

Cana Coaunera Calaohi Jesoso Cocainanohichuru Afosotooru Ichanohichuru

*Afosotooru rai, tururai niha Cana Coauner-
aacha letoanaa jerei- Cana Coaunera Suujuene*

¹⁻² Nii nunuhe caje coauneein, niicha ichanohin ichaain, cachaauru relaalu Cana Coaunera Calaohi Jesoso dedeeu cauha cuhane que tiaaajoaaine quene, caa ichei beein, jauriaanejeein laenaunlu, jataain ii belaichaaunna jaunra Teofilo.

Chaen techu dedeeu cauha cuhane ajiniha, rai afosotooru- niicha cocainaenenuuru cotiji- aain raain suujua tenajaerate Cana Coaunera Su- ujue que acaauruhacha ichanenenu coitucuhin ichacuruhane coina.

³ Ohane baiha jetaote, jenachoonca janoneein cachaneein ecocohin, acaauru rai Cana Coaunera Cojoanona que ereereje esinae rauhijiriin oo caje ichanaain enacoauneein ichaohane esene- tauruhane coina.

⁴ Jaiti Jerosaleeun niicha cocainaaauri afoso- tooru aina nihane bana jetaote:

“Jiaaonriha caa Jerosaleen caje chunijiun cuhichenera. Aitocooaunne rijijieein inara rai Ofaacha tenaa jerei cohacuche jauriaara,” naain chunijiun cuuru caohateein jetao,

5 “Esinaete rauhijiriin acau que cacha baotisaain cojounacateraete Joaan. Nete inara chaabana nejein Cana Coaunera Suujue que, baotisaain cojounacatenohineein niha curiquicheeincha,” naain jauriaanejeein acaauru rai beelu jetao Cana Coaunera Calaohi Jesocurisito nitohanihane coina.

Dedeeu iniha Cana Coaunera Calaohi Jesusone

6 Jesoso aina ita taojiaain neeuru najaaun jetaote:

“Enenena coaiten jianacoo Israeli cocoaicha nichaachene mitareeita Curuaanaa, raotojeein cana ichao que ichaohacachene coina,” naain baajauruha niicha cocoainanenuurune jana jetaote:

7 “Nainiheeiche inara nii coitucuhichenera. Chatohanai bana chaainti, nii ichaa cureein Ofata. Leinjiin acaachate nii coitucue niquicha.

8 Nete inara ichoae fauha Ofa Cana Coaunera Suujuene, nii aina itolere ichana naineriquicheein inara netonaicha. Chaente chatohanai que casilanaala, laraajiin itolere Jerosaleen sacutaain, itolere Jodea batane, Samaria batane, naaonjoainuri sacutaainchuru amuhemujueein canu ere beebijiha curiquicheein, itolereneein chauratane sacutaain canu coitucuuruhane coinara,” nae jetao acaauru rai Jesoso.

9 Niritoha acaauru raine jaun jetaote, coarajeeuruhane jana jetao, dede sacari jana nitajeeoriin dedeeu cauha cue Jesoso.

10 Nii jaun jetaote, coarihurenihane jaun, cuu caaijie cojoaelaauruhane jana jetao, somarotohanai que cajonequiin acaauru rene ecoocure coroatajai anjeraauru

¹¹ Nitohaneein ecocohin jetaote:

“Chanuna dede cojoaelaichete Calileea co-coaichacuru. Nii coarajeeichene jana dedeeu cauha cuhane rijijieeinte, coaiteen turuha ureein Jesosora,” naaure jetao acaauru rai.

Jodasi coreenraniha Matiasi raauruhane

¹² Nii jaun jetaote, nii Oliboneein curuajaain nena ichtatane ucuunno neeuru caje cauha cuure Jerosaleeun, Jesosohacha cocoinaauri afosotooru, ichuunnejeein le oaraanca metoro fautaeriin nebetacanaa janonaa bana amuuruha cachaaurune jerecuruha Jorioocurune itaanejeein.

¹³ Inae nii neseeu turuhin jetaote, ecuunetiin coroatajaain coaranai loreri asaae sinii aihuruhane jaun jetao, iniha cuure ita caajjie, Fedoro, Saantiaao, Joaan, Aanderesi, Ferifi, Tomasi, Bartolomee, Mateeo, Arafeeo calaohi Saantiaao, chaen, Selote naaurunaja-Simoon, chaen, Saantiaao calaohi- Jodasi, naaonjoaainunri.

¹⁴ Satiin nii afosotooru jetaote, inetono janonaa bana ita taojiaain, Cana Coaunera bajaee bajaecururejetelu, Jesoso nejeraauru, chaen neba Mar- iha, chaen leeochoauru enecuru, naaonjoaain- unri aina.

¹⁵ Nii cojoanonaa bananeein jetaote, ita taoji- aaure lefasha coroata chooncaain nenacaauru- Cana Coaunera Calaohi Jesoso esenetaeraauru. Nii jana jetaote, acaauru cataaun nichaauraain jetao, acaauru rai:

¹⁶ “Jesocurisito coreniha canejeraauru, inae Quiricha Inoaensi cuhane laenaerateein Rabiri que beratihalu Cana Coaunera Suujuene rijijieein

situhanetene. Nii jaunte Jesoso mucuha cunacaauru aina cue Jodasi, acaauru rai beranu que.

¹⁷ Canacaanu aina nere beranu quete niqui ranojineein nelu. Nete nitohaneein ichae.

¹⁸ Nii Jodasi jetaote, coretecuruhane jaan coriqui coreniha atane coretihane jaun jetao, nii baiha nemarote. Nemarotihane jaun jetao, couturi que chujujuaain tacaane jaun jetao, nefohitoha rai surine jaun, jianacoon chatolene cacha suri.

¹⁹ Nii coitucuhinte, nii atane curuaateure Jerosaleen cocoaichacuru Areseramaneein. Acaauru ere cuhane, 'Areserama' naanete, 'Ichana core- coriqui coreniha ranojoin atane.' naane aite.

²⁰ Cana Coaunera Quiricha Inoaensi- Salmo cuhanete:

'Rai loreri quete jaole que.

Nihei nasaae ichoai.'

naain laenanohineein ne. Chaen techu:

'Niicha ichaneni neein nenea

icharaaunu quete enoe

coreenranu que leeocho cacha.'

naain, Cana Coaunera Quiricha Inoaensi cuhane laenanohineein ne.

²¹⁻²² Nete, cau canacaanu aina neeure- Cana Curuanaa Jesoso baotisaa Joanne caje coauneindeedeu cauha cuhanereein tiaaajoaain- canacaanu corihaniha amuhemuhenaacaauru cachaauru. Aihana jaun, canacaanu lechoonca coroatajanu que, chunocoha acaauru caje enohanete caohachare, canacaanu aina, esinae rauhijiriin ichanaa Jesusone coaracuruhane jaun, canacaanu aina beraanu que," nae jetao Fedoro.

23 Nii jaun jetaote, “Barasaba Josto” naain acaauruhacha curuaatei Jose, Matiasi, naaon-joainuri, jelai ita rohan tenajaain jetao, niicha jerei biha acaauru rai Cana Coaunerane caina jetao:

24-25 “Cana Coaunera, iite saatiin cacha suujua coitucuera neein neeicha. Iite, canacaanu que nii coitucueratenaa naineeicha. Chariji, caa coroatajaihuri caje nainere, niicha jereeineein nosa coreniha cunaa jerena jaun cunaa coren-raniha, iicha teei amihanenaa ichana nainereta,” naain jetao, Cana Coaunera bajaasure acaauru rai.

26 Niritiin Cana Coaunera bajaauruhane baiha jetaote, niha ajeri catu, cojunaca siriina jaun, “Cojunaca siricha mucuerate aca nereeincha,” naauru jana jetaote, rauhijiriin nii cojunaca aina nena mucue Matiasi. Nii rijieeoritiin jetaote, lechoonca coroatajaaure Jesocurisito letonocuru, lechoonca leinjiin neeuruhane baiha.

2

Fauha uha Cana Coaunera Suujuene

1 Jorioocuru beseta Feentecosetesi janonaa bana nihane jaun jetaote, satiin le laurijieein ita taojiaain neeure, Cana Coaunera bajaauruhane caina Jesocurisito esenetaeraauru.

2 Nii jana jetaote, cuu le lorerijieein satiin codohacooruhana jana, luhecotariin tonijiaain cujuana rijitiin fauha uhe Cana Coaunera Suujue dede caje.

3 Nitohaneein tonijiaain fauhin jetaote, nii satiin- ecu nenacaauru suujueniha neeoritiin,

acaauru bichohe naainetiin, usi lanaro tocoha-
neein lanalanaaonanae.

⁴ Nii aina jetaote, nejelau nejelaauru,
lauri laurichuru caje uhin cuu turunacaauru
cachaauru rai, acaauru ere cuhane ereeure satiin
Jesocurisito esenetaeraauru, erelanaaca Cana
Coaunera Suujuene rijijieein.

⁵ Nii bana jetaote, cuu nii Jerosaleeun turuhin
neure lauri lauri atane sacutaainchuru caje
unacaauru- Cana Coaunera aitoonjoa rijijieein
ichaonacaauru Jorioocuru, ecu Feentecosetesi be-
seta bitoaauruhane coina.

⁶ Nitohaneein inae acaauru ichoaae fauha
Cana Coaunera Suujuene jana jetaote, tonijiaain
ereeuruha Jesoso esenetaeraaurune jana
jetaote, satiin codoonetoore nii lauri lauri caje
unacaauru cachaauru, acaauru ereeuru cuhane
aitocuruhane aonaain. Nitohaneein jetaote,
suujuanu inaaoritelanaala

⁷ cojoaelatonajaain:

“Calileea cocoaichacuru nihanatiin,

⁸ inasiina cana ere cuhane aitocure aonacaach-
ene coina.

⁹ Caute nihacache itolere sacutaain caje
uhinichaachene, Partia batane caje unacaauru,
Media batane caje unacaauru, Elam batane
caje unacaauru, Jodea batane caje unacaauru,
Capadosia batane caje unacaauru, Poonto
batane caje unacaauru, chaen Asia batane caje-
unacaauru,

¹⁰ Firijia batane caje unacaauru, Paanfilia
batane caje unacaauru, chaen Egipto batane
caje unacaauru, tajiha Sirene bujua nena Libia

batane caje unacaauru. Chaen techu, cau neeure cana aina Romanocuru netonai.

¹¹ Acaauru tabaaurute Jorionecure. Jana leeochoaurute, Jorionecurenihane saiijieein Joriooneein nerotocure. Chaen techu cau neeure cana aina Cureta batane caje unacaauru, chaen Arabia batane caje unacaauru, naaonjoaainunri. Nitohaneein araai laurii caje uhacachene saiijieinte, satiin lauri lauri caje uhin nichaachene ereeuru cuhane Cana Coanera coroaecuruhane jana aonajihancache,” naain jetao satiin cojoelatoore.

¹² Nitohaneein cojoelatiin jetaote: “Chatohanihana,” naain ita caje bajaee bajaacure satiin.

¹³ Jana acaauru tabaauru jetaote: “Chaquena ereeure caa ajenacaauru,” naain acaauru batocure.

Cachauru raite ere Fedoro.

¹⁴ Nii jaun jetaote, lechoonca leinjiin aina ecu nenacaauru afosotooru aina nichaauraain jetao tonijiaain:

“Aonacuche satiin Jorioocuru. Satiin cau Jerosaleun neiniquichene raina aitoreeunni coitucuhichene coina.

¹⁵ Coatiha aitocohichene jana, aansijiinijin ajeeuruhi caa cachauruta. Inasiina jaiti janoneniha natiin ajeeureta. Ena nuna macojiu teejiha enoto natiin, cha caaunna ajeeure.

¹⁶ Nete catohanihane coina, inoanlu inae aitiin besihalu Cana Coanera Ere bera inoansi Joherine rijijieein:

¹⁷ Inara rai quiicha tei janonaa besautelalaje raina,

satiin chauratane que nenacaauru choae
canu suujue letoareeunnicha.

Nii banate,
quiicha chana jerei coaraain
beebejiha cuurureein canu coreniha,
inara nefoerateeurura.
Enamanaacuru niha natiinte,
acaauru que quiicha coaratei
coaracurureeincha.
Binaacuru nihanatiinte,
quiicha coaratei
coaraa cuurureein acaauru sinihura.

¹⁸ Nitohaneein inae cutihane banane,
saain canu cachaauru,
enecuru, quichaauru,
naaonjoainuri choae
canu suujue letoareeunni
canu ere beebejeeuruhane coinara.

¹⁹ Chaenna, naain dedeeu
jataain cojoaelanaacojoai
coaratiha cureeunnicha.
Jerichanejeeinachu,
chauratane que coaratiha cureeunnicha.
Nii banate ecooca cureein
ichana, usi tabai,
suruaa neeonjoaain,
naaonjoainuri chauratane sacutaaincha.

²⁰ Nii banate conoenereein enotora.
Jana atenete,
ichana tocohanai jana niha cureeincha.
Nitohanihate cureein
inae ichuun nejeeonriha
turu rai niha inara Curuaanaane janara.
Nii cojoanonaa banate,

coasinacaain elunareeincha.
Nerinaain nii caje nichotei cachata.

²¹ Nete, cairichaaajoaain coaraa

Cana Curuaanaane coina
bajae bajajeein ichaonacaauru,
satiin nii caje nichotiha cuurureeincha.’

naain nere bera inoaensi Joheri que beratihalu
Cana Coaunerane rijijieeinte, inae caa aihane
jana coaraquichera.

²² Aihana jaun, caohachaaain rautaaain
aitocooaanne aonacuchena, caa que erete
aonaquichera Israeli cocoaichacuru. Satiin
coarajeeichene notaracaete, itolere ichaain inara
notaarate Nasarete cocoaicha- Jesoso que Cana
Coaunera rai letononeein nihane coitucuhichene
coina niquicha.

²³ Nete, inae inoaenlu nitohaneein teeichene
coina, niicha jerei rijijieein ichaa Cana
Coaunerane jaun, inara rai tiha nii terane jana,
amaain teeiche nechu aansai cachaaauru raine
jaun, coroso que teein sohin jaaorelu.

²⁴ Nete onaa caje ichatelu Cana Coaunera, onaa
caje colucohin, amuritonaa nainesiniha onaane
jaun.

²⁵ Inoaenlu jaiti caa chauratane que turueniha
Jesocurisitone janate, aitorichaaain Jesusone rijito-
joein:

‘Itolere janonaa banate,
cacorataanereein Cana Curuaanaara.
Aihana jaun,
nerinaain chatohaneein canu terata.

²⁶ Nii jaaunte,
raotojoein rachoojoein ne canu suujuara.
Chaen nechu,

chaque casilanaala raotojoein ichaaon,
²⁷ curu cuhane nitajiha canu jaberecone nainate-
 jelanaala,
 niheichu
 setuha canu jaberecone nainatejenereeinine
 jaunra.

²⁸ Iite canu que,
 onaa caje ichananaja coarateeicha.
 Nii jaunna,
 raotojoein rachojojoein nereeunni,'
 narichaaïn Jesoso, Cana Coaunera raine rijito-
 joeinte belu curuaanaa inoaensi Rabiri que be-
 ratiha Cana Coaunerana jaun.

²⁹ Jesocurisito coreniha canejeraauru,
 jerecuchene esinae rauhijiriin inara rai aitete
 aonaquiche. Nii coitucuhichene rijijieinte, ohalu
 cana foeratera Rabirine jana, conautecuruhane
 jaun cau ne rai natanebana.

³⁰ Nete, esinae rauhijiriin rai nere bera inoaensi
 niha Rabirina jaun, rai nichoala- cana curuaanaa-
Rey neein tihane coina, rai besihalu Cana
 Coaunerane jaun, coara rijijieein coitucuelu-
 curuaanaa inoaensi Rabiri:

'Ii ichoala ichoalacuru calaohite, Jorioocuru cu-
 ruaanaa *Rey* niha cureeincha.' naain que coitu-
 cueratiha Cana Coaunerane jaun.

³¹ Nii jaunte, inoaenlu jaiti turueniha Cana
 Coaunera letono- Mesihazine jana, nota que
 coara rijitojoein:

'Naaonjoaainte, turuha ureeincha. Nihei ni-
 tajerinaain rai jaberecota. Niheichu ecu seturi-
 naainta. Oo cajete ichanareein Mesihasicha,'
 naain caohacha nainejeein jitariin coitucuhana

jaun, Jesoso coara rijitjoeein belu curuaanaa inoaensi Rabiri.

³² Nii jaunna esinae rauhijiriin bihalune ri-jijieein, canaacaanu netonai, canaacaanu nota que ichanaa Jesusone coaracaanu, ichatiha Cana Coaunerana jaun.

³³ Nitohaneein ichateeinte, enacoauneein dedeeu rae Cana Coaunera, rai raotono nichajai que, aina jiniiquiin nihane coina. Chaaen techu, nitohaneein dedeeu raain, nii rai niicha tenaa jerei rai Suujue te. Niite, caa inara notaracae canaacaanu nainetiin chaluhane jaun, satiin coaraain aonaquiche. Aihana jaun, inae laen coitucuhiche raotojoeein.

³⁴⁻³⁵ Coatiha Cana Coaunera ere bera- curuaanaa inoaensi Rabiri, dedeeu iniha cuhilu. Cana Coaunera Calaohi Jesusote iniha cuelu. Nii jaunte, “Tite satiin Curuaanaa neeicha.

Cau caraaotono nichajai que carohan nelauri-haau,

ii que nejeratenacaauru amuritohine coina ichacaaunne reentiaaincha,”

naa Cana Curuaanaa rai Cana Coaunerara,’ naain Jesoso belu Rabiri, beratiha que Cana Coaunerane jaun.

³⁶ Aihana jaun, satiin Jorioneeichene raina caa beeun raotojoein coitucuhichene coina. Nii coroso que teein inaraacha focoi- inaraacha atinai Jesusote, satiin Curuaanaa Mesihaseinein te Cana Coaunera,” naa Fedorona jaun jetaote,

³⁷ que suujua rohecaain, jataaen inaderaain: “Jesocurisito coreniha canejeraauru, cha chari-hacaanuta,” naain bajaauruhane jana jetaote:

38 “Cana Coaunera notaracae baaso ichaain, osa que nesaruhin naosateein, naaonjoaain nee-ichene jiaaneein, Cana Curuaanaa Jesocurisito coreniha nebaotisaerateeuche satiinte, inara osa caje inara mitaain, inara rai- rai Suujue teeine Cana Coaunerara.

39 Catohaneein tihane cointe, inoanlu be-ratelu Cana Coaunera. Niite nenacae inara cao-hachanu neein ne, satiin inara calaohichuru aina, satiin coriaae nenacaauru raine maajein. Satiin niicha cotihacuri raite, rai Suujue tiha cureein Cana Curuaanaa- Cana Coaunerara,”

40 naain acaauru suujuatiha, nii cachaauru-baasoneein ichaonacaauru caje mituuruhane coina, Fedorone jaun jetaote,

41 nii niicha beebejei esenetaain tonoraeraauru jetaote, baotisaain cojounacatenojoein, Jesoso esenetaeranein neure, nii bananeein nichata oaraancai cachaauru.

42 Nii jaun jetaote, satiin rauhijiriin ichaaore, relanajaauruha nii afosotoorune rijijiein, ita suujua rijitoein jiniiquiin ita coroatajanein, ita taojiaain ita aina Cana Coaunera bajaain, ita aina jiniiquiin lenoneein naaonjoaunre.

Raotojoeinte ichaaore Jesocurisito esenetaeraauru.

43 Nii jaun jetaote, satiin cojoelatoore, itolere ichaain- cachaauru notaaratiha afosotooru que Cana Coaunerana jaun.

44 Satiin nii esenetaeraauru jetaote, ita suujua rijitoein neein, ita rai chaelai sirichuruhane ita sihure ita acatiha tacaain.

45 Chaelai acaauruhacha sirii que necoreteeuruhane nenainetiinete, ita aina nii core- coriqui

teen ita rai leruhin raare, raotojoein latecuhane rijiinanaain.

⁴⁶ Cojoanoonetojoein jetaote ita taojiaaure, ita taojiaauruhana jaan coloheri- Teenforo asae. Rai lorerichuru asaae nihanatiin jetaote, ita taojiaain, ita rai lenone chaluhin lenonecure jiniiquiin, raotojoein rachoojoein

⁴⁷ Cana Coanera corojeein. Chaen jetao techu, caohachaaain neeuruhane coaracure satiin ecu nenacaauru cachaauru.

Cojoanoonetojoeinte, niicha ichoteratecuri tiha acaauru aina, Cana Coanerane jaun nejeeotejeein sacuure.

3

Nerautaa leinjiin bacosane

¹ Nuna macohi choae teejiha enotone jana jetaote, nii ita taojiaauruha Jorioocuruna jaan loreri Teenforo asae cuure Fedoro, Joaan, naaonjoainuri cuu Cana Coanera bajaauruhane coina. Jelai rijiu enoto tiaajianaain jetaote, ita taojiaaure satiin Cana Coanera bajaauruhane coina.

² Nii jana jetaote, nii Teenforo acuujuaniha ne leinjiin bacosaneein nejanoa caje coauneein nena cache. Cojoanoonetojoein jetaote, nii Teenforo acujua- Caohachajeineein- acaauruhacha curuhateihu amaain teure, coriqui bajaa ecu enonacaauru cajene coina.

³⁻⁴ Nii jana jetaote, enooru coina iniiijina cuuruha Fedoro aina Joanne jana jetaote, acaauru caje coriqui bajae nii bacosane. Nitohaneein coriqui bajaa acaauru caje, nii bacosane jaun jetaote, coarajeein jetao:

5-6 “Aonaaunra,” naa nii bacosa rai Fedorone jana,

“Chaelai teuruhane coina jecha aite,” naain acaauru coarajihane jana jetaote,

“Nihei nohane canacaanu rai coriqui. Nena quicha sirii tereeuni icheicha. Nasarete cocoaicha Jesocurisito coreniha, nimichuhin nichaauraain amuunte coaracaara,”

⁷ naain nii bacosa biji- raotono nichajai que mucuhin michuha Fedorone jana jetaote, nii rijie-oritiin caohachanainejeein nerautae nii bacosa tija aina- rai tajichocuru.

⁸ Nii jaun jetaote, nimichuhin nichaauraain, nii ita taojiaauruha Jorioocuruna jaan loreri Teenforo asae enoha cue jeluhate jeluhatiin Cana Coaunera coroaeejin.

⁹⁻¹⁰ Nitohaneein nimichuhin nichaauraain amuhin, Cana Coaunera coroaecane coaraain jetaote, satiin cojoaelatiin coasichure situuruhane nainein Teenforo bacuujuu- Caohachajeineein- acaauruhacha curuaateihu lauhequiin coriqui bajaera nihane coitucuhin.

Teenforo chajeneein nenea loreri Salomoonneein- acaauruhacha curuaateihu neein ereerejiha Fedorone

¹¹ Nitohaneein jetaote, Fedoro aina Joaan caje coriaae nalunaa jerene nii bacosa nihane caje nerautaanaa cacha. Nii jana jetaote, Teenforo chajeneein nenea loreri Salomoonneein curua- jaain nenea asaae neuruhane jaun, soroneein ruhanihajaaintiin cuhin cojoaelatiin coarajeure satiin nii cuu nenacaauru cachaauru.

¹² Nii jaun jetaote, acaauru rai:

“Chanuna canacaanu cojoaelatohichete Israeli cocoaichacuru. Coatiha canacaanuhacha nejeein nihane nerautarihei caa cachata. Niheichu jataain leeochoaauru amurijiriin, Cana Coaunera ere tonoraeraneein nihacaanune jaun niheinta,” nae Fedoro.

¹³ Niritiin jetaote:

“Nii cana inoaensihuru- Abaraaun, Isaca, Jacobo, naaonjoainuri coaunera- Cana Coaunerate, jataain nelateein nihane coina, cocoaainain rai letono Jesoso letoaelu. Acate, nii cocoaainanacaihuri rai teeichene jana, jiaanena jeriha coberanadoro Filatone saijieein, caohateein jianena jereneeichelu.

¹⁴ Nitohaneein caohachanejesina ichara nihanatiinte, jianena jeriha Filatone jana, caohateein neeichelu. Coinanaa, nechuaansai sonajaanein nena jianeratequichelu.

¹⁵ Nitohaneeinte, nii ichaonaa tera sohin joerateeichene jana, ichatelu Cana Coaunera. Canacaanuna, nii ichatiha Cana Coaunerane coaranein nihacaanu.

¹⁶ Nii Jesoso corenihate nerautae caa cachainaraacha coitucuicha. Jesosohacha corenihate, caoachanainejeein nerautae caa catcha inara notaracaera,” naain jetao:

¹⁷ “Acanihane coitucueeneichene jaun, sohin joerateeichelu inara curuanaacuru aina jiniiquine coitucuhanu raotojoeincha canejeraauru.

¹⁸ Nitohaneein situhin nihanetene. Inae nere bera inoaensihuru que, ‘Naaonjoaaitae cairichaaeriin inae nirijieein cuaajeein

sohin jaoha cuurureeincha,' naain nere bera inoaensihuru que beratihalu inoaenlu Cana Coaunerane jaunte, Cana Coaunera ere nainaane coina, nitohaneein nii inoaenlu- inara coroatajaneraaunu que- niicha letoanaa jereilu Mesihasi teeichelura.

¹⁹ Aihane jaun, chatohaneein baaso ichaain neeichene, suujuelanaala jitariin beein, jiaaneein Cana Coaunera ere tonoraain neeuchete caseteco coaraquichene rai neeichene caje inara ichotemiin- Cana Coaunera.

²⁰ Chaen techu nitohaneein neeichene, nii inoaenlu- inara coroatajaneraaunu que- niicha letoanaa jereilu- Mesihasi- Jesoso letoareein nacoauneeincha.

²¹ Nete jaiti itolere rucuheca Cana Coaunerane reentiaan, dedeeu niha cureein nere bera inoaensihuru que, inoaenlu beratihala Cana Coaunerane tocohaneeincha.

²² Nii quete, cana inoaensihuru rai:

'Caa nere beraneein caletohane rijijieeinte, inara caje nacoauneein rai nere bera letoareein Cana Coaunerara. Itolere que tonaane, nere tonoraain neeuchera.

²³ Nere tonorana jeriheichurute, cao-hachanainejeein nitajiha cuurureeincha.' naain belu cana inoaensihuru rai Moisesa.

²⁴ Caritiinte aitoroaetoorelu Cana Coaunera ere bera inoaensi- Samoeri caje coauneein satiin nere bera inoaensihuru, catohaneein turuhane quera.

²⁵ Nii jaun inarate, nii nere bera inoaensihuru que beratihalu Cana Coaunerane rijijieein, nii naitoonjoa sirichaneein neeichera. Chaen techu,

inoaenlu cana foeratera inoaensi- Abaraaun rai:

‘Satiin caa chauratane que nenacaaurune, cao-hachaaïn teratiha cureeunni ii nefoerateuru coreniha.’ naelu Cana Coaunera, cana foeratera inoaensi- Abaraaun rai.

²⁶ Niritohane jaunte, oo caje nii Calaohi ichateein, jauriaanejeein inara rene letoaelu Cana Coaunera, nii coaraain neeichene, baaso ichaaechajeein neeichene jianeein neeichene, inara coroatajanein nihane coinara,” nae jetao Fedoro, nii cuu nenacaauru cachaauru rai.

4

Cocainanacaihuri acatiha neeuruha Fedoro aina Joanne

¹ Niritiin jaiti cachaauru rai ereereeca Fedoro aina Joanne jana jetaote, tajiha turuha uure saseredotecuru, Teenforo beraihurera-folisihacuru- curuaanaa, sadoseeocuru, naaonjoainuri.

² Turuuruhane jana: “Coaraanachuinti oo caje ichana nainiha cachana jaun, oo caje ichanaalu Jesusone. Nii jaunne esinae rauhijiriin oo caje ichana nainiha cachane coitucuhacaanu,” naain cacha relaauruha Fedoro aina Joanne aonajeeuruhana jaun jetaote, obaecure sadoseeocuru: “Nihei chunei onaa ichatera. Nihei Cana Coaunera niha natiin onaa ichatena nainiheita,” naain cachaauru relaauruhana jaun.

³ Nitohanein obajeein jetaote, Joaan aina curuataain Fedoro mucuhin amaaïn, inae son-aina nihana jaun, caresero cuhane tenajaain cuu janoaeratenajaare.

⁴ Nii inatiin jetaote, atiin esenetaaure nii cuu aonajeeurera- arajii cachaauru. Nii jaun jetaote, ita que jooraain quichaauru nejesina janijiin, saogui oharaancaelalajeein Jesocurisito esenetaer- aneein neeure, enecuru, canaanaihuru, naaon- joainuri janijilanaala.

⁵ Nii cojoanoo jetaote, nii que ita rai ereeuru coina, Jerosaleeun ita taojiaaure Jorioocuru curuaanaacuru, satiin acaauru bichauhenaauru, chaen Cana Coanera Quiricha Inoaensi que cacha relaaurera, naaonjoainuri.

⁶ Chaen jetao techu, cuu neeure saseredotecuru curuaanaacuru Anasi, chaen Caifasi, Joaan, Alejaandoro, satiin nii saseredotecuru curuaanaacuru araaichuru, naaonjoainuri.

⁷ Acaauru jetaote, caresero caje rocoeratena- jaain, Fedoro aina Joaan raerateein, acaauru cataaun tenajaain acaauru rai:

“Cha cocoainanacainein inara tihane aina caa aaicheta. Cha corenihata,” naain Fedoro aina Joaan caje bajaauruhane jana jetaote,

⁸ coroatajaniha Cana Coanera Suujuene jaun, cha que casilanaala jetao:

“Aonacuche satiin caraaichuru curuaanaacuru, satiin Israeli cocoaichacuru bichauhenaauru.

⁹ Nii cunaitenaa rai caohacha ichara coitucunaa jereein bajaachene jaounna, inara rai berichaanuhincha, coitucuhin neeiche satiine coinara. ‘Nitohaneeinna nerautaa caa cachate.’ naain coitucuhichene jerena caaunra.

¹⁰ Satiin aonajeeichene urichoone berichaanuhin, satiin Israeli cocoaicha neeichene coitucuhin neeichene coinara. Nii coroso que terateein- inaraacha sohin- inaraacha

joerateilu Nasarete cocoaicha Jesocurisito-oo caje Cana Coauneracha ichatei corenihate, caohachanainejeein cunai caje nerautaain, caa canaacaanu aina inara acatiha ne caa cunai caje nerautanaa cachara. Inae satiin, inara nota que, caohachanainejeein nerautaane coaraquichera.

¹¹ Caa cacha rautaera- Jesusote, letoae Cana Coaunera, satiin cacha coroatajaneraaunu que niqui. Nete, nere aonana jerelanaala, que jaole-quiin neeichera.

¹² Acate letoae Cana Coaunera, nabana nitajeein nihacachene coataara. Nihei chunei, leeocho cacha tihei Cana Coaunera, caa chauratane queta. Leinjiin acaachate, chabana nitajenaa charanejeein nihacache jaanu teraanu que- letononeein nena ne, itolere baaso caje- jianacoo cana mitaeraanu quera,” naa acaauru rai Fedorona jaun jetaote:

¹³ “Caaurute, Jesoso aina amuhemujeein nere-lanacaauru nera. Coatiha jataain cana toco-haneein, caohatiin- quiricha inaaurera niheita. Nete jataain coitucuera rijitajoein, erenaa inaaure caa cachaaurura,” naaure cojoelatiin nii cocoinanacaihuru, cha que casilanaala ereeru-ha Fedoro aina Joanne jaun.

¹⁴ Chaen, cuu acaauru aina, chujuhecoha nii cunai caje nerautanaa cachana jaun jetaote, nii chaque tonaain erenaa nainecurene.

¹⁵ Nii jaun jetaote, nii ita taojiaauruhana jaun caje, mitaeratenajaaure. Nitohaneein, mitaerate-najaain jetaote, cuu nejesinajeein, ita cotaicha rijitiin:

¹⁶ “Cha charihahacache, caa cachaauru ainata.

Itolere caa Jerosaleeun nenacaauru cachaaaurute, cojoelanaacojoai ichaain, caa leinjiin cache rautaaauruhane coitucuurera. Nii que, nainihe, 'Casaje.' naain, irihacacheneta.

¹⁷ Coanete, taeneein cuajeein, Jesoso que-cache relaaauruhane coataa, nii caohatichaachete jianecurumiin, nabana chunei cache rai, Jesoso que ereein neeuruhane coataara," naain jetaote,

¹⁸ Fedoro aina Joaan cotijiaain:

"Jiaonriha Jesoso coacuhin que ereerejeein chunei cache relain neeicheneta. Nii jianeechacuchera," naauruha acaauru raine jana jetaote:

¹⁹ "Inara suujua coaracuche jauriaanejeeincha. Inasiina Cana Coaunera ere tonoraacaanune jianein inara ere tonorarihacaanu, Cana Coaunera ere tonoraacaanune colaihaje tacaainta.

²⁰ Nainihaacaanu nii que ereerejihacaanune jianichaanuneta. Inasiina, canacaanu uricho que- canacaanuhacha aonai, canacaanuhacha coarai, canacaanuhacha coitucui, naojoaihunri que cachaaauru relanaa jianerihacaanuta," naain tonoranaacuruha Fedoroorune jaun jetaote,

²¹ cache relaaauruhane caohateein:

"Nenacaen nitohanai ichaain, sacuhichenena, jelai choae jauhecotojoeriin inara casetecarichaanuhincha," naaure jetao, acaauru rai cocoinanacaihuru.

Nitohanein jetaote, casetecanajaelanaala, nir-ijieein jianenaacure. Jianenaana jerecuruhi jetao niqui. Ne jetaote, nii cache rautaaauruha Fedoroorune coaraain, Cana Coaunera coroaecu-

ruha satiin ecu nenacaauru cachaaurune jaun jetao acaauru jianecure.

²² Nii cojoelanaacojoaain nerautanaa cacha jetaote, jenachoonca jaanaca amurijiri.

Cana Coaunera bajaauruha Jesoso esenetaureraauru, acaauru lararajihane coina.

²³ Nitohaneein jianenaacuruhana jaun jetaote, nii neeuruha acaauru leeochoaurune jaun, turuha cuure Fedoro aina Joaan. Cuu acaauru rene turuhin jetaote, “Naaonjoaainte, canacaanu teure canacaanu casataain, cana araaichuru bichauhenaauru, saseredotecuru curuaanaacuru ainara,” naain jitariin, nii acaauru leeochoauru rai beeuruhane jaun jetaote,

²⁴ cuu jiniiquiin, aonajeeuruhane baiha:

“Cana Coaunera, iite cana janonaa coauneraaneein neeicha. Iite cana rai dede, chauratane, cucuana, naaonjoaain coauneraneein neeicha. Iite itolere cautenurijihuru coauneraneein neeicha Cana Coaunera.

²⁵ Iite, ii Suujue que berateein, ii ere bera inoasesi Rabiri que berateein:

‘Chanuna joaereein
rai suujua auhacaain
nererojoeccaure
laurilauri nenacaauru cachaauru.
Chanuna nitohaneein
baasoneein suujua coaracure
inacojoein cachaauru.

²⁶ Chaen techu

Cana Coaunera amurijiriin nenea coacuhin,
nii niicha letoai Mesihasi que nejerateeure
cana rai chauratane coaraneein

que nenacaauru aina *reycuru*.’

naain aitiin berateeilune jaun, niritiin bihalu ii ere bera inoaesi Rabirine rijijieeinte,

²⁷ Romanocuru curuaanaacha tei Jorioocuru curuaanaa Foonsio Filato, Jorioocuru *rey* Erodesi, chaen nejelau atane nenacaauru, chaen Isaraelitaauru, naaonjoainuri, caa neseeu netaojiaain nejerateeure, nii ii jerenohin icharaanu que ii letono Jesoso- iicha janijii iicha rai Mesihasi ainara.

²⁸ Nitohanihane coina, inae inoaelu coacuhin ichaailune rijijieeinte, aihurera. Nitohaneeinte, aitohine nainaurera Cana Coaunera.

²⁹ Aihana jaun, enene caje coauneein, canacaanu casataauruhane coaraaine, jelai amuritoheriin canacaanu coroatajaneena, cha que casilanaala, cachaauru rai, ii ere beebejihacaanura, Cana Coaunera.

³⁰ Chaen, laraajiin itolere ichana nainichaanune jaannu teeu, canacaanu rai, cunaitenacaauru rautain, cojoelanaacojoai ichaain naaonjoacaanune coina, esinaae rauhijiriin nii ii letono Jesoso letononeein nihacaanune coaracuruha satiin cachaaurune coinara,” naain jetao jiniiquiin Cana Coaunera bajaure.

³¹ Inae Cana Coaunera bajaauruhane nainauruhane rijieeoritiin jetaote, nerurujuaa nii netaojiaauruhana jaan jelaiine jana, acaauru suujuau neeoritiin, acaauru suujua lararajiae Cana Coaunera Suujue. Nii aina jetaote, chaque casilanaala, chaque tonajelanaala, satiin cachaauru

notaracaae laraajiin, Cana Coaunera Ere beebejeeure.

Satiin rucuhelete, satiin acaauru raineein ne.

³² Satiin Jesoso esenetaeraauru jetaote, jataain arajiin ita aina neeuruhane saiijeein, ita suujua rijitoojoein coacuhin jetao, “Coatiha leeinjiin cana rainuhachanu que, nihei caa canaacha sirii rucuheleta. Satiin cana raineainte nera.” naaure jetao, satiin, ita rai. Nitohaneein jetaote, satiin raineein ne nii itolere acaauruhacha sirii.

³³ Nitohaneein jetaote, jelai choae jauhecotojoeriin, laraajiin, oo caje ichanaa Cana Curuaanaa Jesusone beebejeeure jetao nii afosotooru, itolere ichaain, acaauru coroatajaniha Cana Coaunera que cachaauru notajaain. Nitohaneein jetaote, jelai choae jauhecotojoeriin, satiin, acaauru coroatajane Cana Coaunera.

³⁴ Nii jaun jetaote, nii chunei leeinjiinejeein, chaque lanaain neeurene. Tabaauru atane sirichaauru, tabaauru loreri sirichaauru, naaonjoainuri jetao, que necoreteein,

³⁵ nii afosotooru rai uhaain niicha raauri coriqui teeure, latecuruhane rijiinanaain acaauru rai lerruuruhane coina.

³⁶ Coaraaunachuinti jetao, nii acaauru jana nena Lebita- Joseneein curuajaain nena- Chifere cobena que nejanohanaa- Berenabeeneein afosotooruhacha curuaatei. “Berenabeen” naanete, “suujua nunaera” nae.

³⁷ Nii cacha jetaote, atane sirihana jaun jetao, que necoreteein, coreniha coriqui raain jetao, jitaain nii coriqui tee, afosotooru rai.

5

Osa que nesaruhin, nohaneeuruha Ananihasi, Safira, naaonjoaihunrine

¹ Nejetaote acaauru aina ne leeocho cacha-Ananihasineein curuajai, rai comasai Safira aina. Aca jetaote, nii comasai aina leeinjiin atane que necoreteein,

² ita suujua rijitojoein leruhin rai core raain, esi rijijieein jitariin amaera rijitiin: “Nocoo coriqui,” naain afosotooru rai teure.

³ Nii jana jetaote,

“Ananihasi, chanuna ishujua cuhane enoha Moconajaerane rijitojoein, Cana Coaunera Suujue rai nohanena jeree leruhin coriqui raain.

⁴ Nihei chunei ichei, ‘Caa atane que necoreteera,’ naain ereein neita. Nitohanein, eletoaera que necoretenaa lanaalate, icheineein niha satiin coriquine maajeein inatiin, leruhin raain nohaneeicha. Nii atane necoreteeina jaan, coatiaa nejelau rainnein nihein. Nii jaunte niqui, satiin, coriquine maajeein icheineein nera. Chanuna nitohanai ichana coacuhin ichaai. ‘Canacaanuacha jecha coritaai,’ naai jerihane niqui. Nete, Cana Coaunera notaracae canacaanu coritaai,” naa Ananihasi rai Fedorone jaun jetaote,

⁵ cuu aonajeeorihane baiha, tocojoaain tacaain, inae cuu ohe Ananihasi. Nii coaraain jetaote, satiin nii coasichure banetojoelanaala nii ecu neein coarajeeurera cachaauru.

⁶ Nii jana jetaote, tajiha nichuuntaain coaraain, rai jabereco conajaain amaain conautiha cuure cachaauru.

⁷ Nii baiha jetaote, nichata oraai cuhane, tajiha turuhin enoha uhe nii onaa Ananihasi autana Safira: “Naaonjoaara,” naain coitucuelanaala, caohachanaenetojoein.

⁸ Nii jana jetaote:

“Esinaena rauhijiriin, nii beeichene jeeoneei coreneen, inara rai atane que necoreteeiche,” naain bajaa Fedorone jana jetaote:

“Ejeen. Nii bihacaanune jeeonejeeine, necoreti-hacaanuchera,” naane jana jetaote:

⁹ “Chanuna ita suujua rijitoejin, Cana Coaunera notaracae canacaanu coritaquiche. Nota tajiha uujueeuruhache ii sinijera amaain, conauteraauru cachaauruchera. Inae itonaai amaururichaainchera,” naa Fedorone rijieoritiin jetaote,

¹⁰ Fedoro tijia asaae tocojoaain tacaain, cuu ohe nii ene. Nii jana jetaote, rai lana conautecuruhane caje turuhin, enoha cuuruha nii cachaaurune jana, inae oha nii enene jaun, rai jabereco amaain, rai lana rohan teein conautecure.

¹¹ Nii jaun jetaote, banetojoelanaala coasichure nii satiin Jesoso esenetaeraauru, satiin nii nito-hanihane coitucuurerane maajeein.

Afosotooru aina cuaain, itolere cojoaelanaaco-joai ichaain cachaauru notaaratiha Cana Coauneraane

¹² Nii afosotooru aina cuaain jetaote, itolere cunai caun cunaitenacaauru, bacosacuru, maosacuru, naaonjoaihunri rauterateein, itolere icharateein cacha notaarate Cana Coaunera. Nii bana jetaote, nii Teenforo chajeneen nena Salomoonnein curuajai

asaae ita taojianajaaocure afosotooru, satiin Jesocurisito esenetaeraauru, naojoainunri.

¹³ Nejetaote, nii chunei acaauru aina netaojiana jerecurene casi caun, jataain belainaacuruha natiin.

¹⁴ Nejetaote, arajiin cachaauru enecuru netonaine maajeen Cana Curuaanaa esenetajeein nejeeotejeeure.

¹⁵ Nii jana jetaote, itolere cunai caun cunaitenacaauru mitaacoain, cache situnajaun bero auhaniha teeure, nela choae, rai rori choae, naajoain, tabaauru que neconaa Fedoro beraerane, nerautaauruhane coina.

¹⁶ Chaen nii Jerosaleeun rohan nenacaauru-neseeuu nenacaauru cachaauru netonai nihanatiin jetaote, tajiha turuha uure itolere cunai caun cunaitenacaauru, itolere coitucuchuhi cairichanojineein ichaonacaauru, naaonjoainuri uhaain. Niichuru jetaote, rai cunai caje rautanaacuruhane, jataain raotojoein satiin nerautaaure.

Afosotooru que nejerateeuruha cocoinanacaihunrine

¹⁷⁻¹⁸ Nii jaun jetaote, itolere cache, acaauru belaihana jaun, nechu jataain necoelai caun, nii afosotooru mucuhin amaain, caresero cuhane tenajaure nii saseredotecuru curuaanaa aina, nii oo caje cache ichatena nainiha Cana Coauneraane esenetaaichuru- sadoseeocuru.

¹⁹ Nii jana jetaote, janotiin caresero bacuujuajoracaain, acaauru mitae Cana Coaunera letonanjera.

²⁰ Nitohaneein mitanajaain jetaote:

“Naain Teenforo cuhane enohin, cacha cataaun nichaauraaain, cachaaru rai beebejeein, caa Ena- Cana Coauneraacha Tei Ichaonaa beebejeeuchera,” naain jetao, letoanajae Cana Coaunera letono anjera. Nii jaun jetaote, mituhin cuhin,

²¹ janohetiin nii Teenforo asaae enohin, beebejeein cachaauru relaaure.

Nii nainiha jetaote, saseredotecuru curuaanaa, chaen acaauru aina nenacaauru, naaonjoaihunri, satiin- acaauru bichauhenaauru cotihacure, netaojiaauruhane coina. Nitohaneein, ita taojiaain jetaote, nii afosotooru raerateure, caresero caje.

²² Nii jana jetaote, turuhin nii caresero joracaain coaracuruha nii acaauru letonocuru- folisihacurune jana, nii leeinjiinejeein, cuu neeurene. Nii jaun jetaote, letoanajaurera rai, biha cuure.

²³ Turuhin jetao te:

“Caohatiin funojoineein, acujua naineeinchuru soondarooru que caohatiin beraichaaain nihanatiinte, joracaain coaracaanune jana, neeurene leeinjiinejeeincha,” naain beeuruhane jaun jetaote:

²⁴ “Nitohaneeuruhane, chachaainti ichaa cuurureein nirijieein taeneein cuaajeeinta,” naaure, satiin saseredotecuru curuaanaa, saain Teenforo beraichacuru- folisihacuru curuaanaa, jataain nelateein nenacaauru saseredotecuru, naaonjoaihunrine jana jetaote,

²⁵ tajiha turuhin:

“Nota Teenforo cuhanete, cachaauru relaa neeure caresero cuhane inaraacha enoanojoihurura,” naain, acaauru rai beenajae leeinjiin cacha.

²⁶ Nii jaun jetaote, nii rijieoritiin cuhin, rai folisihacuru amaain, ranajaa cue folisihacuru curuaanaa. Nitohaneein cuhin jetaote, inae erunajaain, acauru uhae, chatohaneein cunaain dadanajaelanaala cunaain, chatohaneein tenajaauruhane, ajeri que bodoosinajaauruha cachaurune coataa.

²⁷ Nitohaneein, turuanajaain jetaote, Jorioocuru curuaanaacuru, saseredotecuru curuaanaa, naaonjoaihunri acatiha tenajaain jetao:

²⁸ “Inae inara rai, nii cache que, cachauru relaichene coataa aitiin, caohatihacaanulura. Nii saijieeinte, enanetojoein, nii jianena jerenee-ichera. Cha ichaquiche, nii que cache relaainta. Inae itolereenein Jerosaleeun sacutaain, nii que cachauru relaichera. Chaentechu, canacaanu que, ohalu nii cachane ujuaitena jerequichera,” naa acauru rai, saseredotecuru curuaanaane jana jetaote:

²⁹ “Cache ere tonoracaanune choae jauheco-tojoeriin jataain Cana Coaunera ere tonoraacaanune jaunna aihacaanura.

³⁰ Nii cana inoesihuru Coaunera- Cana Coaunerate, nii coroso que teein, inaraacha sohi inaraacha joailu- Jesoso ichatelura.

³¹ Nitohaneein jaurihaanejeein, oo caje icha-teeinte, raotono nichajai que lauriaain, nii Jesoso cocoainae, itolere curuaanaa nihane coina, Cana Coaunerara. Chaen, itolere baaso caje- cache mi-taeraaunu quene maajeeinte, te Cana Coaunera, Israeli cocoaichacuru coroatajaneraaunu que, itolere baaso ichaechajeein neeuruhane jianein

neeuruhane, acaauru que suujua acatena nainiha Cana Coaunerane coinara.

³² Canacaanuna, nii coitucuhin, coaaranein, que ereerejihacaanu. Chaen, nii nere tonoraain naitoonjoan icharaauru rai, Cana Coauneraacha tei Cana Coaunera Suujue netonoaite, canacaanu que nii coaratera,” naain tonoranaacure, Fedoro aina, leeochoauru afosotooru.

³³ Niritiin, tonoranaacuruhane jaun jetaote, obajeein, acaauru sohin, acaauru jaonaa jerecure.

³⁴ Nii jana jetaote, nii cocoainacaihunri aina cuu ne leeinjiin fariseeo Camalieli. Aca jetaote, Cana Coaunera Quiricha Inoaesi coitucueranein, acaentonai cocoainanacainein, jataain suujua acatecuruha itolere cachaurune jaan ne. Nii jetaote, nimichuhin nichaaurain, basiinjiin afosotooru mitaerate, aerene.

³⁵ Nitohanein, inae mituuruhane jana jetaote:

“Aonacuche, satiin- Israeli cocoaichacuru. Caohachaaïn necoholajiin aihuchera. Nijiaonriha, joenreein coitucuera lanaala, chatohanein caa cachauru teratein neeichene.

³⁶ Aihalu Teeodane coaucuchenaainti. Coaracuchenachuhinti, leesajei que niqui, ‘Aca jete, jataain itolere amurijiriin nelateineeinera.’ naane jaun niqui, esenetaain sacuuruha jena fashai cachaurune. Nii jana, sohin jaoruhane jaun, ita caje riaanein, jianecuruhalu-sacuureraauruneta.

³⁷ Coaraaunachuinti, itolere sacutaain nenacaauru cachauru janiichatiha Romanocuru curuaanaane bana, coaiteen Romanocuru aina nejeratiha leeinjiin- Calileea cocoaicha-

Jodasine jana, jerichanejeein, acaarentonoai sohin jaoruhane jaun, rai sacuurera netonoain, ita caje rihaaneein, jianecuruhaluneta.

³⁸ Nii rijijieeintechu, Cana Coaunera letononeein aihureniha caa cachaaurune, raajenihane jianiha cuurureeinte, rohecanacaaurureta.

³⁹ Aihana jaun, Cana Coaunera letononeein aihuruhane jana, acaauru aina nejerateein, acaauru rohecaachenete, Cana Coaunera aina netonai nejerateriquicheeincha. Aihana jaun, coaa Cana Coaunera aina nejeratenaamunena coacachera,” naa Camalieline jaun jetaote, nere tonoraare.

⁴⁰ Nitohaneein nere tonoraain jetaote, rauji-aain nii afosotooru cotijiaain bisichatenajaain, “Nijiaonriha nenacae Jesoso que cacha relaa in neeichenera,” naain jetao, cacha relaa uruhane caohateein, jianenaacure.

⁴¹ Nitohaneein jianenaacuruhane jaun jetaote, nii cocoinanacaihunru notaracaae raotojoein rachoojoein, jelai caje cauha cuure, bisiinajaain mainajeein, acaauru necoejochanuuruha, Jesoso coreniha, Cana Coaunera notaracaane jaun.

⁴² Nii atiin jetaote, jianelanaala cojoanoonetojoein, nii acaauruhacha cohajei Mesihasi niha Jesosone beebejeein, cacha relaa ure, Teenforo asaae, loreri naineeine maajeein.

6

Caainsineein acaauru coroatajaneraaunu teeruhane

¹ Nitohaneein jetaote, nii bana nenacaen nejeontejeein cuujueein, arajiin nefaure Jesocurisito esenetaeraauru cachaauru. Nii jaun jetaote, nererojoecaure nii Curieco ere cuhane erenacaauru- Jorioocuru, nii Ebereeo ere cuhane erenacaauru que. Nitohaneein, nererojoecaain jetaote:

“Chanuna lenone chaluuruhane, inara aina nenacaauru autanaauru rai teeuruhane fautaerihanaain, canacaanu aina nenacaauru autanaauru rai quinacai teeure chaluurerata,” naaure Ebereeo ere cuhane- erenacaauru rai.

² Nii jaun jetaote, jitariin, nii Jesocurisito esenetaeraauru taojiaaure nii lechoonca coroatajai Cana Coaunera letonocuru- afosotooru. Nitohaneein, taojianajaain jetaote, acaauru rai:

“Coatia caohacharihei, Cana Coaunera ere beebjihacaanune jiaaneein, cache rai lenone teeurera beraichaneein nihacaanuneta.

³ Aihana jaun, canejeraauru, caaunsine cachaitolere coitucuurera- Cana Coaunera Suujue que suujuequiin nenacaauru, inara caje, chariji chaainti esinaae rauhijiriin nitohanai ichana nainaeraaurune, niichuru janijiin beeuchene, canacaanu, acaauru rai amihanenaa tihacaanu, jelai teein, nii coaraneein neeuruhane coinara.

⁴ Canacaanuna laen, satiin rai, Cana Coaunera bajaebajajeein, Cana Coaunera ere beebjeein sacurichaanuhicha,” naauruhane jana jetaote,

⁵ satiin, ita suujua rijitjoeein jerecure.

Nitohaneein, jereein jetaote, Jesocurisito ere esentaain- Cana Coaunera Suujue que suujuequiin nena Eseteba, chaen Ferifi, Poroocoro, Nicanori, Timoon, Paramenasi,

chaen leenjiin cacha- Antioquiha caje nena- Jorioonein nerotona- Nicolasi, naaonjoainuri janijiin raaure.

⁶ Nitohaneein janijiin ranajaain jetaote, tajiha turuanajaa uure nii neeuruha afosotoorune jaaun. Nii jana jetaote, acaauru couturi choae biji merecaain, Cana Coaunera bajaare, acaauru cocoainaa Cana Coaunerane coina.

⁷ Nii aina, itolere sacutaain riaaneein, Cana Coaunera ere beebejeeuruhana jaun jetaote, nenacaen jelai choae jauhecotojoriin, Jerosaleeun, jataain nejeeonteeure Jesocurisito esenetaeraauru cachaauru. Arajii saseredotecuru- Jorioonein nenacaauru niha natiinte, Jesocurisito esenetaaure.

Eseteba mucuuruhane

⁸ Nii Eseteba jetaote, coroatajaniha Cana Coaunerane jaun, itolere que laraajiin, itolere cunaitenacaauru rautain, itolere ichaain cachaauru notajae.

⁹ Nii jaun jetaote, Cairichaerinojoneein Neeuruhane Caje Mitanojoihuru neein curuajai sinacoca nenacaauru- Sirene caje, Alejaandiria caje, Silisia caje, Asia caje, naajoainuri caje unacaauru tabaauru jetao, Eseteba aina, ita cotaicha rijitocure.

¹⁰ Ne jetaote amuritona nainesihurene, Eseteba suujuatiha Cana Coaunera Suujuene que laraajiin irihana jaun.

¹¹ Nii coreniha obajeein jetaote, tabaauru coretecure, nechu joaereein caje rocohin, irijiaain:

“Baasoneein Moisesa que ereein, Cana Coanera netonai quete erera,” naain acaauru aina coulurujueeuruha, nechujoaenreeine coina.

¹² Nii jaun jetaote, niritii beeuruhana jaun, Eseteba que nejerateein, codoonetiin Eseteba mucuure- satiin cuu nenacaauru, satiin- nii Cana Coanera Quiricha inoae- coitucuurera, satiin- acaauru bichauhenaauru, naaonjoainuri. Nitohaneein mucuhin jetaote, tararaain amaain, acaauru curuaanaacuru rai teeure, nii rucuhecuruhane coina.

¹³ Nii choae tacaain jetaotechu, nohaneein acaauru aina colurujueraanu que- casaje cachaauru arihuruhana jaun:

“Canacaanu netonaina chuhisi, aonajenajaaocaanura. Inetono janona bana te, ‘Chaque jete nelatere cana rai Teenforo. Chaque jete nelatere cana rai- Moisesa aitoonjoa- Moisesa ere.

¹⁴ Nii Nasarete cocoaicha Jesoso jete, cana rai Teenforo chamuhitiinjien jaohaje cureeinjien. Nii ichoae tacaain jete, cana rai Moisesa aitoonjoa, cana ichao corereeinjien.’ nanajaaonca chuhisicha,” naauruha nii cocoinanacaihuri rai, nii casajeeurune jaun,

¹⁵ nii Eseteba coarajeeuruha- saain- nii cuu nenacaauru- cocoinanacaihuri, satiin- nii cuu nenacaauru- cachaaurune maajeeine jana jetaote, Cana Coanera letono anjera nomeri tohaneein necore satiin rai nomeri.

7

Jabereco coreniha iriha Esetebane

¹ Nii jaun jetaote: “Esinaaena rauhijiriin, ii que erenaaniha,” naain Eseteba caje bajaa- sasere-dotecuru curuaanaane jana jetao:

² “Aonacuche canejeraauru, satiin ichauhenaauruna, nii que rauhijiriin aitete, aonaquichera.

Jaiti Araaun ichaoha cueniha cana foeratera inoaei Abaraaunne ajiniha jetaote, Mesepotamia batane nihane jana, rene ecocohin:

³ ‘Caa ii atane jiaaneein, satiin ii araichuru ratiriin, ichei quiicha coarateeni atane que ichaonihura.’ naa Cana Coaunera, Abaraaun raine jaun jetaote,

⁴ Caldea atane caje mituhin, naain nejelau ataneu- Araaun neein curuajaihu ichaoha cuelu Abaraaun. Nii baiha jetaote, inae oha rai inacane jana, caa ena nihacachene jaan atane que Abaraaun letoae jetao- Cana Coaunera niqui.

⁵ Ne jetaote, nihei aansijineeiniji, rai atane tenelu Cana Coaunera. Ne jetaote, nii caaniha jetao: ‘Ohine baihate, ii calaohichuru rai, chichoalacuru rai, naaonjoainuri rai niha cureein atanera. Chaen coroatajajeein nefaaururihaain ii nefoerateeuruta.’ nae Cana Coaunera, Abaraaun rai. Nii bana, jaiti neniha leeinjiinejeein Abaraaun rai- canaanai inatiin jetaote, Abaraaun rai nirite Cana Coaunera.

⁶ Niritiin jetaote, Abaraaun rai: ‘Jauriaanejeeinte, jena fasha jaanacaneein, eroraqui nejelau atane que ichaoha cuurureein, belainohine lanaala, nechu caseteco rijijieein ii nefoerateeurura.

7 Nena, nii acaauru cairichaerichaauru cachaauru casetecaain, jelai caje Isaraelitacuru rocoerateein, nii caitoonjoa- acaauru que banihateein- quiicha rucujuei atane que teratenajareeunni, acaauru que banijiaain atane que ichaohin, quere tonoraain ichaooruhane coinara.' nae Cana Coaunera, caa nihacachene jaan atane que.

8 Chaen techu esinaae rauhijiriin, Abaraaun rai aitohane coujounacanu que: 'Quichaneein nejanoha ichei canaanaine, jaberoco cari jiununuerateein saerateeura.' naa Cana Coaunerana jaun, nejanooa rai calaohi Isacane jana jetao, fosa janoneein nejanoha baiha catiaain jetao, coriha cari jiununuerateein saerate Abaraaun. Nii jaun jetaote, jerichanejeein rai calaohi Jacobo icharate Isaca. Jerichanejeein jetaotechu, nii lechoonca coroatajai rai calaohichuru Isaraelitaauru foerat-eranuuru icharate Jacobo.

9 Nii Jacobo calaohichuru jetaote, cana inoae-sihurune. Acaauru jetaote, nii acaauru ocoala Jose que nererojoecaain, que necoreteeure Egiptoo cunacaauru- cachaauru rai, Egiptoo amaaain, que necoreteeuruha Egipto cocoaicha raine coina, nechu jataain nocoelai caun cotaiha. Nejetaote, atiin nii jana, Jose coroatajane Cana Coaunera, itolere necairichanaa caje mitaain.

10 Nitohaneein jetaote, itolere necairichanaa caje mitaain, coroatajaniha Cana Coaunerana jaun, itolere coitucuha Josene coaraa Egipto curuaanaa Faraaonna jaun: 'Acate, caque jauriineein- itolere coaaraneein- itolere curuaanaa neein- nerora rijijieein nihane

caohachaera.’ naain, coberenadoro neein nii Jose cocoainae jetao Faraaon. Nii jaun jetaote, itolere- Faraaoncha sirii erora rijijieein, itolere atane curuaanaa neein coberenadoro neein nelu jetao Jose.

¹¹ Nii baiha jetaote, carajaaajoaain catiaain, necairichaaurelu satiin cana inoaesihuru, caohachanainejeein neniha quinacai, Canaan, nii Egiptoo nihanatiina jaun. Itolere caa cana atane sacutaain, niheilu chunjihun quinacai arihuruha cana inoaesihuru- cana fojiaraaurune jaanu.

¹² Nejetaote, nii bana Egipto curuaanaa rai niha tiricone coitucuuriin, rai calaohichuru- cana inoaesihuru letoae Jacobo, Egiptoo tirico coretiha cuuruhane coina. Nii tirico coretiha cuuru que jetaote, jauriaanejeein, Egiptoo cunaa nunueteurelu- cana inoaesihuru.

¹³ Nii baiha, coroata saain cuuruhane cuhane jetao te: ‘Inara caje- nena neeine neeunra.’ naain nihanacuru que, necoitucuerate Jose. Niritohane jaun jetaote: ‘Acaauru caje nena neeina nihate,’ naain Jose coitucue Egipto curuaanaa- Faraaon.

¹⁴ Nitohaneein jetaote, nii baiha neeoriin, acaauru inaca- Jacobo raerate, jitariin calaohichuru aina curuataain, satiin Egiptoo, cuuruhane coina, raeratenajae, rai nejeraauru que Jose. Itolere neein, caaunsichoonca saouqii- nenacaauru naraaichuru raerate jetao.

¹⁵ Nitohaneein jetaote, Egiptoo ichaoha cuelu jetao Jacobo. Cuu neein jetaote, ohelu. Chaen jetaotechu, cuu oorelu nii calaohichuru, cana inoaesihuru netonai.

¹⁶ Nii baiha carajaain neein jetaote, nii Egipto caje mituurelu cana inoaesihuru ichohalacuru-

Isaraelitaauru. Nitohaneein mituhin jetaote, nii acaauru rinaja- Jacobo bucuuru rocohin amaain, Siqueeun, Amoro calaohichuru caje- Abaraauncha coretei- atane que rai bucuuru amaain ru-cuhecurelu.

¹⁷ Nii baiha carajaojoaain catiaain jetaote, inae Abaraaun rai jinateein, Isaraelitaauru rai- atane tenaa jeriha Cana Coaunerane cataiinaaecane jana, inae arajiin nefaecure- Isaraelitaauru Egiptoo.

¹⁸ Nii bana jetaote enoelu, Jose coitucuelanaala nena- *Rey*, Egipto curuaanaa- nihane coina.

¹⁹ Nii *Rey* jetaote, cana inoesihuru- Isaraelitaauru coritaain cairichaaain, acaauru bereecuruena nejanoanacaauru- quicha cojoaajihuru joerate, nabana arajiin nefaauruhane, Egipto co-coaichacuru que nejerateeuruhane coataa, necohalaai caun.

²⁰ Nii bana jetaote, nejanoaelu Moisesa. Nii nejanohaa Moisesane jana jetaote, jataain belaaain coaraelu Cana Coaunera. Nii jana jetaote, nichata atejeeincha sirichurelu asinojineein rai fojiaraauru.

²¹ Nii baiha jetaote, acaauru bereecuru- quicha cojoaajihuru jaohacoaauruhane coina, aitoha- nii Egiptoo curuaanaana jaun jetao, nemuri auhania, caohachajeein curuteein, nii Moisesa jiaanecure- rai fojiaraauru. Nitohaneein, curuteriin nemuri auhaniha teeuruhane jana jetaote, coaraain raain, rai beree rijijieein- nii Moisesa fojiae- nii curuaanaa- Faraaon cacunu.

²² Nitohanihana jaunte, Egipto cocoaichacuru rijijieein, acaauruhacha coitucui coitucuhin,

acaauru relanojoneein, leeinjiin cache miji-aanein, nere que, nichanaa, naaonjoainunru que laraajiin nelu Moisesa.

²³ Ninitohaneein jetaote, inae jena choonca jaanacaanhane jana, naraaichuru Isaraelitaauru rene, turuha cue Moisesa.

²⁴ Nii jana jetaote, cuu leeinjiin- Isaraelita sohajiha- Egipto cocoaichane coaraain niqui, nii naraai Isaraelita cocoaeratiha, nii Egipto co-coaicha sohin joae- Moisesa,

²⁵ nii caje nainaain: ‘Caate, letoae Cana Coaunera, cana coroatajaneraanu quera, naaururichaain jecha, nii naraaichuru Isaraelitaauru.’ naain. Nete caohacha naenetohecuru.

²⁶ Nii cojoanoo jetaote, ita sohajeeuruha coroatajai Isaraelitaaurune jana, runajaain: ‘Chanute nejesinajeein ita sohicheta,’ nae niqui Moisesa, nere tonoraa jerenajaain.

²⁷⁻²⁸ Nejetaote: ‘Chate, nii coaranu que chenoaain, canacaanu curuaanaanu que eletoaeta. Raca, Egipto cocoaicha ichaaine tochaneein inoonte, casohin cajaonaa jereeita.’ naain cotaain, Moisesa saruhite nii eleeocha sohajera Isaraelita.

²⁹ Niritiin saruhitohane jaun jetaote, jelai caje sorohin, Madaaun batane cuhin ichaoha cuelu Moisesa. Nitohaneein jetaote, ucuae sorohin, coroatajaain quicha cojoajineein canaanai siriin, nejelau ataneu nenacaauru aina, ecu ichoaelu Moisesa.

³⁰ Nii baiha, jena choonca jaanacai baiha jetaote, cache areroo- desiereto cataaun-

ichatane ucuuno- Sinaaíneein curuajai rohan, chujuhecoha Moisesane jana jetao, iihane- ecu chujuhequi- enuha laajoiri cacaaerii. Nii jana jetaote, nii enuha laajoiri iihaneei cataaun ecooca leeinjiin aanjerana jaun jetao,

³¹ cojoaelatiin coarajeein, caohachaaín rautaaín coaraane coina, rohan nichuuntaaoriin coaraa Moisesane jana jetaote:

³² ‘Canuna, ii inoaesihuru Coaunera- Inara Coaunera neeín neeunra. Canuna, ii inoaesihuru- Abaraaun, Isaca, Jacobo, naaonjoainuri- Coaunera neeín neeunra.’ naane jana jetao, coaaneenetojoelanaala coasiha nesoonetiin rijijijianiha Moisesane jana jetaote:

³³ ‘Nii ii safato rocoora. Canu turuna jaan ni-hana jaun, nainiheei nii ii safato ruhacaain caae-lai shaaquineta.

³⁴ Naain, Egiptoote, inaderaain necairichanaa caun chanaaure canu cachaaurura. Nii jaunna, coaracaana jaun, cau faun, nii caje jianacoo tenajaanune coinara. Nii jaunna, eletoareeuni Egiptoo, jelai caje canu cachaauru rocoeraanu-quera.’ nae Cana Coaunera, Moisesa rai.

³⁵ Jauriha nejeein Moisesa batohin: ‘Chaate, canacaanu curuaanaa nuque, ii cocoaínaain, nii coaranuque eletoaeta.’ naauruhalu natiin jetaote, esínaae rauijiriin letono aanjera que Moisesa letoerate Cana Coaunera, nii enuha laajoiri- iihanei cataaun ecocohin cocoaínaain, nii cairichaeriinajaauruha Egipto cocoaíhacurune caje Israelitaauru rocoeranu que.

³⁶ Nii jaun jetaote, nii Moisesa, Egipto caje cana inoaesihuru rocoera nelu jetao, nii atane que, itolere ichaain cachaauru notajaain. Nii Egipto rohan nenea Cucuana Lanajaijihu jetaote, nii rai biji achune tochataain jetao, aiha berone rijijieein, nii cucuana tabai jacoraain, acaterate, jera jaooruha Isaraelitaaurune coina. Chaen cacha areroo- desieretoo jenachoonca jaanacaneein, itolere acaune maajeiin ecoteein, itolere ichaaechajeiin, cachaauru notaarejetelu jetao Moisesa.

³⁷ Nii Moisesa jetaote: 'Leeinjiin inara caje, ecooca cureein caa caletohane rijijieein Cana Coaunera letononeein rai nere beraneein neenicha.' naain belu cana inoaesihuru Isaraelitaauru rai.

³⁸ Nii Moisesatechu, cacha areroo desieretoo nasaae nedaauruha cana inoaesihuru Isaraelitaaurune jana, jelai nii ichatane ucuuno- Sinaain ichoae ucuun iniin, Cana Coaunera letono aanjera aina erelu. Nitohaneeinte, aanjera caje, nii cana rai Ichaonaa Tera Erenaa raain telu, cana inoaesihuru rai, cana rai beeuruhane coina.

³⁹ Nitohaneein, nii raane coina, nii ichatane ucuuno que, siichoha Moisesane tonohana jetaote, renaatonorae lanaala, Egiptoo cauha cunaa jerecurelu jetao cana inoaesihuru Isaraelitaauru.

⁴⁰ Nitohaneein jetaote, acaauru rai saseredote inoaesi- Aaroon rai: 'Cha que chaainti nerurujuae, Egipto batane caje canacaanu rocohin, canacaanu uhaeralu- Moisesata. Nii jaunna, canacaanu rai, ecaantooru rijijieein chosichuru ichaaine jerichaanu, cana coroatajanecuruhane coinara.' naauruhana jaun jetaote,

⁴¹ jeriha Aaroone jaun, baca calaohi rijijieein ecaanto ichacure. Nii rai nihane jetaote, lenone sohin teure, Cana Coaunera rai ichacuruhane rijijieein. Nitohaneein jetaote, acaauru biji que ichanohin- ecaanto- chosi rai, lenone nihane sohin tein, beseta bitoera tocohaneein ichaain, ecaanto- chosi coroaecure.

⁴² Nii coaraane jaun jetaote, acaauru aina obajeein, coroatajanenaacane jiaane Cana Coaunera, acaauru chosichuru niha acaauruhacha bei- dedeu nenacaauru, enoto, atene, arasijie, naaonjoainunruhacha coroaecuruhane coina. Nitohanihane jaun jetaote, nere bera inoesihuru que aitiin laenaerateein:

‘Tsaraelitaauru:

coatia carai, nii jenachoonca

jaanacaneein, cacha areroo- desieretoo neich-
ene bana,

carai lenone sohin nihane

terejetoheeicheluta.

⁴³ Nete, acaihanejeein biji que

cachaauru ichanohin inara chosi

niha- inaraacha bei- Moloco raiichate,

lenone nihane sohesojoein, terejetocoichelura.

Chaen, Refaan neein curuajai

inara raajenihane inara chanaa-

inara chosi neein inaraacha bei- arasijie,

naaonjoai raaichate terejetocoichelura.

Nii jaunna, inara atane caje inara rocohin,

naain Babiloniaun bujuauu inara sitareeun-
nicha.’

naain, nii ajiniha bihalu Cana Coaunerana jaun, nii rijitoojeein laenacurelu nere bera inoaesihuru.

⁴⁴ Nitohaneein nere tonoraelanaala, que jaolecooruhane saijieein jetaote, Moisesa que coarateein jetao, canii cari caje nenea loreri Taberenacolo icharate Cana Coaunera, nii cacha arero- desieretoo amuhemuhecuruhane jaunru, acaauru jiniichaaain, nii Taberenacolo amauruhane coina. Nii taberenacolo jetaote, acaauru rai telu Cana Coaunera, 'Naaajoaainte cana aina ne- Cana Coaunerara.' naain itolere bana coacuruhane coina. Nii asaaete, nii ajeri que teein- laenanohineein nenea Cana Coaunera Ere rucuhecure jetao.

⁴⁵ Nii Taberenacolo jetaote, inae oha Moisesane baiha carajaain neein, uhaaurelu nii Moisesa coreenraniha nenea Josoe aina cunacaauru- cana inoaesihuru. Nitohaneein jetaote, nii acaauru rai Cana Coauneraacha tenaa jerei- atane que nenacaauru aina, sonohanaque nichaauraaain, acaauru amuritoorelu, acaauru caje nii atane raauruhane coina coroatajanenaaca Cana Coaunerana jaun. Nitohanihalu jetao, enoha curuaanaa inoaesi Rabirinereein tiaaajoaain.

⁴⁶ Nii Rabiri coroatajaniha, itolere que Cana Coaunerane jaun jetaote, turuha cana foeratera Jacobo Curuaanaa- Cana Coaunerane jaannu que Teenforo ichana jerelu niqui.

⁴⁷ Ne jetaote, icharatiha Rabirine caohatiha Cana Coaunerana jaun ichaenelu. Nii janate, inae oha Rabirine baiha jetao, nii Teenforo icharatelu nii calaohi Salomoon, Cana Coaunera turuna-

jaanu que.

⁴⁸ Coatiha niqui, cacha ichanohineein nenea loreri Teenforo asaae ichaohi niqui Cana Coaunera. Nitohanihane jaunte, rai nere bera inoaesihuru que beratihalu Cana Coaunerane jaun, nii aitoroatihane rijitjoeein:

⁴⁹ ‘Caa dedete, canu nelaurihana jaan ne. Jana chauratanete, catiha rorine.

Chaen techu, chatohanai lorerina ichacurure, cuu nebetacaanune coina.

⁵⁰ Tana, canu, caa itolere coaunaain nihanulune coitucuuruhaneta, naa Cana Coaunerara.” naain beeurelu rai nere bera inoaesihuru.

⁵¹ “Nete, leecha Cana Coaunera coitucuuruhi rijijieein, nere tonorana jereneeichene jaun, urichosae rijijieein neeiche, aohana jereneeichene jaun. Aiha, inara inoaesihurune rijijieeinte, inara suujuatenaa jeriha, Cana Coaunera Suujuene jana, aina nejerateein, aohana jereneeichera.

⁵² Satiin inara inoaesihurute, Cana Coaunera Ere bera inoaesihuru cairichaaeriin, sohin jaoorurejetelu. Jerichanejeein techu, nii turunaalu- cana coroatajaneraanu que Cana Coaunera letono turu beebejeeurerane maajein, sohin jaorelu nii inara inoaesihuru. Nii esinaae rauhijiriin, beeuruhane rijijieein turuhane janate, que nererojoecaain, nere aohana jerelanaala, colurujueein, sohin joerateein neeinchelul- inara netonai.

⁵³ Inara inoaesihurutejian niqui, laenanohineein Cana Coaunera Ere raarelu, laenarateein letono aanjera que, teratiha acaauru rai, Cana Coaunerane jaun. Nete tonorana jerecurenelu inara inoaesihuru. Nii inara netonai nihanatiin,

tonorana jereneeichera,” nae jetao acauru rai Eseteba.

Eseteba sohin jaooruhane

⁵⁴ Niritoha acauru rai Esetebane jaun jetaote, obajeein, corajeein nujuae cari calaure.

⁵⁵ Nejetaote, Cana Coanera Suujue suujuatenoin, najabaracaain dede coaraa Esetebane jana jetao, neyoracaa dedene jaun jetao, Cana Coanera coarae. Nitohanein coaraane jana jetaote, Cana Coanera raotono nichajai que chujuheque Cana Coanera Calaohi Jesoso.

⁵⁶ Nii jaun jetaote:

“Coaracuchejian inara netonai. Nota, nejoracaa dedene jana, Cana Coanera raotono nichajai que chujuheque nii canaacha cohajeilu- Cacha Calaohineein nena Jesosora,” naa acauru rai Esetebane jana jetaote,

⁵⁷ nuricho mucuutaain aohana jerelanaala, nujuuae soaisohaain, codoonetiin mucuure.

⁵⁸ Nitohanein mucuhin jetaote, nii nese caje naain amaain, acauru cajione buuri rocohin jetao, leinjiin cacha- Saoroneein curujai que nii acauru cajione buuri beraichateein jetao, ajeri que Eseteba bodosiin sohin atinaaure- nii coulu-rujueracuru.

⁵⁹ Nitohanein, ajeri que bodosijieeuruhane jana jetaote:

“Canu Curuaanaa Jesoso, cacorataaneeun. Casuujue raaura,” naain Jesoso bajae Eseteba, rai suujue raane caina.

⁶⁰ Niritohane baiha, semotorohaain auhaquuin:

“Canu Curuaanaa, jiaonriha catohaneein cae-
teein, naosateeuruhane ujuaiteei acaauru quen-
era,” naain inae ohe Eseteba.

8

¹ Nitohaneein, Eseteba sohin jaoruhane jana jetaote, rautatelu nii Saoro.

Jesocurisito ranojoihunru rerohecaa Saorone

Nii bana caje coauneein nunuheteein jetaote, satiin, Jesocurisito Ere esenetaain tonoraeraauru aina nejerateein, cairichaaerihure Jerosaleeun. Nii jaun jetaote, ita caje riaaneein, Jerosaleen caje soroore satiin Jesoso esenetaeraauru, Jodea batane sacutaain, satiin, Samaria batane sacutaainchuru cuhin soroore. Jana, nii afosotooruhacha jetaote, nii Jerosaleeun nedaature.

² Nitohaneein Eseteba atinaauruhane jana jetaote, mainajeein coisiin conautecure caohachaaain rai suujua coaraain ichaonacaauru cachaauru tabaauru.

³ Nii nainiha jetaote, Jesoso esenetaain-tonoraeraauru rerohecaain, lorerichuru naineein enohin, enecuru aina curuataain-quichaaauru tararaain amain, caresero cuhane teratenajaain, cairichanajae Saoro.

Jesoso beebejeeuruha Samariaune

⁴ Nitohaneein, rerohecanajaaauruhana jaun, nii Jerosaleen caje soronacaauru jetaote, turuuruna jaunru naineein, jianacoo osa caje- cana mitaer- aneein niha- Cana Coaunera Calaohi- Jesusone beebejeeure.

⁵ Nii jana, leinjiin acaauru caje nena- Ferifi jetaote, nii Samaria batane que leeochoauru nese

amurijiriin nenea nese tabaihu cuhin jetao, inae cuu turuhin, cuu nenacaauru rai, Cana Coaunera Calaoihi- Jesocurisito beebeje.

⁶ Nitohaneein cuu turuhin Jesocurisito beebejiha Ferifine jana jetaote, satiin netaojiaain, niicha beebejei rautatiin aonajeeure- cachaauru, chaen itolere cunaitenacaauru rautaane coaracuruhana jaun.

⁷ Nitohaneein jetaote, rai suujue cuhane coitucuchuichuru sirichuruha tabaaaurune, acaauru caje sitaane, auhaauhaquuin, acaauru caje amuure nii coitucuchuhichuru. Chaen jihuronacaauru nihanatiin jetaotechu, rautaain, bacosacuru nihanatiin- rautaa Ferifine jaun jetao,

⁸ neebana nitohanai coaracuruha, nii neseena jaun, cojoaelatiin coarajeein, rachoojoeuresatiin nii nere aonaa turunacaauru cachaauru.

⁹ Nii jana jetaote, cuu ne- leeinjiin cacha- Simoon neein niicha curuaateuri- benane. Aca jetaote, batohi aina, Samaria cocoaichacuru coritae jetao, “Aca jete, itolere cacha amurijiriin, itolere que, jataain nelateeineein ne,” naain esenetaauruha cachaaaurune coina.

¹⁰ Nitohanihane jaun jetaote, cocoainanacaihuri nihanatiin, coritaa, rai batohi ainana jaun, rautatiin esenetaain, aonacuruhane jaun: “Caa cachate, Cana Coaunera letono nera,” naure jetao, nii Simoon que, satiin cachaauru, coocainanacaihuri, naaonjoaihunri.

¹¹ Nitohaneein jetaote, enanecoriin que airijiin esenetaain tonoraure, rai batohi aina, acaauru coritaana jaun.

¹² Nete, nii saijieein Ferificha beebejei- Cana Coaunera Cojoanona, Cana Curuaanaa

Jesocurisito, naonjoaain esenetaauruhana jaun, quichaauru, enecuru, naonjoaihunru-nebaotisaerateeure.

¹³ Nii jaun jetaote, nii- benane- Simoon net-onai, esenetaain nebautisaerateein, Ferifi corihaniha amuhemujue, itolere ichaain cojoelanaa-cojoai ichaa Ferifine coaraana jaun, cojoelatiin.

¹⁴ Nitohaneein, inae Cana Coaunera beratenojoin esenetaain, tonoraauruha- Samaria cocoaichacurune coitucuhin jetaote, acaauru rene, Fedoro, Joaan, naonjoaihunri letoaaure-afosotooru- Jerosaleeun nenacaauru, nii Samaria nenacaauru coaraa cuuruhane coina.

¹⁵ Nitohaneein, letoanajaauruhana jaun cuhin jetaote, acaauru rene turuhin, nii Jesocurisito esenetaain- tonoraeraauru rai, Cana Coaunera bajaure, acaauru coroatajaneein, rai Suujue letoaa Cana Coaunerane coina,

¹⁶ jaiti leeinjiinejeein- acaauru caje nenea ichoae fauheniha- Cana Coaunera Suujuene jaun, raujiaaincha- Jesocurisito corenihacha-baotisaain cojounacatenohineeincha, neeuruhana jaun.

¹⁷ Nii jaun jetaote, acaauru couturi ichoae, biji meracaain Cana Coaunera bajaauruha- Fedoro aina Joanne jana jetao, tajiha, acaauru ichoae fauha uhe, Cana Coaunera Suujue. Nitohaneein jetaote, Cana Coaunera Suujue rauure- Samaria nenacaauru- Jesocurisito esenetaeraauru-cachaauru.

¹⁸ Nitohaneein, acaauru ichoae, biji meracaain, Cana Coaunera bajaauruha afosotoorune jana, fauha uha, acaauru ichoae, Cana Coaunera Suu-

juene coarajihana jaun jetaote:

¹⁹ “Carai netonai, nitohanai teeuchena, inara corete coriqui quete, chunicoa- cacha ichoae nihanatiin, cacoi meracaain, Cana Coaunera bajaanune, rai Suujue tiha Cana Coaunerane coinara,” naa acaauru rai Simoonne jana jetaote:

²⁰ “Coaraain, nii ichoriqui aina jiniiquiin nita- jeeura. Inacojoein chachu, ‘Coriqui que jecha, coretenacaine Cana Coauneraacha tenojoin,’ naai chachu inacojoeincha.

²¹ Esinaae rauhijiriin, esenetaain nere tonoraeneeine jaunte, ichei nii tenaa nainene Cana Coaunerara.

²² Nii ishujua baaso jiaaneein, Cana Coaunera bajaute, ichei suujua acatena nainihane, suujua acatemiin Cana Coaunerara.

²³ Jataainte, banejelanaala necoelaain, osa tabai que nesaruhi rauhineerilanaalara,” naa Fedorona jaun jetao te:

²⁴ “Atiin carai, Cana Coaunera bajaauche, nii aitohine tochaneein, chatohaneein caeteein niha Cana Coaunerane coataara,” nae jetao, nii benane- Simoon, Fedoro rai.

²⁵ Nitohaneein, nii Samaria neseeu, Cana Coaunera Ere beebejeeuruhane baiha jetaote, nii Samaria batane sacutaain nenacaauru- neseeeuru cuhe cujeein, Cana Coaunera Calaohi Jesocurisito que Erenaa Caohati beebejeeuruane baiha jetao, Jerosaleeun cauha cuure Fedoro, Joaan, Ferifi, naaonjoaihunri.

Ferifi aina, ita que tacaauruha Etiopiha coaichane

26 Nii baiha jetaote, rai letono aanjera que Ferifi letoaerateein:

“Chajaain nimichuhin enoto mitu uuri- cana raotono nichajai jelson cuhin, naain Jerosaleeun caje- Casau cunaa bero cuhane cunihura,” nae jetao, Cana Curuaanaa letono aanjera. Nii bero naitoonjoate, cacha areroo jelson situnaane.

27 Niritoha rai aanjerana jaun jetaote, nimiti horitiin cuha Ferifine jana, bero cuhane leeinjiin cacha- Etiopiha cocoaicha aina, ita que tacaure. Nii Etiopiha cocoaicha jetaote, Etiopiha batane curuaanaa eneneein nena rai- coriqui beraichaneen nena ne. Aca jetaote, Jerosaleeun cuhin, Cana Coanera coroaeein bajaee bajaecane caje,

28 tajiha cabario que tararaeraain nena namunaja cuhane lauhequiin, Cana Coanera ere bera inoaesi Isaihasicha laenai quiricha ereretajeein cauha cue, jelaiha rai nataneu.

29 Nii jana jetaote, Ferifi rai: “Nii cacha rohan nichuutaain ereeura,” naa rai, Cana Coanera Suujuena jaun jetao,

30 rohan nichuuntaa Ferifine jana jetao, Cana Coanera Ere bera inoaesi- Isaihasicha laenai quiricha ereretate- nii Etiopiha cocoaichane jana jetao:

“Nii iicha ereretai aonaaina, coitucuhi,” naain caje bajaee- Ferifine jana jetaote:

31 “Aihaaunta. Cha cajena coitucuhin aohanreeunta. Niha chunei carai berane coalanaalata. Chajaaute iniin cau carohan nelauriaera,” naa Etiopiha cocoaichane jaun jetaote,

³² iniin nelauriaain, nii niicha ereretai jelai coaraa Ferifine jana jetao:

“Carenero chacuruhane rijijieeinte, amaa cuurureein, sooruhane caina. Nii rijijieein techu, nujuin saaujiha saaujichane jana inauhene aonajiha carenerone rijijieein, inauhene aonajenajaain, caohachanaainejeein erenereein.

³³ Nitohaneeinte batohin joaereein coulurujueein, cojoaisi aina ajaena rocohin jaonaa rijijieein, sohin jaoorureein. Nitohaneein sohin jaooruhane jaun, nerihaain rai neferate,” naain *profeta* Isaihasiacha laenailu ereretaain coaraane baiha jetaote, Ferifi caje:

³⁴ “Atiin carai beeuna coitucuera. Cha quena aite, raaje ne quena aitoa caa Quiricha laenaera *profetate*, ainihane leecha quena aito-hate,” naain bajaa, nii Etiopiha cocoaichane jana jetaote:

³⁵ “Jesoso sohin jaoorurichaaine quete aitera,” naain jetao, nii Cana Coaunera Quiricha Inoaesi-Etiopiha cocoaichacha ereretai nunuhe caje coauneein nunuheteein jetao, Jesoso que Erenaa Caohati beebejiha Ferifine jana,

³⁶ niha acauna jaan rohan nichuuntaauruhana jaun jetaote, Ferifi rai:

“Caute ne acaura. Taacha nainereei, cau canu baotisaain, canu coujounacateeineta,” naa nii curuaanaane jana jetaote:

³⁷ “Ichoichana aina cutaain, esenetainete, naainera,” naa Ferifine jana jetao te:

“Cana Coaunera Calaohi niha Jesocurisito ne esenetaanura,” naane jana jetao,

³⁸ nii acaauru amaera- cabario que taraer- aneein nenea suraerateein, jiniiquiin fauhin, acauhana fauha cuure. Nitohaneein fauhin jetaote, baotisaa Ferifine jana jetao,

³⁹ inae acau caje inihuruhane jana jetao, Ferifi amaa- Cana Coaunera Suujuene jaun jetao, inae coaraene- nii curuaanaa. Nejetaote, raotojoein, rachoojoein bero cuhane cuujue.

⁴⁰ Nitohaneein amaa Cana Coaunera Suujuene jaun, cuhin jetaote, Asotoo turuhe Ferifi. Nitohaneein Asotoo turuhin jetao, caje coauneein, nunuhetein, nirijiein cuujue cujeein, Sesareea turuhanereein tiaain, neseuru neseuru turuna- jaauru, Jesocurisito que Erenaa Caohati beeb- jeein, cuujue jetao Ferifi.

9

Jesocurisito esenetaeranein nerotoha Saorone (Ich 22.6-16; 26.12-18)

¹ Nii tonohana jetaote, Cana Curuaanaa ere esenetaain, tonoraeraauru que, nejeratihajeein, atinanaana jereein sacuhane jaun jetao, sasere- dotecuru curuanaa coaraa cue Saoro,

² caje nitohanai ichana nainihane jaan- cocoiricha bajaane coina. Nii rai cocoiricha teeuruhane, aina naain Damasoco cuhin, ucuaae nenea ita taojiaain Cana Coaunera bajaauruhane jaan sinacoca asaae enohin, nii Ena Nenea Ichaonaa esenetaain tonoraeraauru ariin,

quichaauru aina curuataain, enecuru tararaain uhanajaa caseteconeein Jerosaleeunne coina.

³ Nejetaote, inae nitohaneein ichaain cuujiha, Damasoco nese catainajeein, turuhelalajiha, Saorone jana jetao, luhecotariin conotiin, dede caje jilenete Cana Coaunera Cono.

⁴ Nii jaun jetaote, coasiha atane ichoae nalatoha Saorone jana jetao:

“Saoro, Saoro, chanuna jataain caque nejera-
teen, cacairichaeriin ichaohi,” naain toniha ere-
naane jana jetao:

⁵ “Chaneei inaate Curuaanaa,” naain bajaa Saorone jana jetaote:

“Canuna, nii nejerateeine jaan neein iicha
cairichaerii Jesoso neeunra. Canu esenetaer-
aauru cairichaa aaine nihanatiinte ichaajenihane
ijjabereeo- cairichaa nii aaicha,” naa jana jetaote,
coasiha rijijijihaneein:

⁶ “Chatohanai ichacaaunne jereeite,
Curuaanaa,” naain bajaa Saorone jana jetaote:

“Nimichuhin nichaauraain, nii neseeu turuni-
hunte, cuu ichei, iicha- ichanenenu beeuruhin-
era,” naain tonorae, nii erenaa.

⁷ Niritohane jaun jetaote, nuricho que aonacu-
ruha acaauru netonoaine jaun, nesoonetoore,
nii Saoro- corihaniha cunacaauru cachaauru,
nii erenaa aonacuruha natiin, nii chuni cacha
coaracurenihana jaun.

⁸ Nii jana, atane ichoae tocoha baiha
nimichuhin, nenotaain coaraa Saorone jana
jetaote, caohachanainejeein conohene rai
nota. Nii jaun jetaote, inae caohachanainejeein

conoheniha rai notana jaun, rai biji que mucuhin, amaauruha Damasocone jana jetao,

⁹ cuune nichata janohin, maosaneein notaelanaala, nii lenonelanaala, nii acau nihanatiin coelanaala.

¹⁰ Nitohanihane jana jetaote, nii Damasoco ichoae leeinjiin cacha- Ananihasineein curua- jaain. Acate, Jesocurisito Ere esenetaain, tonoraera ne. Nii jetaote, notajae Cana Curuaanaa Jesocurisito, rai irihane coina. Nitohaneein, notajaain jetaote:

“Ananihasi,” naain bajaane jana jetao:

“Cauna neeura Curuaanaa,” naane jana jetaote:

¹¹ “Chajaain nimichuhin, nii bero- Rauhijirineein curuajai cuhane cuhin, Jodasi loreri asaae enohin, Taroso caje unaa leeinjiin cacha- Saoroneein curuajai bajaaura. Acate, Ofa- Cana Coaunera bajaebajaecane jana, notaacane jaun,

¹² coaraane jana, leeinjiin cacha- Ananihasineein curuajai- turuhin, nichoae rai biji merecae, nacoauneein conoha rai notane coinara,” naa cana Curuaanaa Jesocurisito, Ananihasi raine jana jetaote:

¹³ “Netejian, ‘Nechu aansai- ataibiaen rijjijeein niha,’ beeurera. Nitohanihane jaun jete, Jerosaleeun, ii ere esenetaain- tonoraeraauru cairichaaeriin ne, naauruha, coitucueracuru natiinta.

¹⁴ Coaraaunachuhinti, saseredote curuaanaa caje, niicha rocohi erenaa uhaa aina, satiin- ii ere tonoraeraauru mucuhin, caseteconeein, amaain

tiha, saseredotecuru curuaanaa raine coinaneta, Curuaanaa,” naa Ananihasine jana jetaote:

¹⁵ “Chajaaincha cunihura. Nii cachana raain neeun, nejelau ataneu- nenacaauru rai nihanatiin, canu ere beebejeein nihane coinara, itolere, acaauru curuaanaacuru rai nihanatiin, canu ere beebejeein, chaen, Isaraelitaauru raine maa- jeein beebejihane coinara.

¹⁶ Acaentonaite, canu ere beebejihane coreniha, necairichanaa coaraa cureein, baneje lanaalara,” naain letoaa Cana Curuaanaane jaun jetaote,

¹⁷ nii niha Saorone jaan- loreri asaae turuha cue Ananihasi. Cuu, loreri asaae turuhin jetao te, nichoae biji merecaain:

“Ichaso Saoro, nii uhina jaan bero cuhane, ichei ecoona Cana Curuaanaa Jesusote caletoe, ichoae cacohi merecaain bajaanune, enacoauneein conoha inotane, ii suujueniha enoha Cana Coaunera Suujuene coinara,” naa Ananihasine

¹⁸ rijieeoritiin, jeranu nota caje naluha- ate reje rijiinanaine jana jetaote, inae conoha rai notana jaun, nimichuhin nebaotisaerateein, inae cojounacatenohineein ne- Saoro.

¹⁹ Nii baiha jetaote, inae lenoneein suujua nunaain, nii Damasoco nenacaauru- Jesocurisito ere esenetaain- tonoraeraauru aina ne, jano- janoheriin.

Damasocoo Cana Curuaanaa Jesoso Ere beebe- jiha Saorone

²⁰ Nii baiha jetaote, ita taojiaain- Cana Coaunera bajaauruhane jaan- sinacoca asaae enohin,

cachaauru rai, esinaae rauhijiriin, Cana Coaunera Calahineein niha Jesusone beebejiha Saorone jaun jetao,

²¹ cojoelatiin coarajeein:

“Taajian, caa cache, Jerosaleeun, Jesoso aina cuaain Cana Coaunera bajaebajaeracuru que ne-jerateein, cairichaaerinajaain nenea nihaneta. Tana, caa jeelai cache coaiten cau turuhalu, Jesoso esenetaeraauru jitariin tararaain amana-jaain, saseredotecuru curuaanaacuru rai tena-jaane coina neta,” naaure jetao, cojoelatiin cuu nenacaauru cachaauru.

²² Ne jetaote, niritiin cojoelatooruhane jana, nii que rutaain nelararajiaain laraajiin, canaacha cohajei- Curisitoneein niha Jesusone beebejiha Saorone jaun jetao, rai suujua auhacaure Damasocoo nenacaauru- Jorioocuru.

Jorioocuru caje, nichotiha Saorone

²³ Nii nitohaneein araai janohin Damasocoo niha Saorone jana jetaote, ita suujuau tacaain, Saoro sohin jaonaa jerecure Jorioocuru.

²⁴ Ne jetaote, nii sohin jaonaa jerecuruhane coitucue Saoro. Nitoaneein, que necousujuuain jetaote, ajeri caje ichanohineein nenea, nii nese tionoritiin nenea rijia ucuuneti bacuujuaniha, janotiinetojoein beraain cohacure, mituha cuhane mucuhin amaain, sohin, jaoruhane coina niqui.

²⁵ Ne jetaote, omari seeonjoa cuhane teein jetao, janotiin tijichaain, loreri chaje nichajai que nii nese tionoritiin nenea rijia bujuaniha faaure Jesocurisito ere esenetaain tonoraeraauru, nii nese

caje mituhin nichotihane coina. Nitohaneein jetaote, onaa caje nichote Saoro.

Jerosaleeun turuha Saorone

²⁶ Nii nitohaneein nichoteein jetaote, inae Jerosaleeun turuhin, cuu nenacaauru- Jesocurisito Ere esenetaain tonoraeraauru aina netaojiana jeriha Saorone jana jetao, coasiha netaojiana jerecurene, inae acaentonoain, Jesocurisito Ere esenetaain- tonoraeraneein nihane coitucuhin esenetaaurenihana jaun.

²⁷ Ne jetaote, afosotooru rene Saoro amaain: “Naaonjoaain jetaote, bero cuhane cuujihane jana jetao, notajaain, rai erelu Cana Curuaanaa Jesocurisitora. Nitohanihane baiha jetaote, chaque tonajelanaala, nii chaque casilanaala, nii Damasoco nenacaauru rai, Jesocurisito Ere beebejera,” naain acaauru rai, be Berenabeen.

²⁸ Nitohaneein acaauru rene turuaain, acaauru que coitucueratiha Berenabeenne jaun jetaote, inae raauruha raotojoein, nii Jerosaleeun nenacaauru afosotooruna jaun, cuu acaauru aina neein amuhemujueein, chaque tonajelanaala, cuu cachaauru rai,

²⁹ Cana Curuaanaa Jesocurisito Ere que ereerejeein, Curieco ere inaaunrera Jorioocuru aina, ita cotaicha rijitiinchuru, ereereeca Saorone jana jetao, sohin jaonaa jerecure, nii ita cotaicha rijitohane jaancuru- Jorioocuru.

³⁰ Ne jetaote, nii sohin jaonaa jerecuruhane coitucuuriin, Sesareeau, Saoro amaain jetao, caje coaunein Tarosoo letoaaure, Jesoso Ere esenetaeraauru.

³¹ Nii inatiin jetaote, Jodea, Calileea, Samaria, naaonjoaihunri batanecuru nenacaauru que, Jesocurisito Ere esenetaain- tonoraeraauru, jeelai choae jauhecotojoeriin, raotojoein, nii baaso coacuelanaala, Cana Curuaanaa Jesoso Ere tonoraure, acaauru coroatajaniha, Cana Coaunera Suujuene aina nejeeotejein.

Nerautaa Eneasine

³² Cajianeein amuhemujueein, Jesocurisito Ere esenetaeraauru rene bedaenihane ucuaetoha jetaote, Lidau nenacaauru- Jesocurisito Ere esenetaeraauru rene netonoai, turuha cue Fedoro.

³³ Nii jana jetaote, cuu ne, leeinjiin cacha- Eneasineein curuajai. Aca jetaote, fosa ajaanacaain, niirijieein amuelanaala, nenajauhacha tocoeechoa, mucuha jiuronane jaun jetao:

³⁴ “Eneasi, Jesocurisitote ii rautareeincha. Chajaain nimichuhin, chela seriin amuunra,” naa Fedorone jana jetao, nii rijieeoritiin, nimichuhin nela seriin amue- Eneasi.

³⁵ Nii aichejetenihane baiha nimichuhin, amuha Eneasine coaracuruha- satiin- Lidau nenacaauru, Saroon nenacaauru, naaonjoaihunrine janate, Cana Curuaanaa Jesocurisito ranojoihunru neein nerotojoacoaure.

Oo caje ichanaa Dorocane

³⁶ Nii bana jetaote, nii Jofe neseeu nelu, leeinjiin Jesocurisito Ere esenetaain- tonoraera- Tabita neein curuajai. “Tabita” naane jetaote, Curieco ere cuhane, Doroca ne. Nii ene jetaote, caohachanejein- caohacha ene neein ichoae.

Nii jetaote, chaaelai latecuruha cairichaaaurine, coroatajaneein, naaonjoae.

³⁷ Nirijieein, ne lacuritiin jetaote, cunaiteein. Inae caun ohane jaun jetao, rai jabereco culejeein, naain ucuun nenea loreri coroata coarana ichoae-ucuha cuhane, rai jabereco rucujeein teeure.

³⁸ Nii jana, Jofeu caje, coriaae neniha, nii niha Fedorone jaan- Lidane jaun jetaote, cuu niha Fedorone coitucuruha Jesocurisito Ere esenetaeraaurune jaun jetao, coroatajai cacha letoaaure:

“Chajaau jera, Jofeu luhecotariincha,” naauruha rene turuhine jaun jetaote,

³⁹ acaauru aina cue Fedoro. Inae nii niha ene jaberecone jaan turuhin niha Fedorone jana jetaote, curuaacaain codohaquiin chanaain, Fedoro que, jaiti ichaohane bana- acaauru cajione niicha tococoi- acaauru rai niicha tei obirichurune maa- jeein coarateeure- autanaauru.

⁴⁰ Nii jana jetaote, jelai caje jitariin mitanajaain, nii ene jabereco rohan, neseeonraain jetao, Cana Coaunera bajaain, nii ene jabereco coarajeein jetao:

“Chajaain, nimichuura, Tabita,” naa Fedorone jana jetaote, nota toretaain Fedoro coaraain, nelauhithane jetao,

⁴¹ rai biji que mucuhin, michuhitoha Fedorone jana, nichaauraane jana jetao, satiin Cana Curuaanaa Jesocurisito Ere esenetaerauru, satiin, nii autanaauru aina curuataain, cotihanajaain jetao, jabereconein chujuriaain acaauru que coarate- Fedoro.

⁴² Nii nitohanihane coitucuhin jetaote, Cana Curuaanaa Jesocurisito Ere esenetaain tonoraaure- nii Jofe neseeu nenacaauru- arajiin cachaauru.

⁴³ Nitohaneeinte, araai janohin, nii neseeu ne Fedoro, canii cari rucuhera- Simoonneein curuajai cacha loreri asaae.

10

Corenerio aina, Fedorone

¹ Nii jana jetaote ne, leeinjiin cacha, soondarooru curuaanaa- Corenerioneein curuajaain, Sesareea neseeu. Nii jetaote, saota fashanei Romanocuru soondarooru, Italia cocoaicha neein acaauruhacha curuaatei, lefashai- curuaanaa cafitaan neein ne.

² Aca jetaote, niqiu Romanoneein ne. Nejetaote, atiin rai sinijiera, rai bereecuru naaonjoai- hunri aina jiniiquiin, jataain Cana Coaunera ere tonoraeraauru ne. Aca jetaote, cairichainein nenacaauru- Jorioocuru rai nihane, coriqui nihane tee tejeein, coroatajanenajae. Chaen jetaotechu, inetono janonaa bana, Cana Coaunera bajaebajajeein ne.

³ Nii jaun jetaote, letono anjera que, coarate Cana Coaunera, sona nichae.

Nii jana jetaote, coarajihane jana, nii nihane jaun turuhin enohin: “Corenerio,” naa nacatiha turuhine jana jetao,

⁴ cuu anjera coaraain, nesoonetiin:

“Cha ichei ichareeunte, Curuaanaa,” naain tonoraa Corenerione jana jetaote:

“Bajaebajajeein neeine aonaa Cana Coaunera. Chaen techu, cairichaihuru coroatajaneine coaraain, satiin caohacha ichaaine rautate- Cana Coaunerara.

⁵ Aihana jaun, Jofeu cacha letoaaute, leeinjiin cacha- Simoonneein curuajaain nenea- Fedoro cotihaca kuhinera.

⁶ Nii cuu nenea cucuana auhaniha loreriquiin nenea- jacari nojoenlaain rucuhera rijitocojoai curuajai- leecha Simoon loreri asaaete nera,” nae jetao, rai Cana Coaunera letono anjera.

⁷ Niritohane baiha, inae amuha nii aina erenea- Cana Coaunera letono anjerane jana jetaote, coroatajai nere tonoraeraauru, chaen leeinjiin soondaro- Cana Coaunera ere tonoraain- jataain Cana Coaunera coitucuera rai suujua rijitoojeiin nenea niichuru cotijiaain jetao,

⁸ rai aitoa Cana Coaunera letono- anjerane bee jetao, Corenerio. Nitohaneein, acaauru rai bihane baiha jetaote, letoanajae Jofeu.

⁹ Nii cojoano jetaote, enoto chujutaelalajeein, turuelalajeein cuujueuruha, Jofeune jana jetao, loreri janori macararo ichoae, ucuun iniha cue jetao, Fedoro, cuu Cana Coaunera bajaane coina.

¹⁰ Nii jana jetaote, rai banetoeje niha miji- itenane jaun jetao, lenonenee rijitocojoaain jetao, Cana Coaunera bajaee, lenone enohalaauruha icharaaurune cohaca. Nii jana jetaote, notaaca Cana Coaunerane coina,

¹¹ neyoracaa dede bacuujuane jana jetao, caje mituha uhe, shojoera tocohaneein- jaraantiin. Nitohaneein ecocohin jetaote, tajiha fauha uhe, jena turiin rulunohinee.

¹² Nii jana, coaraane jana jetaote, nii shojoera tocohanai nainecojoaain jetao, uhe itolere cautenu rijihuru, atane ichoae terei lenone, itolere tajaacuru, itolere ataibinaae acanocuru, itolere

Jorionecuruhane lenone niheichuru, naaonjoai-hunri jetao, uhe nainecojoaain.

¹³ Nii jana jetaote, coarajihane jana jetao dedeu toniin:

“Nimichuhin nichaauraaain, niichuru soote que lenoneeicha Fedoro,” naain toniha dedeene jana jetaote:

¹⁴ “Chabana, Jorionichaanune lenonenihei quinaa nainihaaunta, lanichana nainihaaunta. Nihei ataibinaae quinaa nainihaaunta, Curuaanaa,” naain tonoraa Fedorone jana jetaote:

¹⁵ “Coa Cana Coauneraacha, couluunojoi que, ‘Calanichareta. Ataibinaae quinaa nainihaaunta.’ naain irihara. Jauriaate chuhisi niqui, nainenelu que lenonequichenera, nete inae enene, que lenonena nainequichene coina couluunojoinera. Aihana jaun, Cana Coauneraacha coulucohi que, nainihein niritiin ereeineta,” naain jetao, dedeu toni.

¹⁶ Nitohaneein nichata saain ecoocane baiha jetaote, inae jelaiha dedeu iniha cue, nii shojoera tocohanai.

¹⁷ Nii jaun jetaote, nii que suujua rerohecaain, cuu suujuaau ereerejeein, “Chatohanai ichacaaunne coinacha, catohaneein canotajae Cana Curuaanaata.” naain suujuaau ereereeca Fedorone jana jetaote, turuure acuujuaniha nichatajai cachaauru Corenerio letonocuru, Simoon loreri bajaebajajeein.

¹⁸ Turuhin jetaote, acuujuaniha netiin jetao, tonijiaain:

“Cauna niha caa loreri asaae, leeinjiin cacha-Simoon- Fedoroneein acaauruhacha curuaatei,”

naain jetao bajaare.

¹⁹ Nii jana jetaote, cuu jaiti, nii rene ecoona que suujuaau ereereeca Fedorone jana jetao:

“Aonaun, nichatajai cachaurute ii ariirijiera.

²⁰ Chajaain nimichuhin, acaauru aina cunihu necoatelanaalara. Canuna acaauru letoaaun ii renera,” nae jetao, nuricho rai Cana Coaunera Suujue.

²¹ Nii jaun jetaote, fauhin nii Corenerio letonocuru- cachauru coaraain jetao:

“Canuna- nii inaraacha ariirijiei neeunra. Chate raaicheta,” naa Fedorone jana jetaote:

²² “Canacaanu letoaa, canacaanu curuaanaa cafitaan Corenerione jaunne, uhacaanura. Acate, caohacha cachaneein, jataain Cana Coaunera ere tonoraeranera. Nii jaunte, jataain que suujua acatein, belaihure satiin Jorioocurura. Acate, ii cotiharate, rai beein, que ii cotiharatiha Cana Coaunera letono- anjerana jaunra. Nii jaunne, ii cotihaca uhacaanu, nenajaun cuhin, iicha coitucui que rai ereeine, aonaane coinara,” naaure jetao, Fedoro rai.

²³ Niritocuruhane jaun jetaote, nii notaaca Cana Coaunerane que nainaan jetao, nii nihanejaan loreri asaae ranajae Fedoro, Jorionecureniha nii cachaurune saijieein. Nii jaun jetaote, cuu aina sinihuruhane cojoanoon, cauha cuuruhane jana jetao, acaauru aina cue Fedoro, corianiha cunacaauru- Jofeu neseeu nenacaauru tabaauru- Jesocurisito esenetaeraauru aina.

²⁴ Nitohaneein cuhin jetaote, cojoanoo Sesareea turuha cuure.

Nii jana jetaote, le laurii naraaichuru, jataain belaichaauru, naaonjoaihunri cotijiaain, acaauru cojoae- Corenerio.

²⁵ Inae turuha Fedorone jana jetaote, mituhin raain jetao, nacatiha neseonraain coroaeca Corenerione jana jetaote:

²⁶ “Nichaauraaura. Canu netonaina, ichejijieein cachaneein neeunra,” naain michuha Fedorone jaun jetaote,

²⁷ ereerejeein, enoha cuuruhane jana, cuu najiniha netaojiaain cohacure arajii cachaauru.

²⁸ Nii jaun jetaote, acaauru rai:

“Inarate raotojoein coitucuhiche, canacaanu Jorionichaanune, nejelau cachaauru Jorioniheichuru aina, netaojiaain nenea nainenihacaanunera. Niheichu. Nejelau cacha loreri asaae enonaa nainihaacaanuta, nitohane niha canacaanu ichaona jaunta. Nete, nii que, canu notajaain carelae Cana Coanera, nabana chunein cacha que jaolequiin, ‘Nechu aansai ataibinaae,’ naain irihanu chunein nejelau cachaauru quene coataara.

²⁹ Nii jaunna, cacotijiaaichene rijijieein inauhe- neecha, cha que erelanaala uunra. Nii jaunna, ‘Chanunacha cacotijiaaureta.’ naain, coitucunaa jerichaaunne jaun, carai beeichene jereeunra,” naain jetao, acaauru caje baja Fedoro.

³⁰ Nii jaun jetaote:

“Inae, jena janoha, enarijiu, cau canu loreri asaae, cosinaca casuri couu, canu ichaoneein Cana Coanera bajaebajaecaaun sonainane jana, jataain somajai que, cajionequiin, cau, caatiha neeorite- leeinjiin cachara.

³¹ Nii cachate, carai: ‘Corenerio, bajaebajae-
quine aonaa- Cana Coaunerara. Chaen techu,
cairichaihuri coroatajaneeneine coarajeen, nii
coacuhin coroaje Cana Coaunerara.

³² Nitohanihane jaun, cachaauru letoaaute,
Jofeu, Simoonneen curuajaain nenea Fedoro
cotihaca cuuruhinera. Nii cucuana auhaniha,
loreriquiin, cuu nenea jacari nojoelaain rucuhera
rijitocojoai curuajai- leecha Simoon loreri
asaaete nera.’ naa carai nii cachara.

³³ Nii jaunne, nii rijieeoritiin ii cotiharateenra.
Caohachate jataain ichaai uhincha. Aihana jaun,
caute jiniiquiin, Cana Coaunera notaracae niha-
cachera. Nii jaunna, canacaanu rai Cana Coauner-
aacha beratei que, ereeine aohana jerichaanura,”
naain jetao, Fedoro tonorae Corenerio.

Nereretaa, Corenerio loreri asaae, Fedorone

³⁴ Nii jaun jetaote, acaauru rai:

“Inae laen coitucuhanu, coatia nejelauneein,
chunein cachaauru coaraain nihein, Cana
Coaunerata.

³⁵ Jerichanejeeinte, satiin coaraain, naain cori-
ajai ataneeu nenacaauru nihanatiin, nere tono-
raane, rae Cana Coaunerara, caohacha ichaain
neeuruhanera.

³⁶ Nitohanihane coina, Israeli inamacooru rai,
baaso ichaain, Cana Coaunera que nejeratenaa
neen, niha cachane niha natiin, niha leeinjiin, nii
rucuhera, raotojoeen neeuruha Cana Coaunera
aina cachaaurune que beratelu Cana Coaunerara.
Acate, Jesocurisitoneen- satiin Curuaanaaneen
nenea nera.

³⁷⁻³⁸ Inarate, cachaauru rai, baaso ichaain
neeuruhane jianeen, nebaotisaerateeuruhane,

raotojoein acaauru raa Cana Coaunerane coina, biha Joanne coitucuhiche raotojoeincha. Nii baihate, Nasarete cocoaicha- Jesoso baotisaa Joanne jana, nii Jesoso ichoae, rai Suujue letoaa Cana Coaunera, itolere ichaain nenea nainihane coinane coitucuhiche. Nitohanein baotisaa Joanne caje coauneente, Jodea batane sacutaain, amuhemujuelu Jesoso, Calileea nunuheteente, itolere caohacha ichaain, moconajaera ichanohineein cunaiteein necairichanacaaurune maajein rautaelura.

³⁹ Nii jana, canacaanune, itolere ichaain niha Jesusone coaraneein nihacaanu, aina amuhemuecaanulu, itolere Jodea batane sacutaain, Jerosaleeun nese sacutaain, naaonjoaina jaunra. Nitohanihane baihate, inae coroso que tein atinaaurelura.

⁴⁰ Nete, atinaauruhane jana, nichata jano cuhane, ichatelu Cana Coaunerara. Nitohanein ichateente, canacaanu rai, ecoocane coina, letoae Cana Coaunerara.

⁴¹ Coatia, satiin cacha rai, ecoohai. Leeinjiin canacaanu- Cana Coauneraacha janijii nii beeraanu que- niicha ranojoi nichaanune raiichate ecocoera. Nitohanein oo caje ichanaa Jesusone baihana, aina lenoneein, aina acau cohacaanura. Inae inoaelu, nitohanihane coina, Cana Coauneraacha ranojohineein nihacaanulune jaunte,

⁴² canacaanu letoae, itolere ichaonacaauru, onacaauru, naaonjoaihunri coaraanu que- nii Jesoso tein nihalu Cana Coaunerane beebelijhaaanu, cachaauru raine coinara.

⁴³ Chaen techu, inoaelu najiincha caje coauneein, nii Jesoso beebekeretocure, nere bera

inoaesihuru: ‘Nere tonoraain esenetaeraaurute, baaso ichacuruhalune niha natiin, coreniha caseteco caje nichotiha cureeincha.’ naain beratihalu, nere bere inoaesihuru *profetacuru* que, aitiin Cana Coaunerane jaunra,” naain jetaote, acaauru rai beebeje- Fedoro.

Cana Coaunera Suujue raauruha Jorioonihe-ichuru netonaine

⁴⁴ Nii jana jaiti niritiin beebejiha Fedorone jana jetaote, nii satiin nere aonajeeurera choae, fauha uhe Cana Coaunera Suujue.

⁴⁵ Nii jaun jetaote, coarajeein cojoaelatoore, nii Fedoro aina unacaauru- Jesocurisito esenetaeraauru- Jorioocuru, Jorioniheinchuru rai netonai, tenojoi niha Cana Coaunera Suujuene jaun,

⁴⁶ chaen, Cana Coaunera coroaecuruha, nejelau ere cuhane cuaain- nejelau ere que erenacaaurune jaun. Nii jaun jetaote:

⁴⁷ “ ‘Nainihaacache cana, caa cachaauru baotisaain coujunacatechaachene, Joriooneeurenihane jaunmeta.’ naain erenaa nainihaacache cana, inae cana rijijieein, Cana Coaunera Suujue que, coujunacatenohineein neeuruhane jaunta,” naa Fedoro nii corihaniha cunacaauru Jorioocuru raine baiha jetaote:

⁴⁸ “Jesocurisito coreniha, baotisaain coujunacatenohineein neeuruhinera,” nae jetao, acaauru rai Fedoro. Nii jaun jetaote, nii baiha, Fedoro chunaaure, acaauru aina, inata janojoein neeorihane coina.

11

“Chanuna Jorioniheichuru aina lenoneei,” naain Jerosaleeun nenacaauru Jesocurisito ranojoinunru Jorioocuru tabaaurune

¹ Jodea bataneu netiin jetaote, inae Cana Coaunera ere esenetaain tonoraauruha Jorioniheichuru netonaine coitucuure Jesocurisito letonocuru afosotooru aina- cana nejeraauru Jesocurisito ranojoihunru.

² Nitohaneein coitucuuruhane jaun jetaote, inae Jerosaleeun turuha Fedorone jana jetao, necoejechanuure- Jorioneein Jesocurisito ranojoihunru tabaauru. Niritiin necoejechanuhin jetaote:

³ “Chanute cocoaeraa- cana Jorionichaachene ichao rai, Jorioniheichuru rene turuhin, acaauru aina, naaonjoaacachene natiin- acaauru aina lenoneeita,” naain bajaature jetao, Fedoro caje.

⁴ Nii jaun jetaote, satiin niicha coaraai bee jitarin nunue caje coauneein:

⁵ “Naain nii Jofe neseeu nihanune jaanna niqui, Cana Coaunera bajaauru. Nii jana, canu notaaca Cana Coaunerane jana coaracaauune janate, shojoera tocohaneei jaraantiin, jenaain rulunojohineein dede caje faauha uhe caatiha, nii nihanune jaunra.

⁶ Nii jana, rautaaain cuhanai coaracaauune janate, cuu ne, itolere ataibinaaecuru, atane ichoae terei lenone, tajaaecuru, acanocuru naaonjoaaunricha.

⁷ Nii janate, carai dedeeu tonii: ‘Chajaa-joaain nimioritiin, soote que lenoneeicha.’ naane janana:

⁸ ‘Jiaohinera, Curuaanaa. Chabana cujuuae cuhane aansai calaani enohaaunta.’ naanune janate,

⁹ dedeeu toniin: ‘Coaa, “Aansai calaani,” naain iriha, ii coauneraacha coulucohi quera.’ naain

¹⁰ toniha nichata saain dedeeune janate, jelaaiha dedeeu iniha cue- nii shojoera tocohanaicha.

¹¹ Nii rijieoritiinte turuure, Sesareea caje uhin, nichatajai canu ariha unacaauru cachaauru, nii nihacaanunejaan loreri asaaera.

¹² Nii janate, caletoae Cana Coaunera Suujue, necoatoelanaala acaauru aina cuhanune coinara. Nii janate, canu aina cuure caa saotaneein Jesocurisito coreniha- cana nejeraaurura. Nitohaneein cuhina, Sesareea turuhin, nii canu coitihaca unacaauru letoaera- cacha loreri asaae enohacaanu saaincha.

¹³ Nii janate, canacaanu rai: ‘Naaajoaainte, cau ecocoe Cana Coaunera letono aanjerara. Caute chujuhequiin, “Cachaauru letoaa Jofe neseute, Simoonneein curuajai- Fedoroneein acaauruhacha curuaatei cotihaca cuuruhinera.

¹⁴ Acate, ‘Naaonjoaain neeute, satiin, isinejiera, charaaichuru, ichoerejeeuru, naaonjoaihunri aina, raotojoein jianaacoo neeincha.’ naain ichei bereeincha,” ’ naa canaacaanu raine naainaa- nii loreri erorane jana,

¹⁵ acaauru rai irihanune nunuetihanune janate, acaauru chochae fauha uhe Cana Coaunera Suujue, cana chochae fauha uhalune rijijieeincha.

16 Nii janate casuujuanaha neeorite, ‘Acau quete niqui cacha camujuaain, cacha coujounacate Joanra. Nete inara laaen Cana Coaunera Suujue que, coujunacatenohi niha curiquicheeincha.’ naain aitohalu Cana Curuaanaa Jesocurisito nera.

17 Aihana jaun, Jesocurisito esenetaacachene jana, cana rai rai Suujue tihane rijijieein, leeochoaauru rai netonai, rai Suujue tiha Cana Coaunerane, nainihaaun nii caohatera rijitiin, irihanu canu neta. Chaneaina nereeeun canu, Cana Coaunera colaihaje cuaain, nii caohatera rijitiin irihanuneta,” naa Fedorone janate,

18 inauhene cuuraatoraain, cuu aonajeeure nii Jerosaleeun nenacaauru- Jesocurisito coreniha cana nejeraauru.

Nitohaneein aonajeeuruhane baihate, Cana Coaunera coroaecure, “Caohacha quete, Jorioniheichuru netonai corootajane Cana Coaunera, acaauru netonai suujua coreein ichaonaa- chabana nitajenaa charanejeein nenea raauruhane coinara.” naain.

Antioquihaneeseu Jesocurisito ranojoneein nenacaauru

19 Eseteba sohin jaoruhane baiha neeoriinte, leeochoaauru Jesocurisito esenetaeraauru netonai ariin, rohecaure. Nii jaun jetaote tabaauru Jodea batane caje sorohin, Fenisiau, chaen Chifereu, Antioquihau, naaonjoaihuncuhinchuru sorohacoaure. Nii cuhin sorooruhane jauncuru turuhin jetaote, leeinjiin Jorioocuru raiicha Jesocurisito beebejeein, que relanajaaure. Coatia jetao laen, leeochoa cachaauru- Jorioniheichuru relaauruhi.

²⁰ Ne jetaote, nii baiha, Chifereu, Sireneu naaonjoaihun nenacaauru- Jesocurisito esenetaeraauru tabaauru, nii Antioquiha neseeu turure. Cuu turuhin jetaote, nii cuu nenacaauru Jorioniheinchuru rai, Cana Curuaanaa Jesoso que Erenaa Caohati beebjeein, que acaauru relaaure.

²¹ Nii aina, acaauru coroatajaniha Cana Coanera Suujuene jaun jetaote, jauriaa acaauruhacha esenetai jianeein, Jesocurisito esenetaaure arajii cachaauru.

²² Nii coitucuuriin jetaote, “Chatohaneeu-ruhachata,” naain Antioquihau Berenabeen letoaaure, Jerosaleeun nenacaauru- Jesocurisito ranojoihunru.

²³ Inae Antioquihau turuhin, acaauru coaracuruhane jana jetaote, caohatiin acaauru coroatajaniha Cana Coaneranane coaraana jaun jetao, jataain coroaaje Berenabeen. Nitohaneein coroa-jeeinte, esinaae rauhijiriin Jesocurisito esenetaain, baaso coacuelanaala esinaae rauhijiriin nere tonoraauruhane coina, suujuatenajae Berenabeen.

²⁴ Caohacha cachaneein, Cana Coanera Suujue que suujuequiin, jataain Jesocurisito esenetaera nihana jaunte, nitohane Berenabeen. Nitohaneein jetaote suujua coreein Jesocurisito ranojoi-
nunru aina neeure arajii cachaauru.

²⁵ Nii baiha jetaote, Tarosoo cue Berenabeen, Saoro arihane coina.

²⁶ Nitohaneein cuhin jetaote, cuu eruhin, amae Antioquihau. Cuu jetaote neeurelu, itolereneein lejaanacaain, cuu nenacaauru Jesocurisito rano-
jojoihunru aina cuu nenacaauru cachaauru relaa.

Nii Antioquihau jetaote, jauriaanejeein, “Curisitiononeein” Jesocurisito ranojoihunru curuaateeuruhane nunuheteurelu.

²⁷ Nii bana jetaote, Jerosaleeun caje cuhin, Antioquihau turuha cuure- *profetacuru* tabaauru.

²⁸ Niichuru taba- Acaboneein curajai jetaote, ita taojiaauruha Jesocurisito esenetaeraaurune jana, acaauru cataaun nichaaurain:

“Aonacuchena, inara rai caa bete, coitucuhichera. Nerinaain jetao carajaaajoaain quinacai, Jodea batane sacutaainta,” naain be nii Acabo, que beratiha Cana Coaunera Suujuene jaun.

Nii mijitena jetaote nelu, Romanocuru curuaanaacuru- curuaanaa niha enferadoro-Culaodione bana.

²⁹ Nii niritoha Acabone jaun jetaote, naain Jodea nenacaauru Jesocurisito coreniha cana nejeraauru- coroatajanena jerecure, nii Antioquihau nenacaauru Jesocurisito esenetaeraauru. Nitohaneinte, ita jeeonijianaain coriqui tein, taojiaaure, le cachaauru cachaauru caje, tenaa nainecuruhane rijiinanaain.

³⁰ Nitohaneein taojiaain jetaote, nii Jodea nenacaauru Jesocurisito esenetaeraauru- bichauhenaauru rai letoaure, Berenabeen, Saoro, naaonjoaihunri aina.

12

Saantiaao sohin jaohinte, caresero cuhane Fedoro enohaure.

¹ Nii bana jetaote, Jesocurisito ranojoinunru aina nejeratihane nunuhetein, tabaauru

mucuerate jetao, Isaraelitaauru curuaanaa *rey* Erodesi.

² Nitohaneein jetaote, sabere que, Joaan nejera Saantiaao sohin joaerate.

³ Nii rautatiin, coaracuruha Jorioocurune jaun jetaote, Fedoro netonai mucuerate Erodesi. Jorerera colane ichanohin- faan quihuruhane jaan-beseta cojoanonaacuru bana jetaote, nitohaneein Fedoro mucuure.

⁴ Nii mucuherateein raeratihane baiha jetaote, Fedoro enoerate caresero cuhane- Erodesi. Nitohaneein caresero cuhane enoerateein jetaote, caohatiin beraichate. Jena lauriin, jenaananain, nenacaauru soondarooru que, ita reroherero-joein caohatiin beraihuruha le laurichuru cajene coina, letoanajae, nii Fasocoa beseta bitohariin, satiin coarajeeurera notaracae, caresero caje rocohin, coaraain chatohaneein teuruhane coina.

⁵ Nitohaneein caresero cuhane caohatiin beraichaain niha Fedorone tonohanau jetaote, ita taojiaain, rai Cana Coaunera bajaure mainajeein Jesocurisito ranojoihunru.

Caresero Caje Fedoro mitaa Cana Coaunerane

⁶ Nii jaun jetaote, eresinejeeonriin lanajeeca, satiin coarajiha cachane notaracae, chatohaneein Fedoro tihanerai niha- Erodesine jana jetao, coroatajai soondarooru cataaun, jeranu *cadena* que cosiin sinitoha Fedorone jana, acujua nihacuru neein- beraihuruha soondaroorune jana jetaote,

⁷⁻⁸ rai letono- anjera letoae jetao, Cana Coaunera. Nii jaun jetaote, luhecotariin, Fedoro

rohan neeoritoha Cana Coaunera letono anjerane jana jetao, jiiichoo rijijieein conoe, caresero cuhane. Nii jana jetaote, sinitoha Fedorone jana, jaleri dada dadariin nocoain jetao:

“Chajaain nimiichuura,” naa Cana Coaunera letono anjera, Fedoro raine rijieeoritiin jetao, rai biji caje nejasajasariha- nii biji ichora *cadenane* jana jetao: “Chajaaajoain nimioritiin ichajione jiaain, ii safato jiaain, canu jiniichotaaura,” naa, nii Cana Coaunera letono- anjerane jana jetaote, nii aitohane rijijieein jiniichotae jetao, Fedoro.

⁹ Nitohaneein jetaote, mituha cue, Cana Coaunera letono- anjera caaijie cuhin, coeta-caineein cuhin, mituha cuhane esenetaelanaala, “Nechu jataaen sini anuu jecha aite.” naain.

¹⁰ Nitohaneein cuhin jetaote, jaurihaanejeein acuujuua beraicha caje situure. Nii leecha caje situhin jetaote, nii coata que bacuujuana jaun, turuuruhane jana jetao, raajenhane neyoracae, nii coata que bacuujuanaa, naain aerene nena enonaanaja rijia bacuujuua. Nitohaneein mituhin, le cocoaantaain bero cuhane cujueeru baiha jetaote, jelai Fedoro ratiriin amuhe- Cana Coaunera letono anjera.

¹¹ Nii jaun jetaote, nainacori Fedoro. Nainacoriin jetaote: “Esinaaete, rauhijiriin letono anjera letoae- Cana Coaunera. Jataain caque necosuujuaain, canasineene rijitoha Erodesi aina Jorioocurune janate, nabana chatohaneein caetecuruhane coataa, letono anjera letoae Cana Coaunera, canu ichoteratihane coinara,” nae jetao Fedoro.

¹² Nitohaneein, inae nainaain jetaote, Joaan Maroconeein curuajai- neba- Mariha rene turuha cue. Nii jana jetaote, cuu najiniha, nii Mariha loreri asaae, ita taojiaain, Cana Coaunera bajaa neeure arajii cachaauru.

¹³ Nii jana jetaote turuhin, nii aerene nena enonaanaja rijia acuujuu faofaorihane jana jetao: “Cha cha aite,” naain, coaraa cue leeinjiin ranuna Rodee.

¹⁴ Nii jetaote, Fedoro ere nihane aonaain jetao, coroaena caun jetao, nii acuujuu joracae lanaala soroneein biha cue: “Fedoro te aitera,” naain.

¹⁵ Nii jana jetaote: “Esinaaenna aitohite,” naauruhane jana jetao:

“Esinaae rauhijiriin acate aicha,” naane jana jetao:

“Rai suujuete jerihane ai caihara,” naaure.

¹⁶ Nii tonohanau jetaote, nii acuujanaha neein, nii acuujuu faofaonijianaee, acaauru bajaebajajeein Fedoro. Nii jaun jetaote, nii acuujuu joracaaain coaracuruhane jana, esinaae aca nihana jaun, cuu nesoonetiin coarajeeure.

¹⁷ Nii jana jetaote, acaauru rai, biji sarasarari, nabana tonaain ereeuruhane coataa. Nitohaneein jetaote:

“Naaonjoaainte, caresero caje, canu mitaeraatein, canu ichoterate, Cana Coaunerara. Caritiin, Saantiaao rai benichuchera. Satiin, cana nejeraauru- Jesocurisito coitucuurera rai netonai beeuchete, coitucuuruhinera,” naain beratihane baiha jetaote, jelai caje mituhin jetao, amuhe Fedoro.

¹⁸ Nii jana jetaote, jano jana, cuu nenihana Fedorona jaun, nesoonetiin: “Cha quena nerurujae, caa aansai,” naain jetao, acaauru suujua auhacaain nererojoecaaure- nii beraihurera-soondarooru.

¹⁹ Nitohaneein, nenihana jaun jetaote, arihuruhane coina, acaauru letoaa- nii curuaanaa Erodesine jana, nitohaneein Fedoro arihuruhane jana, ruurenihana jaun, nii beraihurera choae nalutiaain jetao, acaauru sohin joerate jetao Erodesi. Nii baiha jetaote, nii Jodea batane caje mituhin Sesareeau ichaoha cue jetao Erodesi.

Oha Erodesine

²⁰ Tiro, Sidoon, naaonjoaain cocoaichacuru aina jetaote, niqiu obaje Isaraelitaauru curuaanaa *rey* Erodesi. Nii jana jetaote, ita suujuau tacaain:

“Coanete, atiin rene turuhin raotojoeein ere-naa neeina,” naain jetao, jaurihaanejeein, nii que jaurii- nere tonoraera Balasito rene turuhin jetao, ereeure nii curuaanaa Erodesi rai, nii Erodesiicha beraai atane cajeecha quinacai raajeein ichaaoruha, nii Tiro, Sidoon naaonjoaain cocoaichacurune jaun. Nii jaun jetaote, nii curuaanaa Erodesi rai:

“Coanete, nii cachaauru coroatajanena neeina,” naa nii Erodesi que jaurii- Balasito najaun jetao,

²¹ “Banajian uunite coana neeina,” nae jetao, nii curuaanaa Erodesi. Nii jaun jetaote, nii aito-hane bana, rene netaojiaauruhane jana jetaote,

curuaanaa nihane cajione jiaain jetao, nii curuaanaa nihane nelauriana jaan- rori choae nelauriaain jetao, ereereje Erodesi.

²² Nii jana jetaote:

“Coatia caritiin erenaa nainihe, cana rijijieein cachata. Caate cana chosinera,” naaure jetao, eehequuin satiin nii cuu nere aonajeurerera cachaauru, nechu jataain acauru belaiha Erodesine coina.

²³ Nii jana, coroaeca Erodesine jaun jetaote, nii rijieeoritiin, letono anjera letoae- Cana Coanera, nichoae cunai nalutiaane coina. Nii jaun jetaote, cunaiteein corianohin rihano jitanojoneein ohe, Cana Coanera nujuaneein coroaeca ne jaun.

²⁴ Nii jana jetaote, inae jelai amuritoheriin, Cana Coanera ere coitucuhajeein cuujueeure cachaauru, itolere sacutaain, amuhemujeein beebejeeuruhana jaun.

²⁵ Nii jana jetaote, inae Jerosaleeun, niicha ichanenu nainaauruha najaun jetao, Antioquiha cauha cuure, Berenabeen aina- Saorocuru, acauru jiniichaain “Maroco” naain acaauruhacha curuaatei- Joaan amaain.

13

Letononeein amuhemujeein, Jesocurisito beebejeeuruhane nunueteuruha- Berenabeen aina Saorone

¹ Nihalu jetao, Antioquihau Jesocurisito ranojoinunru coaraauru jelai tein, Cana Coanera caje- erenaa raain acauru rai beeureraauru *profetacuru*, chaen Cana Coanera aitoonjoa que cache relaureraauru,

naonjoainuri. Niichuru aina jetaote neeurelu, Berenabeen, chaen Simoon- jichojoaineen acaauruhacha curuaatei, chaen Losio- Sirene cocoaicha, chaen nii Calileea coberenadoroneen nenaalu- Erodesi aina fohena- Manaen, chaen Saoro, naonjoainuri.

² Niichuru jetaote, coroatajanenaaca Cana Coaunerane coina, cosinacaa suri couu ita taojiaain, Cana Coaunera bajaee bajaecuruhane jana jetaote:

“Carai nii Berenabeen aina Saoro letoaauchete, jelai teein acaauru rai quiicha teei amihanenaa ichaa cuuruhinera. Nii ichacuruhane coinane cotihanajaain ranajaain neeunlura,” nae jetao, acaauru rai Cana Coaunera Suujue.

³ Nii jaun jetaote, coaiten cosinacaa suri couu neein, Cana Coaunera bajaee bajaecuruhane nainain jetao, acaauru choaee biji merecaain, Cana Coaunera bajaare. Nitohaneen acaauru rai, Cana Coaunera bajaauruhane baiha jetaote, acaauru rai necoeure.

Chifereu turuuruha, nii Cana Coaunera Suujue letoaeratenojihunru- afosotoorune

⁴ Berenabeen aina Saoro jetaote, Cana Coaunera Suujue letononeen Seleosiau cuure. Jelai caje coauneen jetaote, Chifere cunaa bote cuhane fauhin, cucuana cuhane coriaae cuuhin turuure, nii Chifere coobenau nena nese- Salaminau.

⁵ Nii nese Salaminau turuhin jetaote, nii cuu nena ita taojiaauruhana jaan loreri- sinacoca asaae netaojiaauruha Jorioocurune jana jetao, cuu enohin, acaauru rai, Cana Coaunera ere beebjeeure.

Joaan Maroco netonai jetaote, acaauru aina cue, acaauru coroatajanera rijijieein.

⁶ Salaminau neeuruhane baiha jetaote, caje cuhin, jitariin nii obena tinonohin cuhin jetao, nii cu nenea leeocho nese- Pafosoo turuure. Nii Pafosoo turuuruhane jana jetaote, cuu nee- leeinjiin benane- Jorioneein casajenetiin- Cana Coaunera letononiha nocoetiin- cachaauru coritaera- Barajesoso.

⁷ Nii benane jetaote, cuu jataain nainain nenea- Coberenadoro Serijio Faoro aina nei nejesina ne. Nii coberenadoro jetaote, nii Pafosoo turuhin neeuruha- Berenabeen aina- Saorone coitucuhane jaun jetao, cotiharatenajae, nena- jaun cuhin, rai Cana Coaunera que ereereecuruhane aohana jerihane jaun.

⁸ Ne jetaote, Berenabeen aina Saoro que nejerate nii benane- Barajesoso- “Elima” neein Curiecocuruhacha curuaatei, nabana acaauru esenetaa nii coberenadorone coataa.

⁹⁻¹⁰ Ne jetaote, Cana Coaunera Suujue que suujuequin jetao, nunajeein coarajeein:

“Nechu aansai. Casaje. Moconajaera nebanein nenea. Ii te itolere caohacha aina nejeratenaanein neeincha. Chanute Cana Coaunera tenojohin ichaonaa caohacha auhacaaita,” nae jetao Saoro- “Faboro” neein curuaaneni.

¹¹ Niritiin cotaicha rijitiin jetaote: “Nitohanein neeine corenihate, ichasetecareein Cana Coaunerara. Maosaneeinte nedariquiin carajao-joaaincha. Nihei jiichoo coaririheeinita,” naa Faborone rijieeoritiin jetaote, maosaneein nedae nii benane.

Nitohaneein nocohenaneein nedaa rai notana jaun jetaote, rai biji que mucuhin- amaeranu ari, amaa ne coina- nii Elima, inae conoeniha notana jaun.

¹² Nii jaun jetaote, cojoaelatiin, jataain cao- hatoha nii Cana Curuaanaa- Jesocurisito que aitiin, acaauruhacha beebejei- Cana Coaunera ere esenetae- nii coberenadoro.

Pisidia batane que nenea- nese leeocho- Antio- quihau turuha Faboro aina Berenabeenne

¹³ Nii Pafosoo neeuruhane baiha jetaote, leein- jiin bote cuhane fauhin, Paanfiliau cue nii cori- haneraauru aina- Faboro. Jelai caje coaanein jetaote, atane ichoaae cuhin, turuha cuure, nii cuu nenea nese- Perejeu. Nii jana, Joaan Maroco jetaote, cuu ratirinajaain, Jerosaleeun cauha cue.

¹⁴ Nii Perejeu caje cuhin jetaote, nii Pisidia batane roohan nenea- nese Antioquihau turuure nii Berenabeen aina Faboro. Cuu jetaote, nebeta- canaa janonaa bana- ita taojiaauruna jaan- sina- coca asaae, ita taojiaauruha Jorioocurune jana, cuu enohin nelauriaain, aonajenajaunre.

¹⁵ Nii jana jetaote, cuu aonajenajaauruhane jana, Cana Coaunera Quiricha Inoaesi erere- taure. Inae nii nainaaauruhane baiha jetaote, acaauru rai:

“Chasocuru, niha chaaelai que ereeichene jaanne, ereeuche te, aonaain suujua lararajiaauruhine- caa cachaauru,” nae nii netaojiaauruna jaan- sinacoca curuaanaacuru.

¹⁶ Nii jaun jetaote, nimichuhin nichaaaurariin, acaauru rai, biji sarasarari Faboro, inauhenee-

icha curuaequiin aonajeeuruhane coina. Nitohaneen acauru rai, biji sarasarariin jetaote:

“Aonacuche satiin- Isaraelitaauru, satiin Jorion-iheichuru netonai- Cana Coanera ere esenetaain tonorana jerenacaauru.

¹⁷ Egiptoo cuhin ichaooruhane ajiniha jetaote, cana foerateeurera Isaraeli cocoaichacuru janijiin ranajaelu Cana Coanera. Nii baiha, rai natane nihei que cuhin, nejelau ataneu- Egiptoo ichaooruha cana inoaesihuru Isaraelitacurune jana jetaote, arajiin fanajaelu Cana Coanera. Nitohaneen nii nejelau ataneu netiin, inae arajiin nefaauruhane jana jetaote, jelai caje, ni-icha ichana nainei coarateein roconajaelu Cana Coanera.

¹⁸ Nii Egipto caje roconajaane baiha jetaote, nere tonoraarenihane saiijeein, atiin acauru abaantaelu, jenachoonca janacaneen desieretoo Cana Coanera.

¹⁹ Nitohaneen nere tonoraarenihane saiijeein jetaote, acauru rai neein niha nii atanene coina, Canaan batane que, caaunsineen nena nese que ichaonacaauru cachaauru itaje jetao Cana Coanera.

²⁰ Itolereenein, Egiptoo cuuruhane que johon jetaote, jena fasha saoqui choonca ajaanacaneen jetao, acauru que banihateein inoaelu-niicha tenaa jerei- atane que tenajae jetao Cana Coanera.

Nii baiha jetaote, acauru curuaanaacuru tihacoe, Cana Coanera, enoha nere bera inoesi-Samoerinereein tihaojoaain.

²¹ Nii jana jetaote, itolere curuaanaanein- itolere sirichaaunu que jetao leinjiin *rey* bajaure

jetao. Nii jaun jetaote, Beenjamiin lauri caje neferatenaaneein nenea Sisi calaohi- Saoro tee jetao, Cana Coaunera, jena choonca ajaanacaneein, acaauru rai- *reyneein nihane coina.*

²² Nii jana jetaote, renaatonorae lanaala, jeriha Cana Coaunerane rijijieein, ichana jereniha Saorone jaun jetao, Rabiri que core jetao Cana Coaunera, satiin Isaraelitaauru curuaanaaneein-itolere sirichaneein- *reyneein nihane coina.* Nitohaneein tein jetaote: ‘Inae laen, casuujua rijitojoein nenea- cacha ruhanura. Acate, Isaihasi calaohi- Rabiri inera. Acate laen, jatoroaain ne, itolere quicha jerenohi ichaane coinara.’ naain jetao Saoro mitaain, Rabiri tee jetao, coreeraniha, Cana Coaunera.

²³ Nii Rabiri caje neferatenacaauru inamacooru caje nenaaneein jetaote, nenaanelu Jesuso. Aca jetaote, letoaelu Cana Coaunera, nere bera inoae-sihuru que beratihalune tocohaneein Isaraeli cocoaichacuru ichoteratihane coina.

²⁴ Inae turu catainajiha Jesusone jana jetaote, Joaan letoae jetao Cana Coaunera, satiin itolere Isaraeli cocoaichacuru sacutaain, beebejiha Joanne coina. Nii jaun jetaote: ‘Caohachaaain inara suujua rucujueein, coaiten Cana Coaunera aitoonjoa esenetaain tonoraain neeuche te, baotisaain cojounacatenohineeichera.’ naain, Isaraeli cocoaichacuru rai aite jetao, Joaan.

²⁵ Inae ohane catainaane jana jetaote: ‘Coatia nii inaraacha cohajei- cacaaijie- nii turuha uhenenu nihaaun. Canute, letoae Cana Coaunera, nii beraaunu que. Acate laen, caichoaae jauheco-tojoeriin, jataaen cocoaain letoanojoneein ne.

Nii jaun, rai safato ichora rucuheraane que niha-natiin, nelatihahaun.' naain jetaote, rauhijiriin be jetao, acaauru rai- Joaan.

²⁶ Chasocuru, Abaraaun caje neferatenaaneein nenacaauru, satiin- Jorioniheichuru netonai-Cana Coaunera ere tonorana jerenacaauru, satiin, caa inara rai quiicha beebejeite- jianacoo cacha culucohin mitaeranute, satiin- inara rai beratenojooineein ne.

²⁷ Satiin- nii Jerosaleeun nenacaaurulu, acaauru curuaanaacuru, naaonjoaihunrite, cajiha turuha Jesusone jana, coitucuurenelu. Nere bera inoaesihuru quete niqui, laenaerateein beratelu Cana Coaunera. Nii jaunte niqui, nii Cana Coaunera ere bera inoaesihuruhacha- laenanohilu ereretai nejesinanecure, nebetacanaa janonaa bana naineein. Nitohaneein, ita taojiaauruhana jaan-sinacoca asaae ereretai nejesinanecuruhane sajainejeeinte, cajiha turuha Jesusone jana, 'Aca caara.' naain coitucuurenelu. Nii jaunte, sohin joerateuruhana jaun, aitiin: 'Naaonjoaante, cuureeinha.' naain nere bera inoaesihuru que laenaeratihalu beein- Cana Coaunerane nainauruhane coina,

²⁸ Filato rai colurujueein, sohin joerateeurelu, Filato que, lera colane.

²⁹ Nitohaneein teeinte, inae satiin aitoha Cana Coaunera Quiricha Inoaesine nainaane jana, nii coroso caje fauhin, rai jabereco rucuhecure- ajeri jachu cuhane.

³⁰ Nete, nii jana, oo caje ichate Cana Coaunera.

³¹ Nii jaunte, nii Calileea caje coauneein,

Jerosaleeun tiaetiajeein namu corihaniha amuhemuhenacaauru rai ecocohin, cuu araai janohi acaauru aina nerejetelu. Acaaurute, enene itolere sacutaain amuhemuhejeein, nii Jesoso que ereereecure, itolere cachaauru rai.

³²⁻³³ Inara caohachanu quena, inara rai, caa caohati erenaa bihacaanu, coitucuhichene coina. Caa quete, cana inoaesihuru rai aitelu Cana Coaunera, catohanihane coina. Nii jaunte, acaauru inamaconeein nihacachena jaun, cana rai, cana inoaesihuru rai naitoonjoa nainaane coina, catohaneein ichae Cana Coaunera. Acate, oo caje Jesoso ichate, rai Quiricha Inoaesi-Salmo- coroatajai cuhane aitohane tocohaneein. Raite, 'Iite, canu calaohineein neeicha. Canuna, chacaneein neeunra.' naain laenaeratelu Cana Coaunera, rai Quiricha Inoaesi cuhane.

³⁴ Nitohanihane coinata, nii ajiniha: 'Oo caje jene, ichatereeuni, nabana setuha rai jaberecone coataara.' naain nii ajiniha- rai Quiricha Inoaesi cuhane belu- Cana Coaunera. Chaentechu: 'Satiin Rabiri rai caitoonjoane, ichaa cureunnicha.' naain belu Cana Coaunera.

³⁵ Nitohanihana jaunte, coaiten leeocho cuhane, 'Coatia laen, setuha nii ii letono jaberecone naihatejeriheeinita.' naain laenaclu Rabiri.

³⁶ Aihana jaun, esinaaente niqiu, Rabiri letoaa Cana Coaunerane rijijieein, nii nihane bana nenacaauru cachaauru coroatajanelu. Nete, nii baiha ohin, rai foerateurera ainane jana, rai jabereco inae setuelu.

³⁷ Nete, nii Cana Coauneraacha ichatei- Jesoso jabereco laen cuu neein setuenelu.

38-39 Aihana jaun, chasocuru, caa inara rai canacaanuhacha beebejei- Jesosohacha corenihate, atiin, osaaocane nihanatiin, rauhijiriin esenetaane, nosa caje nichotenaa nainereein- saain cachaauru, Jorioniheichuru nihanatiin. Aihana jaun, nii nosa coreniha caseteco coaracuruhane rai niha- Moisesaacha benojoinurute, Jesoso coreniha laen nainecurureein nii caseteco caje nichoteeuruhane. Aihana jaun, satiin- nii Jesoso esenetaeraaurute, atiin coreniha- osa caje rocohin- culuhoca cureein Cana Coaunera.

⁴⁰ Caohachaaïn coaracuche, batohin esenetana jereneeichenete, inara choaae nalureein inoaelu laenaratihalu Cana Coaunerane jaun, laenacuruhalu *profetacurune rijijieein*:

⁴¹ ‘Aonacuche.

Satiin caohacha ichaonaa-caitoojia que jaolequiin nenacaauru cojoaelatooche.

Nitajihate curiquicheein, inae ecu tihane bana.

Nii cojoanonaa banane,

itolere ichaain inara notaaca cureeunnicha.

Chunicoha inara rai, nii que ereein bihane, esenetiariheeicheta.’

naain laenacuruhalu *profetacurune rijijieein*,” naain jetao, nii Antioquihau nena sinacoca asaae-netaojianacaauru rai ereerejeein jetao beebeje Faboro.

⁴² Inae, nii que irihane nainain jetaote, nii ita taojiaauruha Joriocurune jaan- sinacoca caje corihaneraauru aina mituha cue Faboro. Nii jana jetaote, jiniichaain cuhin mituha cunacaauru- Jorioneein nerotonacaauru jetaote:

“Coaiteen leeocho- nebetacanaa janonaa bana uhin, coaiteen nii que ererejiha uuni, canaacaanu rai,” naain jetao, Faboro cotihacure.

⁴³ Inae sinacoca asaae netaojiaauruhane nainaan jetaote, Faboro aina Berenabeen caaijie cuure- arajii Jorioocuru aina- Jorioneein nerotonacaauru- Cana Coaunera ere tonorana jerenacaauru, naaonjoaihunri. Nii jaun jetaote, acaauru rai: “Nijiaonriha, inara belaiha nere aina cuaain, inara cotihaca Cana Coaunerane jaan jianequichenera. Nirijieeincha, jianelanaala, nii jelai sacuuchete, inara coroatajanein, inara belaine Cana Coaunerara,” naain jetao, acaauru suujuatein, acaauru ratirihure.

⁴⁴ Nii baiha jetaote, leeocho nebetacanaa janonaa bana coaiteen, netaojiaaure- nii nese sacutaain caje uhin- coroatajaje lanaanla cachaauru, acaauruhacha beebejei- Cana Curuaanaa Jesocurisito beratenojoi aonacuruhane coina.

⁴⁵ Nii jaun jetaote, nitohaneein coroatajaje lanaala, turuuruha cachaauru, Faboro aina Berenabeen aonaana jaun, nechu jataaen, acaauru que necoelai caun, nabana esenetaauruhane coataa, “Nechu aansai casaje cachaauru,” naain, Faboro necoeje chanuure Jorioocuru.

⁴⁶ Nii jana jetaote, nii que nelararajiaain, chaque casilanaala:

“Inara Jorioneeichene raite niqui, jaurihaanejeein nere beebejihacaanune coina canaacaanu letoain ne Cana Coaunera niquicha. Nete, naitoonjoa batocoichene jaun, rautaaain aohana

jerelanaala que jaolecohichera. Nitohanein, inara rai, ichaonaa sanaacharanejeein nenea bihacaanune coinata niqui, canacaanu letoaain ne- Cana Coaunerara. Nena aohanna jereneeiche coarajihacaanune jaun, Jorioniheichuru rene curichaanuhin.

⁴⁷ Nitohanein canacaanu letoaainte: 'Canuna, inara letoareeuni, satiin- caa chauratane que nenacaauru- Jorioniheichuru rai nihanatiin, amuhemujeein beein, canu neein nihanune coitucuerateein, acaauru ichoterateein neeichene coinara.' naain Isaihasi que beratihalune rijijieeinte, ena canacaanu letoae Cana Curuaanaa- Cana Coaunerara," naauruha Faboro aina Berenabeen, Jorioocuru raina jaun jetaote,

⁴⁸ coroaacure- nii Jorioniheichuru.

Nitohanein coroaajeein jetaote, esenetaain, "Caohatoha jataaen cana rai, Cana Coauneraacha beratenojoincha," naain esenetaaure, satiin- nii ichaonaa sanaa charanejeein nenea raaureraanu que nenacaauru- Jorioniheichuru.

⁴⁹ Nitohanein jetaote, nii jelai batane sacutaain nenacaauru- jelai cocoaichacuru rai, Cana Curuaanaa- Jesocurisito beebjeeure.

⁵⁰ Nii jaun jetaote, nii rautaaain coaracurenihana jaun, nii caohachaaain suujua coaraain Cana Coaunera bajaaurera- enecuru suujuau tacaare- Jorioocuru. Nii cuu nenacaauru- acaauru rai jataaen nelatenacaauru cachaauru- suujuaune maajeein tacaare, satiin ita suujua rijitocoriin, acaauru que nejerateein, jelai caje Berenabeen aina curuataain, Faboro sitaauruhane coina.

⁵¹ Nitohaneein, jelai caje sitanajaauruhana jaun jetaote, mituuru neein, nii acauru safato que nenea- utuune faofaohin, riariaain, ratiriin amuure. Nii jetaote ichacure: “Aihana jaun, inae canacaanu, nii ujuaihoneein nihaacaanu. Coaraain aihane nitajeeuche.” naauruhane coina. Nitohaneein rai safato que nenea- utuune faofaohin riariaain ratiriin jetaote, jelai caje amuhin, Iconio cuure Berenabeen aina Faboro.

⁵² Ne jetaote, rachoojoenaa cataaun nedaaure, nii Antioquiha nenacaauru Jesocurisito ranojoi-hunru, acauru suujueniha, niha Cana Coaunera Suujuena jaun.

14

Iconio turuuruha Faboro aina Berenabeenne

¹ Antioquihau neeuru baiha, jelai caje amuhin jetaote, Iconioo turuure jetao- Faboro aina Berenabeen. Nii Iconioo turuuruhane jana jetaote, nii cuu nenea ita taojiaauruna jaan- sinacoca asaae netaojiaaure Jorioocuru. Nii jana jetaote, cuu turuhin, enohin, Jesocurisito beratenojoi beebjeeuruha rauhijiriin, rauhi cuhane cuaaine jaun jetao, esenetaacoaaure arajii- Jorioocuru, Jorioniheichuru naaonjoainuri netonaine maajeein, esenetaacoaaure arajiin.

² Nii jana, esenetaaichuru Jorioocuru jetaote, nii Jorioniheichuru suujuateeure jetao, esenetaauruhane coataa, baasoneein Faboro aina Berenabeen que ereein, nechu jataain acauru co-taiha.

³ Nejetaote, cuu carajaain acauru aina neeururejetocurelu jetao, nii Jesocurisito

letonocuru afosotooru. Nitohaneein jetaote, acaauru coroatajanerichaain Cana Curuaanaane coitucuuruhane jaun jetao, cuu neein Cana Curuaanaa ere beebejerejetocurelu jetao, nii afosotooru. Nii jaun jetaote, acaauru coroatajaniha- Cana Curuaanaana jaun jetao, jataain cacha belaiha Cana Coaunerane beebejeein jetao, cunaitenacaauru rautaaain cacha notaacure, esenetaauruhane coina, Faboro aina- Berenabeen.

⁴ Ne jetaote, nelerujuacooaure, nii jelai nese cocoaichacuru cachaauru. Tabaauru jetaote, Jorioocuru cocoaeratiha jetao, jelai teein nelerucure nejesihajeein. Nii jana, afosotooru cocoaera- teeurera netonai jetao, jelai teein nelerucure.

⁵ Nitohanihana jaun jetaote, cocoinanacaain- uru aina ita suujuau tacaure jetao Jorioocuru Jorioniheichuru aina, Faboro aina- Berenabeen que nejerateein, ajeri que bodoosinajaain sona- jaauruhanene coina niqui.

⁶ Nii jana jetaote, nii coitucuuriin jetao, Iconio caje, Licaoniha batane cuhin, Listrau, Derebeeu, naajoainunri rohan nenacaauru neseuru cuhin jetao sorohin,

⁷ amuemujueein, Jesocurisito beratenojoi- ere- naa caohati beebejeeure jetao.

Listrau, Faboro bodoosihuruha ajeri quene

⁸ Nitohaneein, nii Listrau turuuruhane jana jetaote, ecu ne- leeinjiin bacosaneein nejanohanaa cacha. Nii jetaote, chabana nichaauraain amuhene, nejanoha caje coauneein.

⁹ Aca jetaote, Cana Coaunera ere beebejiha Faborone jana, rautatiin, cuu lauhequuin aonaje. Nii jana, rautaaain coaraa Faborone jana jetaote, esinaae rauhijiiriin, nerautaane esenetana nainihane coarajiha, suujua cuhanena jaun jetaote,

¹⁰ rai tonijiaain:

“Nimichuhin nichaaurate coaracaara,” naa rai Faborone rijieeoritiin jetaote, chujuleneein, jeluhatiin inae ruharujuae nii cache.

¹¹ Nii coaraain jetaote, ita rijitiin jachaleneein jetao, nere cuhane cuaain jetao:

“Chosichurute cache neein cana rai faaurera,” naaure jetao, Licaoniha ere cuhane cuaain.

¹² Niritiin jetaote, nii acaauru ichanohineein nena, acaauru chosineein acaauruhacha tei Seoso jecha naaure jetao, Berenabeen que. Jana Faboro que jetaote, leecha chosi Eremesi jecha, naaure jetao, aca irihane jaun.

¹³ Nii jana jetaote, turuha uhe jetao, nii nese coenorau nena- acaauru chosi Seoso rai Teenforo rai saseredote. Nii saseredote jetaote, Seoso rai, lenone nihane sohin, mocohin tenajaaocane tochaneein tajiha itolere torocuru, chaen, caohatiin curuteein rucuhenhineein nena- enuha juane, naaonjoaain uhaain turuha uhe jetao, que Faboro aina Berenabeen belaaain coroaecuruhane coina.

¹⁴ Nii jana jetaote, nii coaraain, acaauru chosiniha benajaauruhane que, inae nainacorichure jetao, Faboro aina- Berenabeen. Nitohaneein, nainacoriin jetaote, nobiri soaisoain jetao, acaauru jana cuhin, acaauru rai nujuaaen soaisoain:

15 “Chanuna nitohanain ichana jeriquiche, inara rijijieein, cacha neein nihacaanu natiin. Nitohaneein neeichene jianequichene coinana turuha uhacaanu, inara rai bihacaanune, nii jiaaneein neeichene coinara. Nii jiaanecuchera. Coatia chaaelai que nelatejeehai niita. Inae nii jiaaneein, Cana Coaunera eesine- itolere dede, cana rai chauratane, cucuana, nii cuhane coneracuru, naaonjoaain coaunera- Cana Coaunera corojeein, nere tonoraain neeuchera.

16 Inoaelute niqui, niicha jerei ichaa cachane nihanatiin, inauheneecha coarajerejetelu Cana Coaunerara.

17 Coatia, chaaelai janonaa bana, caohacha ichaain nihane jianihei- Cana Coaunerata. Nete, ‘Naaonjoaaine neeunra,’ naain chabana necoharaeratene cacha notajaaincha. Acate, inara coroatajane, temulejaain naaonjoaainee- ichenera. Inara temule setejiaeraanuque, elo letoaain naaonjoaera. Setejiaane, caoachaain marohin, caohatiin tihane, jeeojiriin nihane, raotojoein quihajeein- aina raotojoein neeichene jaan- teraneein nenaanera,”

18 naain acaauru rai beeuruha Faboro aina Berenabeenne sainejeein jetaote, erenaa tonorae lanaala jetao, acaauru chosi rai ichara tocoha- neein jetao, nii irihuru sohin, mocohin, acaauru coroejeein, acaauru belaaain, acaauru ranaa jere- cure.

19 Nii jana jetaote, Antioquiha caje, Iconio caje, naaonjoaain caje uhin, tajia turuha uure- Jori- oocuru. Nitohaneein, turuhacoaain jetaote, nii ecu nenacaauru suujua elonaauruhana jaun je- taote, ajeri que Faboro bodoosiin jetao soore.

Nitohaneein sohin jetaote, “Inae jecha atinaauruha,” naain jetao, tararaain amaain, nii nese caje, naain jaoha cuure.

²⁰ Nii jana jetaote, sacuhin, curuhacaain ne-taojiaain coarajeeuruha Jesocurisito ranojoihun-rune jana jetao, nimichujuaate Faboro. Nitohaneein nimichuhin jetaote, coaiteen nii neseu cue. Nii cojoanoo jetaote, Berenabeen aina, naain Derebeeu cuure.

²¹ Nii Derebeeu turuhin, cuu raotojoein, Cana Coaunera Ere Caohati beebejeeuruhane jaun jetaote, Jesocurisito esenetaeranein nedaaure arajii cachaauru. Nitohanihana jaun jetaote, cuu neeure arajiin Jesocurisito ranojoinunru. Nii Derebeeu, cacha relaauruhane baiha jetaote, Litrau, Iconioo, Antioquihau, naaonjoaainunri coaiteen cuure.

²² Cuuru turuhin jetaote, Jesocurisito esenetaeraauru suujuateeu jetao, caohatiin, nirijieein jianelanaala, esenetaain tonoraauruha, caoachaain rauhijiriine coina. Nitohaneein jetaote: “Cana Coaunera Cojoanonaa que ichaonaa jerichaane, itolere necairichanaa coaraain, necairichanaa abaantaacanete nera,” naain jetao, suujuatenajaaunre.

²³ Niritiin, suujuatenajaain jetaote, le laurichuru Jesocurisito ranojoinunru nainetiin, acaauru coaraanuurune que, acaauru bichauhenauru tihacoaaure. Nitohaneein, tihacoaain jetaote, acaauru coroatajaniha Cana Coaunerane coina, suri couu neein cosinacaain, Cana Coaunera bajaain, nii acaauruhacha esenetai- Cana Curuaanaa bijiu tenajaain

ratirinajaaure.

Siria batane que nenea Antioquihau jelaiha curuha Faboro aina Berenabeenne

²⁴ Pisidia batane choaae situhin cuhin jetaote, Paanfiliau turuure.

²⁵ Inae Paanfiliau batane turuhin jetaote, nii neseeu- Perejeu, Jesocurisito beratenojoi beebjeeure, nii cuu nenacaauru rai. Nii baiha jetaote, Ataliau cuure jetao, Faboro aina Berenabeen.

²⁶ Cajee coauneein jetaote, bote cuhane fauhin cuhin, Antioquihau turuure. Nii neeuruhane jana, acaauru teeuruhane acaauru leeochoauru, Cana Coaunera icharatenojoi ichacuruhane coinana jaun jetao, turuure, inae nii niicha icharatenojoi jitaauruhana jaun.

²⁷ Nitohaneein cuhin jetaote, inae Antioquihau turuhin jetao, jitariin cuu nenacaauru- Jesocurisito ranojoihunru taojiaain jetao, acaauru rai, acaauru coroatajaniha Cana Curuaanaa- Cana Coaunerana jaun, Jorioniheichuru netonoai- rai suujua coreein, inae esenetaauruhane beebjeeure Faboro aina, Berenabeen.

²⁸ Nitohaneein jetaote, cuu acaauru aina, carajaain neururejetecurelu Faboro aina Berenabeen.

15

Netaojiaauruha Jerosaleeunne

¹ Nii Antioquihau neeuruha Faboro aina Berenabeenne bana jetaote, Antioquihau cuure nii Jodea nenacaauru tabaauru. Nii Antioquihau turuhin jetaote, nii cuu nenacaauru- Jesocurisito coreniha cana nejeraauru relaaure jetao, aitoaha

Moisesane jaan que. Inoaelu aitoha Moisesane rijitoejein:

“Inara jabereco cari jiununuhin saeratenee-ichene, inara osa caje inara culucohin, inara ranaa nainerihehi Cana Coaunerata,” naaure jetao.

² Nii jaun jetaote, coreniha acaauru aina, ita cotaicha rijitocure jetao Faboro aina Berenabeen. Nii jaun jetaote, inae Faboro aina Berenabeen que tacaajeein jetao, acaauru aina, nii cuu nenacaauru tabaauru naaonjoainunri letoaaure jetao- nii cuu nenacaauru- Jesocurisito ranojoihunru- bichauhenaauru, nii que iriha cuuruha nii Jerosaleen nenacaauru- Jesocurisito ranojoinunru bichauhenaauru, afosotooru, naaonjoainuri ainane coina.

³ Nitohaneein jetaote, letoanajaauruhane jaun, nii Antioquihau- nese caje, Jerosaleeun cuure-Faboro aina Berenabeen, cuu nenacaauru- tabaauru aina. Nitohaneein cuhin jetaote, Fensia batane, Samaria batane, naaonjoainuri choaae situurunein jetao, nii cuu nenacaauru- Jesocurisito ranojoihunru rai beeur:

“Naaajoaainte, Jorioniheichuru netonai coroatajane Cana Coaunera, jauriaa acaauruhacha sacui jianeein, nere tonoraauruhane coinara,” naain beeuruhana jaun jetaote, coroaacure jetao- nii cana nejeraauru- Jesocurisito ranojoinunru, acaauru rai nii beeuruhana jaun coitucuhin.

⁴ Inae nii Jerosaleeun turuuruha- Faboro aina Berenabeen jana jetaote, raotojoein acaauru raare satiin- nii Jesocurisito ranojoinunru, saain nii acaauru bichauhenaauru, saain nii

afosotooru, naonjoainunri. Nii jana jetaote, satiin itolere ichaain, acauru coroatajaniha Cana Coaunerane beebejeeure, acauru rai.

⁵ Nii jaun jetaote, nimichuhin, nichaauraain jetao:

“Nii Jorioniheichuru Jesocurisito esenetaerauru raite caohachae aitocoaachene, aitohalu Moisesane rijijieein rai jabereco cari saerateeuruhane coinara. Nii choaae tacaainte caohachae, satiin Moisesa aitoonjoalu rijijieein ichaohin, esenetaain tonorauruha nii Jorioniheichurunera,” naaure, tabauru fariseeocuru- Jesocurisito ranojoinunru.

⁶ Nii niritocuruhana jaun jetaote, satiin netaojiaaure- afosotooru, nii cuu nenacauru ichaehenaauru, naonjoainuri, nii que ita rai ereein, coitucuruha jiniiquiine coina.

⁷ Cuu nii que ereereecuruhane jana jetaote, Fedoro netonoai nimichuhin:

“Curisito coreniha- chasocuru, inarate raotojoein, inae carajaa catohaneein canu cotijiaain canu raa Cana Coaunerane coitucuhiche, jianacoo nosa caje mitunaa nainecuruha Jorioniheichuru netonaine coina, Jorioniheichuru rai nere beebejihanune, esenetana nainecuruhane coinara.

⁸ Leeinjiin- Cana Coauneraachate, satiin- cacha suujua coitucujuera. Nii Cana Coaunerate, cana que coarateein, Jorioniheichuru rai, rai Suujue tera. Nii jaunte raotojoein acauru raane coitucuhacache, cana rai, rai Suujue tihalune rijijieein, acauru rai netonai, rai Suujue tihane jaunra.

⁹ Coatia nejelaunein, Jorioniheichuru coaraain nihei- Cana Coaunerata. Satiin cana coaraane

rijijieeinte, joaereein cacha coaraain ne Cana Coaunera. Nii jaunte, esenetaauruha acaauru netonaine jaun, acaauru suujue coulucoe Cana Coaunera, cana rai ichaane rijijieein. Satiinte, itaneein ne cacha.

¹⁰ Aihana jaun, chanute inara raajenhane, Cana Coaunera leratena jerequiche, caa nere esenetaeraauru rai caaintati ichaonaa- anajiin tenaa jereeinta. Nihei, canacaanu nihanatiin, nitohanai- ichaonaa abaantana nainera lanaalata. Niheichu cana inoesihuru nihanatiin, nitohanai ichaonaa sacunaa nainesihuruhalune coalanaalata.

¹¹ Nete, rai Calaohi Jesoso coreniha atiin nechu nirijieein core colane, cana suujue ichoterateein, couluuoca Cana Coaunerane coitucuhacachera, jerichanejeein acaauru suujue couluuocane rijijieeincha,” naa acaauru rai Fedorone jana jetaote, ereeuruhane jianeein jetao,

¹² curuatoroain, satiin- curuaequuin aonajeeure. Nitohaneein:

“Naaonjoaainte, canacaanu aina cuaain cojoelanaacojoa ichaain, canacaanu coroatajane Cana Coaunera, Jorioniheichuru aina nihacaanune janara,” naain acaauru rai jetao beebjeeure, Faboro aina Berenabeen.

¹³ Inae ereeuruhane ninaauruhane jana jetaote, acaauru rerohariha jetao ere Saantiaao:

“Aonacuche satiin Jesocurisito coreniha caneraneein nenacaauruna, caa que erete aonquichera.

¹⁴ ‘Naaonjoaainte, jauriaa Jorioniheichuru raenihane baiha, inae enene janijiin niicha

ranojoinunru- Jorioniheichuru coroatajane
Cana Coaunera, acauru netonoai nichao que
ichaooruha jerihane rijijieeine coinara.' naante
canacaanu rai be Simoon- Fedoro.

¹⁵ Niritiin inoaelu beein, nere bera inoasihuru
que laenaeratihalu- Cana Coaunerane tocoha-
neein:

¹⁶ 'Rabiri inamacooru caje
neferatenaaneein nenacaauruna,
coroatajaniha cuureeunni.

Leeinjiin canuhacha jerenohicha
ichana jerenacaauruna,
coroatajaniha cureeunnicha,

¹⁷ itolere chaauruatane sacutaain
canu ere beebejeuruhane,

cacoitucuhin carohan nichuuntanaa
nainecuruha

Jorioniheichuru netonaine coinara.

¹⁸ Caritiinte,

inoaelu caje coauneein berateein

Nere laenaeratelu Cana Coaunera,
coitucuhacachene coinara.'

naain Quiricha cuhane laenacuruhalu Cana
Coaunera ere bera- *profetacurune* rijijieeinte,
nii nainaauruhane coina aihurera.

¹⁹ Aihana jaun, coa Jorioniheichuru rai,
caaintati ichaonaa tenaa coacache, inae jauriaa
acaauruhacha esenetai jianeein, Cana Coaunera
ere tonoraauruha natiinta.

²⁰ Raujiaainchate naine, quiricha cuhane lae-
naain: 'Jiaonriha, cache ichanohineein nena
chosi rai niicha teuri lenone quichenera. Jiaon-
riha, sinijieraaquichene nihanatiin, nejelau ene

aina naosateechenera. Niheichu, sinijieraquelanaala neeichene nihanatiin, jiaonriha jelai teein raelanaala, ene aina ichaohichenera. Jiaoarihachu, enecuru nihanatiin, sinijieraacane nihanatiin, nejelau quicha aina ichaohanera. Niheichu, jiaonriha lanaquelanaala nihane nihanatiin, jelai teein raelanaala quicha aina ichaohanera. Niheichu, jiaonriha raro ruluhin sonojoin lenone quiin naaonjoaichenera. Niheichu chaen, ichana niha natiin, jiaonriha quiihenera.

²¹ Nii coataate neeure, inoaelu caje coauneen, neseuru nainetiin, nebetacanaa janonaa bana nainetiin, nii netaojiaauruna jaan-sinacoca asaae netaojiauuruhane, nii Moisesa aitojoan erere-taain que cana relaeranuurura.’ naain laenaain letoaacachenete caohachare,” naain jetao acaauru rai ereereje Saantiaao.

Jorioniheichuru rai Jerosaleen caje letoanojineen nenea-quiricha

²² Nii jaun jetaote, saain Jesocurisito ranojoinunru, acaauru bichauhenaauru, afosotooru, naaonjoaain jetao Jesocurisito ranojoinunru nejesinanejeein netiin, coacuhin jetao, acaauru tabaauru janiichure, Antioquihau, Faboro, Berenabeen, naaonjoainunru aina, letoanajaauruhane coina. Nitohaneein tabaauru janiijin jetaote, Jodasi- Barasabaneen acaauruhacha curuaatei, chaen Silasi, naaonjoainunru letoaaure. Acaauru jetaote, nii Jesocurisito ranojoinunru- cana nejer-aauru rai, jataain nelatineen neeure.

²³ Nitohaneein letoanajaain jetaote, acaauru aina quiricha laenaain jetao letoaaure, naain

Antioquihau nenacaauru- Jesocurisito ranojoin-unru rai, nii Jerosaleen nenacaauru- afosotooru, acaauru bichauhenaauru, naaonjoainuri.

Nii quiricha- acaauruhacha laenai cuhane je-taote:

“Saainna- afosotonichaanu nena, inara coaucaanura. Saain, Jesocurisito ranojineein nenacaauru- cana nejeraauru bichauhenaauru ainane, inara coacuhin, caa laenaain letoacaanura. Saain Jesocurisito coreniha-canacaanu nejeraneein, Antioquihau, Siriau, Silisiau naaonjoainun- Jorionelanaalanneniquichene raina, caa laenaain letoacaanu,

²⁴ canacaanu letononelanaala, caa Jerosaleen caje cuhin, inara suujua roheca cuuruha, inara jabereco cari molohiche, aito ha Moisesane rijijieeine que aitiin, leeinjiin chacoitucuhi rijijieein, inara tenaa jerecuruhane coitucuhacaanune jaunra.

²⁵ Nii jaunna, satiin coacuhin, coroatajaain canacaanu caje nenacaauru- cachaauru letoacaanu, jataaen canaacha belaihuri- Jesocurisito coreniha- cana nejeraneein nenacaauru- Faboro, Berenabeen naaonjoainunru aina, canacaanu aina nenacaauru coroatajai cachaauru letoacaanu, inara coaraa uuruhane coinara.

²⁶ Nii Berenabeen aina Faboro ichaote, jataaen lunajeriin ne, Cana Curuaanaa Jesocurisito ere tonoraain, nere beebejeeuruhane corenihara.

²⁷ Nitohaneeina, nii Jodasi, Silasi naaonjoaain letoacaanu acaauru ainara. Acaaurute, inara

rai ereein, jitariin inara rai niriinanai biha cuurureein, nujuaaen cajera.

28-29 Cana Coaunera- Suujue- suujuatenojoinete, canacaanu rai caohachae, inara rai ichaonaa caaintati tenaa nainenihacaanura. Raujiaainchane inara rai aitiin laenacaanu: 'Jiaonriha, cache ichanohineein nenaachosi rai niicha teeuri- lenone quiichenera. Jiaonriha, raro ruluhin sonojoin lenone quiin naonjoaichenera. Niheichu chaen, ichana nihanatiin, jiaonriha quiichenera. Jiaonriha, sinijieraaquichene nihanatiin, nejelau ene aina naosateichenera. Niheichu, sinijieraquelanaala neeichene nihanatiin, jiaonriha jelai tein- raelanaala ene aina ichaohichenera. Jiaonrihachu, enecuru nihanatiin, sinijieraaocane nihanatiin, nejelau quicha aina ichaohanera. Niheichu, jiaonriha lanaquelanaala nihane nihanatiin, quicha raelanaala jelai tein aina ichaohanera,' Nihei nenacaen nii baihata. Caa aitocooanune rijijieein, tonoraain ichaohichenete, caohachaaain ichaain, caohachaaain ichaonaa naineriquicheeincha. Raotojoein neeuchera,"

naain jetaote, nii Antioquihau- acaauruhacha letoaaene- quiricha laenaure, letoauruhane coina.

30 Nitohaneein jetaote, inae ninaauruhane jaun jetao, ita rai necoein, Antioquihau cuure nii Faboro, Berenabeen, Jodasi, Silasi naonjoainuri. Nii Antioquihau turuhin jetaote, nii cuu nenacaauru- Jesocurisito ranojoinunru jitariin

taojiaain jetao, nii acaauru rai- afosotooruhacha letoai- quiricha teeure jetao, acaauru rai.

³¹ Nii jaun jetaote, joracaain ereretaain coaraain jetao, coroaecure jetao, nii cana nejeraauru- Jesocurisito ranojoinunru, caohatiin acaauru suujuateein, acaauru suujua lararajiaain, ichacuruhana jaun.

³² Nii Jodasi aina Silasi netonai jetaote, Cana Coanera caje erenaa raauruhane, cacha rai beebekeraneein neeure. Nii jaun jetaote, niha acaauru rai rauhina jaun jetao, nii Jesocurisito ranojoinunru rai ereein jetao, acaauru suujua lararajiaain jetao, acaauru suujua nunaaure, acaauru rai ereein acaauru suujuateein.

³³ Nitohaneein jetaote, cuu carajaaajoaain neeuruhane baiha jetao, inae acaauru rai necoeure nii Antioquihau nenacaauru- Jesocurisito ranojoinunru. “Raotojoein caunichuchera.” naain jetao, acaauru rai necoeure,

³⁴ jelaiha Jerosaleeun cauhacuuruha, nii letoanajaurera rene, Jodasi aina Silasichurune coina.

³⁵ Nii jana, Berenabeen aina Faboro jetaote, cuu nii Antioquihau nedaaure. Nii cuu arajiin nenacaauru aina jiniinquiin, cuu jetaote, cojoanoonetojoein Cana Curuaanaa ere beebekeraneein, cachaauru relaaure.

Misionero neein amuhane coroata satiha Faborone

³⁶ Nii baiha carajaaajoaain neein jetaote:

“Coanete, turunichaaca, satiin nii jauriaa Cana Curuaanaa beratenojoi beebekihacaluna jaunru-

neseuru sacutaaincha. Chatohaneeincha neeure, nii cuuru nenacaauru- cana nejeraauru- Jesocurisito ranojohunruta,” naa Faboro, Berenabeen raina jaun jetaote niqui,

³⁷ acaauru aina Joaan naain curuajai- Maroco amanaa jeriha aina- Berenabeenne jana jetaote,

³⁸ rautaojoaenihana jaun, jerecojoaene jetao Faboro, jauriaanejeein cuuru bana, Paanfiliau ratirinajaain, cauha cuhalune jaun jetao, acaauru jiniichaain- acaauru amihaneeon ichajeein sacuenihalune jaun.

³⁹ Nitohaneein jataaen amaane jerelanaala, jataaen coiintihia Faborona jaun jetaote, jelai teein jetao, nii Maroco cotijiae jetao Berenabeen, corianeraaunu que. Nitohaneein cotijiaain jetaote, aina Chifereu cuure jetao, ucuae cunaa bote cuhane fauhin.

⁴⁰ Nii jana, Faboro jetaote, jelai teein, corianeraaunu que Silasi cotijiae. Nii jana jetaote, acaauru coroatajaniha Cana Coaunerane caina jetao, acaauru rai Cana Coaunera bajaain letoana- jaaunre nii Antioquihau nenacaauru- Jesocurisito ranojoinunru. Nitohaneein jetaote, jelai caje nerocohin cuure jetao,

⁴¹ Siriau, Silisiau naaonjoainun. Cuuru turuuru- runa jaan jetaote, nii cuuru nenacaauru- Cana Curuaanaa Jesocurisito ranojoinuru rai ereein jetao, acaauru suujuateeure, caohachaain rauhi- jiriin, jianelanaala Cana Coaunera ere tonoraain, niicha jerenohicha ichacuruhane caina.

16

Faboro aina Silasi corihaniha cuha Timoteeone

¹ Nitohaneein cuhin jetaote, Derebeeu, chaen Listrau, naaonjoaihun, turuha cue Faboro. Nii jana jetaote, cuu leeinjiin cacha- Jesocurisito esenetaera- Timoteeoneein curuajai- Jorio bene que nebaain- Curieco que inacanaa ruha cue Faboro. Nii neba jetaote, Jesocurisito esenetaera ne.

² Satiin- Listrau, Iconioo, naaonjoaihun nenacaauru- Jesocurisito coreniha cana nejeraauru jetaote, “Aca jete, jataain, caohacha cachaneein ne,” naaure jetao que, coitucuureraauru.

³ Niritiin, rai beeuruhane jaun jetaote, acaauru corihaniha cuha Timoteeone jere Faboro. Nitohaneein acaauru corihaneraanu que amaa- ruhane coina jetaote, Timoteeo jabereco cari jihunurunuruteein, saerate Faboro. Nabana rautaelanaala, que nererojoecaauruha cuu nenacaauru- Jorioocurune coataa jetaote, nitohaneein terate Faboro, inae, satiin cuu nenacaauru- Jorioocuru, Curieconein niha Timoteeo inacane coitucuuruhane jaun.

⁴ Nitohaneein, acaauru aina Timoteeo amaain cuhin jetaote, situuruna jaun nenacaauru ne- seeuru naineein, Jorioniheichuru- Jesocurisito esenetaeraauru rai jetao, aitiin berateeuruha afosotooru aina- Jerosaleeun nenacaauru- Jesocurisito ranojoihunru- coaraaurune rijitoein beebjeein jetao kujueure.

⁵ Nitohanihana jaun jetaote, jelai choae jauhecotojoeiin, esenetajeein cuujueein nejeeonteejeein, sacuire Jesocurisito ranojoihunru.

Leeinjiin Masedonia cocoaicha que, Faboro notaaca Cana Coaunerane

⁶ Asia batane que nenacaauru rene cuhin bee-bejeeruhane jereniha Cana Coaunera Suujuene jaun jetaote, rauhijiriin cuure, Forijia batane, Galasia batane, naaonjoaihunri jelon situhin.

⁷ Nitohaneein jetaote, rauhijiriin cuhin, Misia batane- nunuhe que turuha cuure. Jelai caje coauneein jetaote, Bitiniau bataneun que turuha cunaa coaucure niqui. Ne jetaote, cuuruhane caohate jetao, Jesoso Suujue.

⁸ Nii jaun jetaote, nirijieein, rauhijiriin Misiau turue lanaala, rauhijiriin situhin, Toroasi cofauhanaun, turuure.

⁹ Ecu netiin jetaote, janotiin sinihu coetacai rijitoojeein leeinjiin cacha- Masedonia cocoaicha que notaaca Cana Coaunerane jaun jetao, nii Masedonia cocoaicha aina, itaque taca cue Faboro. Que tacaain jetaote, nacatiha nichaaurain: “Atiin, Masedoniau, turuha uute, cuu canacaanu relaaicha,” nae jetao, Faboro sinihu.

¹⁰ Nitohaneein notaaca Cana Coaunerane biha Faborone jaunne, nii rijijieein neruujueein, Masedoniau cuhacaanu. “Jerihane, cuu Jesocurisito que erejeein beebejenaa cointate, cuu cana cotiharate, Cana Coaunerara,” naaina, cuhacaanu.

Filipoo turuuruha Faboro aina Silasine

¹¹ Nitohaneeina, Toroasi cofauhanaun caje, nesaruna- leeinjiin bote cuhane fauhin, cucuana cuhane cuujueein, rauhijiriin Samotoroasi cobenaun, tacanacanejeein cuhacaanu. Nii cojoanoo cuhine, turuha cuhacaanu Neapolisihu.

¹² Jelai, cajena, atane choaen cuhin, Filipoo turuha cuhacaanu. Nii Filipino te, Masedonia batane que nena- nese tabaaineein- Romanocuru nenesina que cocoaichaquuin nenaane. Cuuna inata janojoein, neeorihacaanu.

¹³ Nitohaneinna, cuu, nebetacanaa janonaa bana, naain nese edaa cuhacaanu, nucuhe auhaniha cuhin. Cuu niha netaojiaain- Cana Coanera bajaauruha- Jorioocuruna jaan coitucuhacaanuna jaun. Cuuna turuhin, nelauriaain, cuu netaojianacaauru- enecuru rai, Jesocurisito que ereerejeein beebjihacaanu.

¹⁴ Nii cuu netaojianacaauru jana nenaaleeinjin- ene curuaate, Lidia ne. Acate Tiatira nese caje unaaneein, cajione caohachalanaajihooain que- necoretiha nena ne. Nii enete, aihuruha Jorioocurune rijijiein, Cana Coanera coroaera nihana jaun, coroatajane Cana Coanera, rautain, Faborohacha beebjei aonaane coina.

¹⁵ Nii jaunte, saain loreri asae nenacaauru naraaichuru aina jiniiquuin, baotisoanojoein neeuruhane baiha:

“Esinaaen rauhijiiiriin Cana Curuaanaa esenetaeranein nihanune esenetaaichene, caloheri asaa, siniha uuchera,” naain canacaanu chunaa Lidiana jaun, cuu nihacaanulu.

¹⁶ Inae, ita taojiaain- Cana Coanera bajaauruhane jaan cuhacaanune janate, leeinjin ranuna- coseenranein nena aina ita eruhacaanu. Nii ranunate, saruha Moconajaerane que, enaacha, chaelai nihane, cojoeluhinae. Nitohanein, enaacha chaelai

nihane, cojoeluhinaane jaunte, que nihane, chaaelai cojoeluhinaerateein, coreniha arajiin coriqui nihane, raerajeeure, nii sirichaauru.

¹⁷ Nii ranunate Faboro aina, cuujihacaanune jana, canacaanu caaijie uhin, ehequiin:

“Caa cachaaurute, acaihanejei Cana Coauneraneein nenea- aitoonjoa beebejeeur- eranera. Acaaurute, raotojoein caseteco caje nichoteein jianacoo nenea nainiha cachanejaan beeureranera,” nae, ehequiin- nii ranuna.

¹⁸ Nii jaun jetaote, cojoanoonetoein, niriti nejesina nihane jaun, inauhene aonajenajaaocane baiha, inae tabiicha, coetae Faboro, araai janohin, niritonajaaocane jaun, coetaain jetaote, nii chaaelai cojoeluhinaa- enaacha- nii ranunane jaan rai:

“Cana Coaunera Calaohi- Jesocurisito coreniha, nii ranuna caje mituhin amuura,” naa Faborone rijijieein jetaote, caje mituhin amue, nii ranuna saruhera.

¹⁹ Nii jaun jetaote, inae neniha saruherane jaun, chaaelai cojoeluhinasinihane coaracuruha nii ranuna sirichaaaurune jaun inae coreniha coriqui erunaa nainecurenihane jaun jetaote, Faboro aina curuataain Silasi mucuure nii ranuna sirichaauru. Nitohaneein, mucunajaain jetaote, amanajaaunre, cocoinanacaihuri acatiha, naain nese cataaun nenea- ita colurujueeuruhana jaun amanajaaunre.

²⁰ Nitohaneein, amanajaain turuhanajaain jetaote, joesiocuru rai, nechu jataain, acaauru co- taiha nohanein jetao:

“Caa Jorioocurute, satiin canacaanu nese sacutaain, satiin- cachaauru rohecaaurera.

²¹ Chaentechu, cana Romanonihacachene ichao corenaa jereein, nejelau ichaonaa que ichaohacachene coina, que cana relaaaurera. Aihana jaun nainihe, nii que ereein, que cacha relaaauruhane jerichaachenera. Nitohanei ichaonaa que ichaonaa nainihacache, cana Romanonihacachene jaunta,” naaure jetao.

²² Nii jaun jetaote, satiin acaauru aina obajeein jetao, mucunajaaauruhane jana, acaauru cajione rocoerateein jetao, enuha que bisichatenajaure joesiocuru.

²³ Nitohaneein, mainajeriin bisichatenajaauruhane baiha jetaote, caresero cuhane enohanajaure, caohatiin berainajaan caresero beraichane coina, aitiin.

²⁴ Niritiin suujuateein letoaauruha joesiocuruna jaun jetaote, caresero fuuniha, tenajae, sefo que acaauru tija mucuerateein, nii caresero beraicha.

²⁵ Nii jana jetaote, cuu dede cataaun, Cana Coaunera bajaebajajeein, nenatecuruha- Faboro aina Silasine jana jetaote, cuu aonajeeunre, nii cuu nenacaauru leeochoaauru- casetecocuru.

²⁶ Nii jana jetaote, luhecotariin uhe cana lialiaera, mijieeinetiin. Nii jaun jetaote, mijieeineein nerurujuua nii caresero cuhanaine jana jetao, nejoracaacoaa caresero bacuujuaarune jana, satiin- nii cuu nenacaauru- casetecocuru caje nerojoirojori nii acaauru biji ichoracuru- *cadenacuru*.

²⁷ Nii jana jetaote, jitoroaa nii caresero beraicha notane jana, nii caresero coaraane jana, satiin

jetao, neyoracaacoae nii caresero bacuujuuauru. Nii jaun jetaote, “Inae jecha sorooruha, nii casetecocuru,” naain jetao, rai esefara rocohite, raajenihane nesohin nijiaohanne coina.

²⁸ Nii jana jetaote, rai ehequin:

“Coaa ichaajenihane, chatoaneein necunaitaara. Satiina cau nihacaanura,” nae jetao, rai Faboro.

²⁹ Nii jaun jetaote, cono bajaain, soroneein cuhin, enohin jetao, Faboro aina- Silasi acatiha, rijijijianeein coasina caaun jetao, acaauru acatiha neseonrae nii caresero beraicha.

³⁰ Nii baiha jetaote, caresero caje mitanajaain jetao:

“Cachaauru, cha ichareeun, nitajihanune coataa, nichotihanune coinata,” naain bajaane jana jetaote:

³¹ “Cana Curuaanaa- Jesocurisito esenetaaute, nichoteei, ii sinijiera, ii calaoichuru, satiin ii loreri asaae nenacaauru, naaonjoaihunri ainara,” naain jetao, tonoraare, Faboro aina Silasi.

³² Niritiin tonoraain jetaote, rai Cana Curuaanaa Jesocurisito beratenojoi beebejeeure, satiin- nii loreri asaae nenacaauru raine maajeein.

³³ Nitohaneein, dede catairijihu nihanatiin jetaote, temuha acaauru que- acaauru bisihuruhane jaanne jaun jetao, acaauru rai culeje nii caresero beraicha. Nii baiha jetaote, inae rai sinijiera aina, saain rai loreri asaae nenacaauru aina jiniiquiin, baotisanoinneein neure.

³⁴ Nitohaneein jetaote, rai loreri asaae jetao, Faboro aina curuataain Silasi amaain jetao,

coroaatenajae nii caresero beraicha. Nitoaneein jetaote, rai loreri asaae nenacaacuru aina jiniiquiin satiin- sinijiera aina jetao coroajeein, raotojoein neeure, inae Cana Coaunera esenetaauruhane jaun.

³⁵ Inae jano jana jetaote, folisihacuru letoaaure jetao, joesiocuru, Faboro aina Silasi joracaeratiha cuuruha, caresero beraicha quene caina.

³⁶ Nii jaun jetao te:

“Caraita, nere letoaaure joesiocuru, inara joracaain, inara jianichaaune coinara. Aihana jaun, inae nainiquiche, raotojoein mituhin, amuhichenera,” naa nii caresero beraicha, Faboro raina jaun jetaote,

³⁷ nii folisihacuru rai jetao:

“Canacaanu Romanonihacaanu natiinte, caohachaaain rautaaain, canacaanu rai bajaaorihei amuneein, satiin coarajiha cachane notaracae canacaanu bisiin, canacaanu enoaerateeure caresero cuhanera. Nii natiinte, nechu jataaen asi-nojoneein, inae canacaanu mitaeratenaa jerecurera. Aihana jaun coatia miturihaacaanuhi, raajenihane uhin, canacaanu mitaa uuruhinera,” nae jetao, Faboro, nii folisihacuru rai.

³⁸ Nii jaun jetaote, turuhin beeuruha nii folisihacuru, joesiocuru raine jaun jetao, nesooneetoore jetao, Romano neeuruhane beeuruha acaauru raine beeuruha, nii acaauru letonocuru- folisihacuruna jaun.

³⁹ Nii jaun jetaote, raaje cuhin jetao, turuhin, Faboro aina Silasi joracaerateein jetao:

“Atiin, inara rai, baasoneein ichacaanuneque, canacaanu que inara suujua acateein, atiin, caae-

lai caje amuuchera,” naaure jetao, nii joesiocuru, acaauru mitaain.

⁴⁰ Nitohaneein, caresero caje inae mitanajaauruhane jaun jetaote, mituhin jetao, Lidia rene, turuha cuure jetao, Faboro aina Silasi, cuu nenacaauru- Jesocurisito coreniha-cana nejeraauru coaraain, acaauru suujuatein, acaauru suujua laraajiaauruhane baiha jetaote, jelai caje amuure.

17

Tesalonecau turuuruha Faboro aina Silasine jana, acaauru que nererojoecaain, acaauru aina baaecuruhane

¹ Tesalonecau turuuruhane coina jetaote, Anfipolisi, chaen Apolonia, naaonjoaain neseeuru choae situhin, cuhin jetao, turuha cuure Tesalonecau Faboro aina Silasi. Cuu jetaote, ita taojiaauruhana jaan coloheri- sinacoca sirichure cuu nenacaauru Jorioocuru.

² Nii asaae jetaote, turuha cue Faboro, nitohaniha rai nichaona jaun. Nitohaneein jetaote, nebetacanaa janonaa bana naineein jetao, nii sinacoca asaae cunajaque Faboro. Cuu jetaote, Jorioocuru aina nihane, ita cotaicha rijitona-jaaocure jetao, cuu acaauru rai, Cana Coanera Quiricha Inoasi ereretaain, nichata semanaai reeintiaain.

³ Cuu nihane jetaote:

“Inae nitohanihane coina, letononeei nihana jaunte, ohin caje ichanaelu Mesihasi, Cana Coanera Quiricha cuhane aitohane nainaane coinara,” naain jetao, rauhijiriin beebeje Faboro.

Niritiin beein jetaote: “Caa inara rai- quiicha beebejeite, jeelai Jesosoneein, canaacha cohajei-Mesihazine,” naain jetao, beebeje Faboro.

⁴ Nii jaun jetaote, tabaauru Jorioocuru, arajii Curiecocuru- Jorioocuru aina ita taojiaain- Cana Coaunera bajaaurera naaonjoainuri jetaote, es-enetaacooaure, arajii enecuru- caohachanejeein nenacaaurune maajeein jetao, esenetaain jetao, Faboro, Silasi, naaonjoainuri aina neeure.

⁵ Nii jaun jetaote, acaauru que necoelai caaun jetao, acaauru aina obajeein, chachaelanaala, nelanaae caaun bero cuhane amuhemuhenaacauru- neechu aansaineein ichaonacaauru ariin jetao taojiaaure, nii esenetaichuru Jorioocuru nii nese sacutaain acaauru aina cachaauru rerohecaain, cachaauru suujua auhacaeraanu que. Nitohaneein jetaote, arajiin cacha taojiaain jetao, Jagoon loreri asaae jetao, codoonetoha cuure jetao, Faboro, Silasi, naaonjoain ariha, runajaauruhane, acaauru mucuhin, tararanajaain, cachaauru rai tenajaauruhane coina jetao, niqui.

⁶ Ne jetaote, cuu Faboro aina Silasi ruurenihana jaun jetao, Jagooncha aina curuataain- cuu nenacaauru- Jesocurisito coreniha cana nejeraacuru- tabaauru amaare, tararanajaain, cocoainanacaihuru rene. Nitohaneein, amanajaain jetaote, cocoainanacaihuru acatiha turuanajaain jetao, ehehequiin:

“Satiin cana rai chauratane sacutaain, cachaauru rerohecaain, cachaauru suujua auhacaaurerate, inae cau netonai turuurera.

⁷ Nii inatiinte, turuuruhane jana raotojoein

ranajae, caa Jasonra. Acaaurute, Romanocuru curuaanaacuru curuaanaa eenferadoro- aitoon-joa ichoae iniin: ‘Nihaje leecha curuaanaacuru- curuaanaa- Jesosoneein curuajaicha.’ naaure,” naain jetao, coulurujuenajaure Jorioocuru letonocuru- nechu aansaineein ichaonacaauru.

⁸ Nii jaun jetaote, niritocuruhane jaun jetao, aonacuruhane que nererojoecaaure saain- nii cuu nenacaauru cachaauru, nii cocoainanacaihuru, naaonjoaihunri.

⁹ Nejetaote, nii cocoainanacaihuru rai coriqui tee jetao, Jason, nii aina nenacaauru aina, inae nii nese caje mituhin amuuruha Faboroorune jana, acaauru rai cainacuruhane coina. Nii aina jetaote, jianenaacure.

Bereau turuuruha Faboro aina Silasine

¹⁰ Inae nocohecane jana jetaote, luhecotariin, naain Berea nichae, Faboro aina Silasi letoaaure jetao, Jesocurisito coreniha- cana nejeraauru, ucuuae cuuruha soronacanejeeine coina. Cuu turuhin jetaote, cuu nenea- sinacoca asaae turuha cue jetao, Faboro aina Silasi.

¹¹ Nii cuu nenacaauru- Jorioocuru jetaote, naain Tesalonecau nenacaauru- Jorioocuru amuritoheriin jetao, caohachaaain suujua coaraain neure. Nii jaun jetaote, nii Faborohacha beebejei- Jesocurisito beratenojoi aonajeeure, corojeein. Nii jaun jetaote, cojoanoonetojoein, Cana Coaunera Quiricha Inoesi ereretaaure jetao, jiniiquiin, esinaae rauhijiriin aitocuruha Faboro aina Silasine rijiichane coaracuruhane coina.

12 Nii jaun jetaote, esenetaaure arajiin cachaauru- Jorioocuru, arajiin Curiecocuru aina acaauru benecuru- caohacha nejeein nenacaauru, naaonjoainuri.

13 Nejetaote, nitohaneein, Bereau neein, Cana Coaunera aitoonjoa beebejiha Faborone coitucuuriin jetao cuuhin, cachaauru suujua rerohecaa cuure jetao coaiteen, nii Tesalonecau nenacaauru- Jorioocuru, acaauru que nejerateeuruha nii Bereau nenacaaurune coina.

14 Nii jaun jetaote, chajaain caeneenejelanaala, nii Bereau, Timoteeo aina Silasi, naaonjoaain ratiriin, luhecotariin jelai caje mituhane coina jetao, Faboro letoaaure jetao, cana temura nichae-cuu nenacaauru- Jesocurisito coreniha cana ne-jeraauru.

15 Nii jaun jetaote, Faboro corianiha cuure jetao, nii aina amuhemuhenacaauru, Atena neseeu tiaain. Nii baiha jetaote, cuu Faboro ratiriin cauha cuure, chajaaajoaain coaraa cuuruha Silasi aina- Timoteeocurune coina aitiin, acaauru letoaa Faborona jaun.

Atenau niha Faborone

16 Nii Atenau neseeu neein, Silasi, Timoteeo, naaonjoaain cohaca nihana jaun jetaote, cuu itolere- araai laurii- cuu nenacaauru ichanohecaanto coaraain jetao, jataain nererojoeae jetao, Faboro.

17 Nii jana jetaote, sinacoca asaae, Jorioocuru aina ita cotaicha rijite jetao, leeochoauru- ita taojiaain- Cana Coaunera coroaeraauru ainane maajeein. Nitohaneein jetaote, cojoanoonetojoein jerichanetojoein, jeelai que

aitiin, ita cotaicha rijitonajaque, nese cataaun netaojianacaauru aina.

¹⁸ Chaen, cuu coroata lauriin nenacaauru- itolere coitucueracuru *filosofooru*, le laurii “epicoreeocuru,” le laurii “estooicocuru,” naaonjoai-hunri aina jetaote, Faboro aina, ita cotaain jetao:

“Cha quena ereereje caa nereretanaa inatoroa,” naauruha tabaaurune jana jetao:

“Nejelau ataneu nenacaauru rai chosichurubera necaihara,” naaure jetao leeochoauru, raotojoein, oo caje ichanaa Jesusone beebejiha Faborona jaun.

¹⁹ Nitohaneein jetaote, niha jataain chatohaneein, mijieineein rucuheneacaine, ita taojiaain rucuhecuruhana jaun jetao, ichatane ucuuno-ajerineeojoaain- Areopago neein, acaauruhacha curuaateihu jetao, Faboro cotijiaain amaain, cuu turuaain jetao:

“Nii canaacaanu rai- iicha beebejei- ena ecoonarenaa benaa naineeina, canacaanu rai,

²⁰ Jataain canacaanuhacha coitucuhi que ereeina jaunna, ‘Naaonjoaain quene aitoonra.’ naain, canacaanu rai beeine jerichaanu, jataain coitucunaa jerichaanune jaunra,” naaure jetao,

²¹ satiin Atena cocoaichaneeuruhane, chaen nejelau atane caje uhin- cuu nenacaauru naaonjoai-hunri, niha chatohanaine, aonaain, que ita rai ereereena rautatooruhana jaun.

²² Niritiin Faboro caje bajaauruha, nii niha chatohanaine rucuhecuruhane jaan- ichatane ucuuno- Areopago netiine jana jetaote, acaauru cataaun nichaaurain jetao:

“Satiin inara Atena cocoaichaneeichenete, esinaae rauhijiriin, inara chosichuru coroaajeein ichaohin neeiche.

²³ Nii jaunte, ita taojiaaichene jaancuru naineein, coaracaanne jana, cuuru ne- inara chosichuru rai lenone mocohichene jaancuru rorihuru. Nii rorihuru naineein coaracaanne janate, ‘Chabana coitucueraai Cana Chosi rai’ naain laenanohine- nii leenjiin rori. Nii coitucuelanaala, inaraacha coroaajte, Acaihanejei Nenea- Cana Coaunerane. Quena, caa inara rai ereere jeein beebejeeun.

²⁴ Acate, Cana Coauneraneein, itolere, cana rai chaaruatane Coauneraneein, itolere, que nenacaauru Curuaanaaneein, itolere, satiin cana janonaa sirichaneein ne. Coatia, raajenihane- cacha ichanohineein nenea loreri- Teenforo asaaecha ichaohi.

²⁵ Nieichu chaen, rai chaelai icharaaunu lati- hei. Acate, itolere cana rai ichaonaa tein, neraain ichaonaana jaanu tein, itolerene maajeein coau- naelu cana rai.

²⁶ Chaen jetaotechu, jauriaanejeein leenjiin cacha coaunaelu, caje arajiin nefoerateein, lauri- lauri catohaneein- cana rai chauratane sacutaain- neenenu que. Nitohaneein, cacha coaunaain je- taote, nenajaauru nenajaauru neeuruha le lau- richurune coina, acaauru ichaona jaannu je- lai been jetao, cuu ichaooruhane jinatelu Cana Coaunera.

²⁷ Chaen, esenetaain coitucunaa nainihane, coitucuha cachane coinete, nitohaneein ichaelu Cana Coaunera. Coatia niqai, cana caje corihae nihei Cana Coaunera.

28 Cana Coaunera corenihate, ichaohin, nerurujuaain, naaonjoaain ichaohacache. Inara araaichuru tabaauru- raotojoein erenaa que ereereena inaaureraauru jetaote: ‘Cana Coaunera cajete, nefoeratenaaneein nihacache,’ naain ererejetocure.

29 Nitohaneein, Cana Coaunera caje, nefoeratenaaneein nihacachena jaun, nainihej nejelauneein, cana suujua cuaain, ‘Aiha coata, ajeri, naaonjoaain caje- cacha ichanohineein nena- chosichuru- ecaantoorune tocohaniha jecha, Cana Coaunera,’ naain cana suujua cuaain nihacachene.

30 Inoaelu jetaote laaen, coitucuurenihaluna jaun, niicha rautaai ichaa cachane jana, inauhe- neeicha coarajerejetelu jetao, Cana Coaunera. Jana, enenete laaen, inae jinatihana jaan que ti- hana jaun, coitucuhin nere tonoraa, itolere sacu- taain cachane coina berate.

31 Nitohaneein beratihana jaunte, inae Cojoanona- que banihateein- niicha rucujuei que tihane bana, caa chaauruatane que, satiin- neinichaachene coareein Cana Coaunera, esinaae rauhijiriin rai cachaneein neein- caohachaaain suujua coaraauru coitucuha- nii leeinjiin cacha janijiin niicha ranojoi aina cuaaine coina. Niite raotojoein coitucuhacache, aca rai, nii ichaeraanu que, oo caje ichateein nihalune jaun,” nae jetao Faboro.

32 Niritiin, oo caje ichanarichaaain cachane biha Faborone jaun jetaote, oo baiha ichanaain nena nainiha cachane esenetaaurenihana jaun jetao, batocure tabaauru. Jana leeochoauru jetaote:

“Leeocha banana, ii ere aoharihacaanuhincha,”
naaure jetao Faboro rai.

³³ Niritocuruha raine jaun jetaote, cuu ratirina-
jaain amuhe jetao, jelai caje Faboro.

³⁴ Nii jana, tabaauru jetaote, esenetaauruhana
jaun, caaijie cuure. Nii jana jetaote, cuu
acaauru aina cue leeinjiin cacha- Dionisio. Nii
jetaote, nii ita taojiaauruna jaan- Areopago-
netaojianacaauru bichauhenaneein, niha
chatohanaine rucuheraneein nenaane. Chaen
leeinjiin ene- Damarisineein curuajai, chaen
leeochaauru naaonjoainuri jetao, Faboro caaijie
cuure.

18

Coriintoo turuha Faborone

¹ Nii baiha jetaote, nii Atena caje amuhin, Cori-
intoo cue- Faboro.

² Cuu jetaote, Poonto batane caje unaa- leein-
jiin Jorio- Aquila neein curuajai aina, ita ruure.
Aca jetaote, rai comasai- Firisila aina, enanejeein
Italia caje turuhin neeure Coriintoo. Nii bana,
Romanocuru curuaanaacuru curuaanaa- eenfer-
adoro neein nena- Culaodio, nii Roma caje, satiin
mituuruha Jorioocurune coina, mijieinetiin aito-
hane jaun jetao, jelai caje mituure. Nii jana je-
taote, acaauru rene turuha cue jetao, Faboro.

³ Jerichanejeein, acaauru rijijieein, jacari caje
lohanarinu que, acaauru ichanaa que amihaniha
acaentonaina jaun- coaranaaca cue Faboro, cuu
acaauru aina neein, jiniiquiin acaauru aina ami-
hanihane coina.

⁴ Cuu jetaote, nebetacanaa cojoanonaa
bana naineein, ita taojiaain- Cana Coanera

bajaauruha Jorioocuruna jaan loreri- sinacoca asae turuha cuhin nejesina ne Faboro. Cuu Jesocurisito beratenojoi beebejeein, Jorioocuru relaain, Jorioniheichurune maajeein relaane, esenetana nainecuruhane coina.

⁵ Inae Masedonia batane caje, rene turuuruha Silasi aina Timoteeocurune jana jetaote, jacari caje lohanarinu namihaneeo jianeein, Cana Curuaanaacha beratenojoi benaacha que ne Faboro, rauhijiriin, aitoa Cana Coanera Quiricha Inoaesi cuhanene rijitoojeein: “Jesosote esinaae rauhijiriin canaacha cohajei Mesihasi ne,” naain coitucuruha Joriocurune coina.

⁶ Ne jetaote, rautaaurenihana jaun, aina oba- jeein cotaain, Faboro necoeje chanuure Jori- oocuru. Nii jaun jetaote, rautaaureniha Jorioocu- runa jaun, jelai caje mituhane, cojounacanu que jetao, cuu cajione romaromaain jetao,

“Inaraacha jerei ineeinte, caseteconein nitajeriquicheeincha. Inae canu enene caje coauneein, cha ujuaihoneein nihaaunra. Inarate, nii ujuaihoneein neeiche. Inae aihane amuhanu. Ena caje coauneeine Jorioniheichuru rene aihane cureeunnicha,” nae jetao Faboro, Jorioocuru rai.

⁷ Nitohaneein, nii ita taojiaauruhana jaan sina- coca caje mituhin jetaote, rohan nena- leeijiin cacha- Tisio Josto loreri asae turuha cue Faboro. Nii cacha jetao, Jorionihei. Ne jetaote, esiaaen rauhijiriin laaen Cana Coanera ere esenetaain coroojeein, tonoraera ne.

⁸ Nitohaneein jetaote, sinacoca curuaanaa- Curisifo, saain rai bereecuru, rai comasai, saain rai loreri asae nenacaauru aina jiniiquiin, Cana

Curuaanaa ere esenetaaure. Nitohaneein jetaote, arajii- Coriinto cocoaichanecuruhane jetao, beebejiha Faborone aonaain esenetaauruhana jaun, baotisanojineein neeure.

⁹ Le janotiin cuhane jetaote, coetacai rijit-joein jetao, Faboro siniha cue Cana Curuaanaa. Sinihu, rai ecocohin jetaote: “Coaa canu ere beebejeeine jianihara. Jiaohine casiin jianeeinera.

¹⁰ Canuna, ii aina nereeunicha. Nerihaain, caohachanainejeein chatohaneein cheterata, cau, caa nese que neeuruha arajiin canu cachaaaurune jaunne ichei aitoonra,” nae jetao, Cana Curuaanaa, Faboro sinihu.

¹¹ Nii jaun jetaote, coroata jaanacai cataaun tiaain jetao, nii Coriintoo neein, jelai cocoaichacuru rai, Cana Coaunera ere beebeje jetao Faboro.

¹² Ne jetaote, Acaiha batane coberenadoro neein niha Calioonne jana jetao, Faboro aina nererateein jetao, ita taojiaaure Jorioocuru. Nitohaneein, ita taojiaain jetaote, Faboro mucuhin amaature, ita colurujueeuruhana jaan coloheri-*tribonal* asae.

¹³ Nitohaneein, mucuhin amaain, coberenadoro acatiha turuaain jetaote:

“Caa cachate, cachaauru suujua tacaain, neje-launeei Cana Coaunera corojeein tonoraauruha cachaaaurune jereein ne, cana rai cocoaeraa nitohanai ichaonaane saijieein, rautanaa cojoaelanaalara,” naauruhane jana,

¹⁴ cuu irihane coina, aonajiha Faborone jana jetaote, cuu Jorioocuru cotaicha rijitiin jetao:

“Jataain baaso ichaain, sonajaain jaohin, naaonjoaain que inara ere nihane jana nihanena, nainereean canu rohecaichene latelanaala, jeriquichene rijijieein, inara- Jorionequichene aonacaaun tonajelanaalanera.

¹⁵ Nena, inara aohana naineneean, joaereein, nitohaniha inara ichaona jaun aitiin, inara raajenihane inaraacha coacui que aitocohichene jaunra. Inara nii rucuhecuhe. Coatia canu, nii que enonaa nainihaaun, nitohanai rucuhheranu que nenihanune jaun,” naain jetao,

¹⁶ nii ita colurujueeuruhana jaan coloheri- *tribonal* caje, nii Jorioocuru sitae, coberenadoro Calioon.

¹⁷ Nii jaun jetaote, sinacoca curuaanaa- Sosenesi mucuhin jetao, faohacure, nii ita colurujueeuruhana jaan coloheri- *tribonal* acatiha teein. Ne jetaote: “Coaraain nainauruina,” naain jetao cuu coarajenajae coberenadoro- Calioon.

Antioquihau cauhin, jelai caje nacoauneein missioneroneein cuhane nichata satiha Faborone

¹⁸ Araai janohin, Coriintoo nihane baiha jetaote, Jesocurisito coreniha- cana nejeraauru rai necoeure jetao, Aquila- chaen rai sinijiera Firisila, naaonjoaain aina jiniiquiin- Faboro, Siria bataneu cuuruhane coina. Nitohaneein cuhin jetaote, cucuana cuhane cujueein, Sencurea turuhin jetao, caje amuhane coina bote cuhane fau rai, rai couturi loroaecaain joerate jetao Faboro, Cana Coaunera rai naitoonjoanlu nainane councaneein.

¹⁹ Nitohaneein cuhin, inae Efesoo turuhin jetaote, cuu Aquila ratiri, rai sinijiera Firisila aina.

Nitohaneein cuu ratiriinajaain jetaote, naain nena sinacoca asae turuha cue jetao- Faboro. Cuu turuhin jetaote, enohin cuu nenacaauru- ita taojiaeraauru- Jorioocuru rai ereerejeein jetao, relanajae Faboro.

²⁰ Nii jaun jetaote, cuu carajaain acaauru aina nihane coina, Faboro chunaure. Ne jetaote, ainaa jerelanaala, acaauru rai:

²¹ “Jeriha, Cana Coanera nena, caa baiha inara rene turuha ureeunicha,” naain jetao necoe acaauru rai Faboro.

Nitohaneein, necoein jetaote, leinjiin bote cuhane fauhin, Efeso caje amuhe Faboro.

²² Nitohaneein amuhin jetaote, Sesareea turuhin, jelai caje coaneein, atane choae cuhin, Jerosaleeun turuha cue Faboro, cuu nenacaauru Jesocurisito ranojoinunru coaraane coina. Nii baiha jetaote, caje Antioquihau cue jetao- Faboro.

²³ Nii baiha carajaojoaain neein jetaote, coaiteen amuhemuhena nunuhetein, itolere Galasia batane, Firijia batane, naaonjoainuri sacutaain amuhemujuein, Jesocurisito esenetaeraauru suujuatein, acaauru suujua lararajiae jetao Faboro.

Efeso Jesocurisito que ereerejiha Aforone

²⁴ Nii jana jetaote, amuhemuheca Faborone naniha, Efeso turuhe jetao, leinjiin cacha- Alejaandiria cocoaicha- Aforonein curuajai. Nii jetaote, caohatiin Cana Coanera Quiricha Inoaesi coitucuhin, raotojoein ereerejeein, cacha relanaa coitucue jetao.

²⁵ Aca jetaote, esinae rauhijiriin, Cana Curu-aanaa aitoonjoa coitucuhin, esenetaain, tonoraain nenaane. Nii jaun jetaote, raotojoeein ereerejeein corojeein, rauhi cuhane cuaain, Jesoso aitoonjoa beebejeein, que cache relae. Ne jetaote, Jesocurisito esenetaeraauru rai, rai Suujue tiha Cana Coaunerane coitucuhelanaala, acaihanejeein Cana Coaunera ere tonoraera neein niha cachane coujounacanu que, cache baotisaa Joaan neeicha coitucuujiha natiin jetao, nitohaneein cache relae jetao, Aforo.

²⁶ Nitohaneein jetaote, chaque tonaje lanaala, ita taojiaauruha Jorioocuruna jaan loreri-sinacoca asae cache relae, satiin aonajera urichoo. Nii jana cuu neein aonajiha Aquila, rai sinijiera Firisila ainane jaun jetao, cotijiaain bujuaihu amaain jetao, rauhijiriin jeriha Cana Coaunerane rijijieein jetao, beeure Aforo rai, jelai amuritoheriin coitucuhane coina.

²⁷ Nii baiha jetaote, Acaiha batane cunaa jeriha-Aforone jaun jetao, quiricha laenaain, aina letoaaure, nii Acaiha nenacaauru- Jesocurisito esenetaeraauru rai, caohachaain belaaain raauruhane coina. Inae Acaiha turuhin jetaote, Cana Coauneraacha belainojieein- Jesocurisito- esenetaeraauru corootajane jetao, jataain Aforo.

²⁸ Nitohaneein jetaote, rauhi coaraain, rauhi cuhane cuaain, Jorioocuru rai ere, satiin aonajera urichoo. Nitohaneein, acaauru rai ereerejeein jetaote, acaauru rai Cana Coaunera Quiricha Inoasi ereretae jetao, Cana Coaunera jerenohineein, letononeein Mesihasi niha Jesoso ne que,

aitoha Cana Coaunerane beein. Nii jaun jetaote, chunijiu cuaain tonaain Aforo batiin tonaain erena nainecurene jetao, Jorioocuru, acaauru que coarateein aitohana jaun.

19

Efesoo turuha Faborone

¹ Coriintoo niha Aforone nainiha jetaote, Efesoo cue Faboro. Efesoo turuhane coina jetaote, ichatane tabai ucuuno que iniin, ichatane tabai choae situhin, turuha cue jetao, Efesoo Faboro. Cuu jetaote, le laurijieein Jesocurisito esentaeraauru aina ita eruure jetao.

² Nitohaneein, runajaain jetaote, acaauru rai:

“Tana, Jesocurisito esenetaichene nunuheteichene bana, inae Cana Coaunera Suujue raain neeicheluneta,” naain acaauru caje bajaa Faborone jana jetaote:

“Aihahacaanuta. Coatia chaabana niritiin, esenetaeraauru rai, rai Suujue tiha Cana Coaunerane coitucuhaacaanuta,” naain tonoraauruhane jaun jetaote:

³ “Chatohanai quetejian, baotisoanojoneein neeicheta,” naain bajaa Faborone jana jetaote:

“Cacha baotisaain coujunacatihalu Joanne rijijieinchate, canacaanu cojounacateein neeurelura,” naain tonoraauruhane jaun jetaote:

⁴ “Aiha chuhisicha. Nii Joante chuisi rauhijiriin Cana Coaunera esenetaeraauru cojounacaatelu baotisaain. Chaentechu nii caaijie turuheneeni- Jesoso esenetaauruha saain cachaaurune coina beebejelu,” naain beebejiha acaauru rai Faborone jaun jetaote,

⁵ Cana Curuaanaa Jesocurisito coreniha, inae baotisaain cojounacatenohineein neeure.

⁶ Chaen, acaauru choae biji merecaain, Cana Coaunera bajaa Faborone jana jetaote, acaauru choae fauha uha Cana Coaunera Suujuena jaun, itolere nejelau ere que ereein, aitoroatiha Cana Coaunerane beebejeeure. Nitohaneein jetaote, rai nere cuhanene maajeein Cana Coaunera beratenojoi ita rai beebejeeure.

⁷ Itolereneein jetaote, lechoonca coroatajaaure, nii cachaauru- Cana Coaunera Suujue raeracuru.

⁸ Nichata ateein, cuu neein jetaote, netaojiaauruha- Jorioocuruna jaan lorersinacoca asaae cuhin, Cana Coaunera ere beebeje jetao, Faboro, chaque casilanaala. Cuu jetaote, "Naojoarichaain nii Cana Coaunera Cojoanona-Ena Turunaa," naain beebeje, esenetaauruha cachaaaurune coina.

⁹ Ne jetaote, tabaauru, nechu jataain, cotaiha esenetana jerecurenihana jaun, esenetana jerelanaala jetao, satiin aonajeeurera urichoo baasoneein, nii Ena Turunaa Ichaonaa que ereeuruhane jaun jetao, cuu ratirinajaain, cachaauru relaa- leinjiin catcha- Tiranoneein curuajaine jaan- coloheri asaae, nii Jesocurisito esenetaeraauru- jitariin amaain jetao, nelonae Faboro. Cuu jetaote, cojoanoonetojoein, Cana Coaunera ere beebeje jetao, Faboro.

¹⁰ Nitohaneein jetaote, cuu coroata jaanacaain, catcha relaane jaun jetao, Asia batane sacutaain nenacaauru, Jorioocuru, Jorioniheichurune maajeeinchuru, Cana Curuaanaa aitojoan beebejiha Faborona jaun, aonacure.

¹¹ Nitohanihana jaun jetaote, Faboro aina cuaain jetao, itolere cojoaelanaacojoai ichaain jetao, cachaauru notajae- Cana Coaunera.

¹² Nitohaneein coroatajaniha Cana Coaunerana jaun jetaote, Faboro que, cajione turuaain, amaaain jetao, cunaitenacaauru dadaauruhane jetao, nerautaaure- itolere cunai caaun cunaitenacaauru, itolere coitucuhichuru ichanaaneeinchuru- cunaitenacaauru caje jetaote, nii coitucuhichuru sitae.

¹³ Nii jana jetaote, neeurelu- benaneneein nenacaauru- Jorioocuru- amuhemujueein- moconajaera ichanaaneein cunaitenacaauru rautaeraniha nenacaauru. Niichuru jetaote, “Jesoso coreniha mituuche,” naain, nii suujua cuhane moconajaera letono sirichaauru caje sitaauruhane coina jetao, coacuhin, ichaa Faborone rijijieein jetao, nii moconajaera ichanohineein coitucuhuhi que, cojoeonacaauru rai jetao: “Faborohacha beebejei- Jesoso coreniha, nii cacha caje mituhin amuura,” naaure jetao.

¹⁴ Leeinjiin Jorio- Esesebaneein curuajai calaohichuru- caaunsineein nenacaauru jetaote, nitohanecure. Nii Esesebate, saseredotecuru curuaanaaneein ne.

¹⁵ Ne jetaote, coitucuhichuru sitanaa jerecuruha, que cojoeonaa cajene jana jetao:

“Canuna, Jesoso coitucuhin, Faborone maajeein coitucuunra. Jana laaen, inara coitucuhaaun. Cha nequiche chaainti inarata,”

¹⁶ naa nii cacha suujueniha netiin- nii coitucuhuhine rijieeoritiin jetaote, acaauru choae

tacaatiin jetao, sonajae jetao, acaauru amuritiin nunujuetohana jaun jetao, banejelanaala jataain cunaitanajaain, jitariin acaauru cajionene majeein, caohachanainejeein, soaisoairiin sonajae jetao, nii coitucuchuhi que- cojoeeona cache. Nii jaun jetaote, machorojoa machorojoaain jetao, nii neeurunajaa loreri caje jetao, sorooore.

¹⁷ Nii nitohanihana jaun jetaote, satiin- nii Efesoo nenacaauru Jorioocuru, Jorioniheichuru, naaonjoaihunri- satiin, nii coitucuhin casihure. Nii jaun jetaote, itolereneein, Cana Coaunera Calaohi niha Cana Curuaanaa- Jesocurisitone coitucuure jetao, beebejeeuruhane jaun.

¹⁸ Nitohaneein jetaote, arajiin cachaauru nii coaraain esenetaeraauru, satiin, aonajeeuruha cachaaaurune jana jetao, jauriaa jaiti coitucuelanaala itolere baaso- acaauruhacha ichai beure jetao, jitariin caohachanainejeein.

¹⁹ Chaen, arajiin benanecuru jetaote, nii nerelaauruhana jaan- acaauru quiricha jitariin uhaain jetao, satiin coarajeeurera notaracae teein, jitariin mocoore. Nii acaauruhacha mocoicaauru quiricha core rocooruhane jana jetaote, saoquichoonca oaraacani, acaauru coriquineein jataain coretineein jetao mitue rai core.

²⁰ Nii jaun jetaote, itolere sacutaain, jelai amuritoheriin Cana Curuaanaa Jesocurisito esenetaain jetao neeure cachaauru. Nii jaun jetaote, esinaae rauhijiriin nelateein- itolere ichaa- Cana Coaunerane coaracuuruhane jaun jetao, leeochoauru cachaauru netonoai esenetaaure.

²¹ Nii nitohanihane baiha jetaote, coaiteen Masedonia, Acaiha, naaonjoaihunri, cunaa jere

jetao, Faboro, nii caje cuaain, Jerosaleeun cuhin, caje coauneein Romau cunaa jerihane jaun.

²² Nitohaneein coacuhin jetaote, ichoaichania coroatajai- coroatajaneraauru- Timoteeo, Erasto, naaonjoaihunri letoae jetao, Masedoniau, Faboro, turuha curichaaine beeuruha- ichoaichaniha, amaaine coina. Nitohaneein, ichoaichania letoanajaan jetaote, nii Asia batane que nedae jetao, Faboro.

Faboro aina, rai corihacuru que nejerateein, ita rohecaauruha Efesoo nenacaaurune

²³ Nii bana jetaote, satiin- nii Efesoo nenacaauru jetao, ita que nejerateein, ita rohecaure nejesinajeein, nii Ena Turunaa Ichaonaa que, acauru relaauruhane jana, esenetaauruhane coreniha.

²⁴ Leeinjiin cacha- Demetirioneein curuajai-coata que amihanenaa jetaote, nii leratera ne. Nii Demetirio jetaote, itolere ecaantoneenanain ichae jetao, coata caje, nii acauru chosineein- acaauruhacha tei- eneneein nenea- Aretemiasa rai Teenforo cojounaca sirijiacoaain. Nii que coretiin que cachaauru rai necoreteein jetaote, nii aina amihanenacaauru coretenajaque jetao, jataain coretiin.

²⁵ Nii Demetirio jetaote, jitariin coroatajaneraauru cotijiae jetao, leecha cachaauru- acauru rijijieein- jelai- ecaanto icharaneein- amihane-nacaauru cotijiaain jetao, acauru rai jetao:

“Niha naaonjoaain- raotojoein amihaneein- raotojoein ichaohacachenajaan- cana amihaneeo core aasaerane jaunna, inara

cotijiaaun, nii que erenaa coinara,” nae jetao, nii coata caje- ecaanto ichaera- Demetirio.

²⁶ Niritiin jetaote: “Inara netonaite, raotojoein coitucuhin, inara uricho que, nii aonaain neeichera. Nii Faboro naain acaauruhacha curuaatei cachate, cajianein amuhemujuein, cachaauru rai: ‘Nelatihejie caa canaacha ichai-cacha ichanohinein nenea- cana chosicha.’ naain, arajii cachaauru rai bihana jaun jetaote, inae esenetaaure arajiin cachaauru. Coatia leeinjiin cau Efesohacha nitohanai ichaaita. Itolerenein, Asia batane sacutaae lalajeeinte, amuhemujuein, nii chosi esetaauruhane jiaanecuruha cachaaurune coina relanajaane jaun, esenetaacoaaure.

²⁷ Niite laaen, jataain cana rai ulunaain nedaera. Nabana chunei, cana amihaneon coretena nainenihane, cana amihaneon niha natiinte, nitajenaa naine. Chaentechu, Asia batane sacutain, satiin chauratane sacutain coroaenojoein niha, jataain nelatein nihane corenihane saijiein, caa cana rai chosi-Aretemiasa que jaolecoorurein cachaaurura. Chaen inae turuuruhaain rai Teenforo asaae, coroaeca,” nae jetao Demetirio.

²⁸ Nii jaun jetaote, nii aonaain obajeein nujuae soaisoain jetao:

“Caohachaain laraajiin neeine- Efeso cocoaichanichaachene- chosi- Aretemiasara,” naaure jetao, nii coata que- amihanenacaauru.

²⁹ Nitohanein jetaote, cajiaanein, ita cotaicha rijitiin jetao, nii corootajai cachaauru- Faboro corianiha cunacaauru- Masedonia

caje unacaauru- Caiho, chaen, nii leecha- Arisitaroconein curuajai naajoaihunri curuataain jetao, codoonetiin mucuunajaain jetao, acaauru tararaain, ita taojiaain- chaelai coaracuruhana jaun- *teatro* neein acaauruhacha curuaateihu amanajaain jetao, ita taojiaeraauru acatiha jetao, tenajaa cuure.

³⁰ Nii jaun jetaote, acaauru coreniha enohin, cachaauru rai, iriha cunaa jeriha Faborone jana jetao, caohateeure, ecu nenacaauru- Jesocurisito- esenetaeraauru, nabana, chatohanein teeuruhane coataa.

³¹ Nii cuu- Asia batane nenacaauru- cocoainanacaihuru tabaauru jetaote, Faboro belaichaauru nihana jaun jetaote, “Jiaonriha jera, nenoainera,” naerateeure jetao.

³² Nii nainiha jetaote, nii ita taojiaauruhana jaun jetao, ita rai cajianeein nujuae sooachure jetao, ita rohecaain. Jana, tabaauru jetaote, “Naaonjoaain cointe ne caa netaojianaara,” naain jetao, coitucuurene.

³³ Nii jaun jetaote, acaauru tabaauru jetao, “Naaonjoaana jaunte, nii rucuhecuruhane coina, netaojiaaure,” naain jetao, leeinjiin cacha- Alejaandoro neein curuajai rai, beeure. Nitohanein rai berateein jetaote, acaauru ajiniha teein jetao, Alejaandoro sarasaracaain amaure Jorioocuru, nii netaojianacaauru acatiha, cuu nichaauraaain, nii ita rohecaeraauru rai, iriha Jorioonecuruhane corenihane coina. Nii jaun jetaote, turuhin, nii netaojianacaauru rai jetao, biji sarasarari, curuatoroaain aonajeeuruhane, acaauru rai,

satiin urichoo, Jorioocuru coreniha, irihane coina.

³⁴ Nitohaneein, irihane jana jetaote, nere cajeecha nainacorichure, acaentonai, Jorionihane que. Nitohaneein, nainacoriin jetaote:

“Caohachaaain, laraajiin neeine, Efeso cocoaichanihacachene- chosi- Aretemiasara,” naaure jetao, ita rai nujuauen soaajiin, carajaain, coroata oraain, acaauru chosi niha- Aretemiasa beuruhane jana, esenetaaureniha Jorioocurune coitucuuruhane jaun.

³⁵ Nii jana, nii neseeu- acaauru rai- chae- lai que- ereeuruhane- laenaain rucuhera- “secretario” jetaote, inae aitoa acaauru raine jaun, sitonaaonjoauruhane jana jetao, acaauru rai:

“Aonacuche, Efeso nese cocoaichacuru. Satiin- itolere cachate, nii jataain- cana rai nelateein nena- cana chosi loreri- Teenforo, chaen, nii dede caje- ajerineein Aretemiasa tocohanein nalunaane maajeein beraihane coina nena- neein niha- caa nese cocoaichanihacachane coitucuurera.

³⁶ Nihei chunei, nii que, ‘Nohanenaa,’ naain iriha chuneine jaanu. Nii jaun, inae nii jiaanecuchera. Coa obaaecache. Coa caohachaaain inara suujua coarihei amunein, chatohanein, baaso chana coaucachera.

³⁷ Coatia, chatonaain cana chosi que ereein, niheichu Teenforo asaae asijiauhin naaonjoauruha caa inaraacha mucuhin inaraacha uhaauri- cachaaurune coalanaalata.

³⁸ Chatonaain, acaauru colurujueein niha, nii coata que amihanenaa- Demetirio, nii aina amihanenacaauru ainane, taute neeure- nii

rucuheraaunu que nenacaauru- joesiocuru, chaen, acaauru curuaanaacuru, naaonjoaihunri. Niha chunicoha, acaauru coulurujuerane, taa, nii rucueraaunu que nenacaauru rene amanajaauchete, neruujueeuruhine, ecu le cachaauru jabereco coreniha irihane coinara.

³⁹ Niha esinae rauhijiriin chatohanaine, rucuhenea jerequichene, satiin cocoinanacaihuru aina, ita taojiaain, nii rucujueein neeuchera. Nii banate, esinae rauhijiriin, caohachaain ita taojiana esineneein rucuhერიquicheeincha.

⁴⁰ Jana, jerichanejein, sacunaa coauquichene, cana colurujuenaa nainecurureein, 'Cana jecha cachaauru suujua rerohecache,' naain. Nii quete, jataain lunaain nihacachera. Charijieein nejein, coitucuhin, cana caje, 'Chatoaneein, lerateein, ita rerohecaureta,' naain bajaauruha cocoinanacaihurune, tonaainte berichaacheta," naain jetao:

⁴¹ "Chajaaincha cauhachanichuchera," nae acaauru rai, nii chaelai que ereeuruha nii neseeu nenacaurune- laenaain- rucuhera.

20

Masedonia, Curesia, naaonjoaihunri turuha cuha Faborone

¹ Inae nitohaneein, cajianeein, ita rerohecaauruhane jianecuruhane baiha jetaote, jitariin, nii Jesocurisito coitucuurera cotijiaain jetao, suujuatenajae- Faboro. Nitohaneein, suujuatenajaane baiha jetaote, acaauru rai necoein, Masedonia batane cue jetao.

² Cuu jetaote, neseuru neseuru naineein, cuu nenacaauru- Jesocurisito coreniha cana nejeraauru rene bedaeneein, cuu acaauru suujuatein, jelai amuritoheriin Jesocurisito esenetaauruhane coina, acaauru rai ereereje Faboro. Nitohaneein, acaauru rai ererejeein, acaauru suujua lararajihane baiha jetaote, Curesia batane cue jetao Faboro.

³ Nitohaneein, Curesia batane turuhin jetaote, cuu ne nichata ateein. Cuu nichata ateein nihane baiha jetaote, inae Siriauhane cuhane coina, bote cuhane fau rai, nihane jana jetaote, que necosuujuaauruha Jorioocurune coitucuuriin jetao, jelaiha atane ichoae cauha cunaa jere jetao, nacoauneein Masedonia choae situhin cuhin, Faboro.

⁴ Nii janate, canacaanu corihaniha uure, Berea cocoaicha- Firo calaohi Sofate, chaen Tesaloneca cocoaichacuru- Arisitaroco aina Secoondo, chaen Derebe caje unaa Caiho, chaen Timoteo, chaen Asia batane caje unacaauru- Tiquico aina- Torofimo, naaonjoaihunri.

⁵ Satiin niichurute, ichoaichania amaain, Toroasihu, canacaanu cohaca cuure, Masedoniau canacaanu ratiriin.

⁶ Nii janana, canacaanu, Filipino caje nesaruhacaanu, leeinjiin bote cuhane, jorerera colane ichanohi faan quihuruhana jaan cojoanonaa- Fasocoa beseta bitoacaanune baiha. Nitohaneein nesaruhin cuhina, saogui janone cuhane, turuha cuhacaanu Toroasihu. Cuuna canacaanu cohacuruha, nii ichoaichania cunacaauru- Jesocurisito coreniha- cana nejeraauruna jaun, cuu erunajaa- caanu. Nii Toroasihuna, caaunsi janoneein niha-

caanu.

Toroasihu nenacaauru rene bedainiha Faborone

⁷ Cuuna, semana nunuhe cojoanonaa bana ita taojiacaanu, cana coreniha ohalune coaacuruha, satiin esenetaeraaurune coina, faan chaluhin quihalu- Jesocurisitone rijijieein, ita aina jiniiquiin faan chaluhin quihacaanune coina. Nitohaneein netaojiaacaanune janate, Jesocurisito coreniha cana nejeraauru rai, carajaain itolere que, dede cataaun tiaain, ereereje Faboro, nii cojoanoo, jelai caje amuhane nihane jaun.

⁸ Nitohaneeina, leeinjiin loreri ucuunetiin nena nichata coarana saatonu que, netaojiacaanu. Cuurute, nihacoae arajiin conooru, moconojoinnein.

⁹ Nii janate, jelai caje nemarote, leeinjiin enamanaa- Eoticonnein curuajai. Acuujuua laojoiri bacuujuaniha lauhequuin, cuu carajaain ereereeca Faborone aonajihana jaunte, amuritooriha sinirenana jaun, nemarote, nii loreri ucuunetiin nena nichata coarana caje. Nii janate, soroneein fauhin, michuuruhane jana, inae ohe nii enamanaa.

¹⁰ Nii jaunte, fauhin nii enamanaa que baluunetiin, cuu nenacaauru cana nejeraauru rai:

“Coaa nesoonetohachera. Esinaaete niqiu inae ohera. Nete, inae ichanaera,” nae Faboro.

¹¹ Nii baihate, jelaaha iniin, faan beeunebeeunein chaluhin quihane baiha, coaiten janohajeein ereereecane baihate, inae jelai amue.

12 Nitohaneein, nemaroteein oha nii enam-anaane jana, oo caje ichatiha Faboro aina cuaain Cana Coaunerane jaunte, jataain que nelararaji-aure.

Toroasi cajene Miletoo cuhacaanu.

13 Nii janana, ichoaichania bote cuhane cuhin, Asoo, Faboro cohaca cuhacaanu, aca nitohaneein jereein, atane ichoae cuhana jaun.

14 Inae nii Asoo, ita ruhacaanune janate, canacaanu aina, bote cuhane faain cue Faboro, Mitileneu.

15 Jelai caje nesaruhinna, cojoanoo Quihoo situha cuhacaanu. Nii cajena, le janohin turuha cuhacaanu, Saamo cofauhanau. Cajena cojoanoo cuhin, turuhacaanu Miletoo.

16 Asiau jeloon cuhin, carajanaa jerenihana jaunte, Efesoo cunaa jerene Faboro, Jorioonecuruhane beseta- Feentecosetesi bana Jerosaleeun nenea jerihana jaun, chajaaajoaain Jerosaleeun turuhane coina.

Efesoo nenacaauru- Jesocurisito ranojoihunru-bichauhenaauru rai ereerejiha Faborone

17 Inae Miletoo turuhinte, jelai caje coaaneein, Efesoo nenacaauru- Jesocurisito ranojoihunru bichauhenaauru cotiharate Faboro.

18 Inae turuuruha nii niicha cotiharateurine janate, acaauru rai:

“Cau caa- Asia batane que turuhanune caje coaaneein, inara ainaacha ichaohanulune jaunte, inara raotojoein canu ichao coitucuhichera.

19 Itolere janonaa banana, joaereein cacha rijijieein inara aina amuhemujuein, Cana

Curuaanaacha jerenohi ichajeein nerejetoonu, casuujua fononoichuru, itolere necairichanaa abaantaain, canasinee rijitocuruha Jorioocurune abaantaain.

²⁰ Nena, atiin jianelanaala, inara caohachanu que, tabaauru que inara loreri asae, tabaauru que nenaanaja cataaun, naaonjoaihun teinchuru, satiin aonajeeurera urichoo inara rai, Cana Coaunera ere beebejeein, inara relarejetoonu.

²¹ Chaen nech, Jorioocuru rai, Jorioonihe-ichuru, naaonjoaihunri raine maajeein: 'Coaiteen enacoauneein Cana Coaunera ere tonoraain, rai Calaohi- Jesocurisito netonoai esenetaain tonorauchera,' narejetoonlura.

²² Enana laen, inae Jerosaleeun cureeuni, ucuae caletoha Cana Coaunera Suujuene jaun. 'Naaonjoarichaauni cuura,' naain coitucuelanaalana, caa cureeunicha.

²³ Leeinjiin, neseuru naineein, cuhanune-jaauru naineeinchurute, cuu turuhanune, caresero cuhane caenoaain, cacairichaaaururichaaaine benajaque canu rai, Cana Coaunera Suujue, acaihanejei niichane coitucuujueun.

²⁴ Nena, chaque tonajeneun. Coatia chaque nelatihei canu rai, canu ichao. Nenacaenajian, cacairichaaauruhane que nellararajiaain, rachoojoein caletooa Cana Coaunera Calaohi-Jesocurisitona jaan nainana jereeun. Niicha beratei- erenaa caohati beebejeein, jataain cacha belaiha Cana Coaunerane maajeeinna beebejereunni.

²⁵ Esinae rauhijiriine, satiin, cau neniquichene raina, beeoricheeuni, Cana Coaunera Janonaa

beebejihanune aonajera neeichene, coatia inae chunei enacoauneein cacohararihaain.

²⁶ Nii jaunna, enene inara rai aitona jereean, rauhijiriin, nihei chunei coreniha, cha ujuaihoneein nenerihanuhine jaun,

²⁷ nii chunei que suujuelanaala, satiin cacha urichoo, Cana Coauneraacha jerei beebejihanune jaunna, cha ujuaihoneein nenereeeni.

²⁸ Aihana jaun, itolere que nainaain, necohalajiin, caohachaaain necoeraain neein, Cana Coaunera rai ita taojiaeraauru beraihuhe, acaauru coreniha, coroso que ohalu rai Calaohine jaun. Niicha ranojoihunru beraichanu quete, inara cotijiaain, nii beraichaanu que inara te Cana Coaunera Suujue.

²⁹ Inae amuhanune baihate, turuha uurureein nechua aansai ataibinaaeneein cacha quicha rijijieein nenacaauru- cachaauru, nechua jataaen Jesocurisito ranojoihunru itajeene rijitiin.

³⁰ Chaente, inara tabaauru nihanatiin, nechua jataaen joaereein caje rocohin, relaa cuurureein, nii casaje esenetaain, acaauru aina cuuruha Jesocurisito ranojoihunrune caina. Nitohaneeinte, nechua jataaen casaje que, cacha relaa cuurureein, suujua caje rocohin.

³¹ Nii jaun, inara aina, nichata ajaanacaain nihanune bana, cojoanoo netojoeein, janotiin inetojoeinchuru, inara suujuaterejetocaaunlu, casuujua fononohine coacuhin, que nainaain necohalajiin ichaooche.

³² Nii jaun, Jesocurisito coreniha- canejeraneein nenacaauru, caa inara rai- quiicha beebejeinaitoonjoa nerete, inara coroatajanereein,

jelai amuritoheriin caohachaain coitucuhin, esenetaichene coina. Cana Coaunerate naine satiin rai cachaneein neeninuru rai aitohane tocohanein, inara coroatajanihane, nitohaneein coitucuhin esenetaeraauru coroatajanihane coina aitohaluna jaun.

³³ Coatia, canu caohachanu que, inara relarejeto-haaunlu, nirijieein core colane. Nieichu, chunei cacha cajione bajarejetohaaunlu.

³⁴ Nii jaunte, inara raotojoein, cacoii que amihaneein quiicha latei raain, canu aina nenacaauru rai netonaine, acaauruhacha lateine majeein ranune coaraain coitucuhichelu.

³⁵ Nitohaneein, inara netonai, itolere janonaa bana ichaohichene coinana, inara que coarateein, inara rai aitoraaetoonlu, chaelai que jataaen carichainejeein nenacaauru coroatajanequichene coina: ‘Nenacaetejian, tihacane, raacane amuritoheriin raotojoein nena nainichaa, chaelai que, cairichainejeein nena rai, cha tein coroatajanichaane.’ naain cana relaalu Cana Coaunera Calaohi Jesusone coacuhin ichaquichene coina,” naain jetao, acaauru suujuate Faboro.

³⁶ Niritoha, acaauru raine baihate, neseonraain, acaauru aina jiniiquiin Cana Coaunera baje Faboro.

³⁷ Nitohanihane janate, satiin Faboro que baalu baluuneeinchuru, loalocoainchuru coisichure.

³⁸ “Inae caachanijia cacoharariichenera,” naain rauhijiriin biha Faborone jaunte, jataain coinaderaaure. Nii baihate, corianiha cuure, nii cunaa jerihana jaan- bote nenajaun tiaain.

21

Jerosaleeun cuha Faborone

¹ Nitohaneein, cuu Jesocurisito coreniha cana nejeraauru ratiriin, leinjiin bote cuhane fauhin, cucuana cuhane, rauhijiriin cuhinna, Cos cobenau turuha cuhacaanu. Nii cojoanoona, Rodasi cobenau turuhacaanu. Jelai caje coauneeina, turuha cuhacaanu, Patara neseeu.

² Nii Patarauna, leeocha bote Fenisiau cunaa eruhin, cuhane fauhin cuhacaanu.

³ Nitohaneein cuhinna, Chifere cobena coara-jeein situujihacaanu. Caje situhinna, cana ajaabiji nichajai que tacaain, nii Chifere ratiriin cuhacaanu, rauhijiriin Siria batane tiaain. Nii Siria auhaniha nena Tiro cofauhanau, niicha amai rucuhele ratirihane niha nii botena jauna, cuu najauriha cuhacaanu.

⁴ Cuuna, nii Tiro neseu, Jesocurisito esenetaerauru eruhin, acaauru aina caaunsi janoneein nihacaanu. Nii janate, acaauru que coitucueratiha Cana Coaunera Suujuene jaun, coitucuhin, Jerosaleeun cuha Faborone caohateeure.

⁵ Nena, caaunsi janoneein, cuu, acaauru aina nihacaanune baiha, inae jelai caje amuhacaanu. Nii janate, satiin, canacaanu corianiha uure, acaauru sinijieraauru, acaauru bereecuru, naaonjoaihunri aina jiniiquiin, naain nii nese bujuau tiaain. Cuuna, carene ichoae, acaauru aina neseonraain, Cana Coaunera bajaacaanu.

⁶ Nii baihana, acaauru rai necoeein, bote cuhane fauha cuhacaanu. Nii janate, inae acaauru netonai, nenajaun cauha cuure, canacaanu que janoriin.

⁷ Tiro caje cuhinna, cucuana cuhaneeincha cu-
ujueein Tolemaidau turuhacaanu. Nii Tolemaid-
auna turuhin, cuu Jesocurisito coreniha-
cana nejeraauru eruhin, acaauru neeuruhane coitu-
cuhin, cuu acaauru aina nihacaanu, le janohin.

⁸ Nii cojoanoonna, jelai caje nesaruhin
cuhin, Sesareea turuha cuhacaanu. Cuu
turuhinna, Ferifi rene turuha cuhacaanu. Acate,
Jesocurisito coitucuruha cachaaurune coina
amuhemujueein- Jesocurisito bera- “evangelista”
neein afosotooru coroatajaneraauru caaunsine
ne.

⁹ Nii Ferifite, jenaain cacunuque, ichauhenani-
hacoaain lanaquelanaala. Nii Ferifi cacunucu-
rute, Cana Coaunera caje erena raain-
cacha rai beeurera- *profetacuru* ne.

¹⁰ Inae janojanoheriin, cuu nihacaanune janate,
tajiha turuha uhe Jodea caje, Cana Coaunera caje
erena raain- cachaauru rai bera- *profeta* Acabo.

¹¹ Acate, canacaanu rene turuhin, Faboro
ichora raaoriin, canacaanu acatiha, raajenihane
biji aina tijia taotaain nichojoaainte:

“Cana Coaunera Suujuete, carai be. Cato-
haneein jetaote, Jerosaleeun, caa ichora erora
teen, nejelau ataneu nenacaauru bijihu tiha cu-
urureein Jorioocurura,”

¹² naain, bihana jaunna, Jerosaleeun cuha
Faborone caohatihacaanu, nii Sesareea
nenacaauru aina, niqui.

¹³ Nete:

“Chanuna chanaain, canu inaderaaquiche. Ca-
nuna, itolere que jatoroaain neeun. Coatia, lein-
jiin canu ichojoaain, camaauruhaneicha coina

jatoroain nihaaun. Canuna naineeun, Cana Curoaanaa Jesoso coreniha ohanu Jerosaleeunne,” naainte, canacaanu tonorae Faboro.

¹⁴ Nii jaunne, inae tonaain chunijihu cuaain caohatenaa nainenihacaanune jaun jihaneein:

“Coanete aihane, aina niicha jerei ichamiin-Cana Coaunerara,” naain jianichaanu.

¹⁵ Nii baihana, inae neruujueein Jerosaleeun cuhacaanu.

¹⁶ Nii janate, canacaanu corianiha uure nii Sesareea nenacaauru- Jesocurisito esenetaeraauru tabaauru. Acaaurute, canacaanu amaare Chifere cocoaicha- Manasoon rene, cuu sinihacaanu ainane caina. Inae carajaa Jesocurisito esenetaera neein niha nii Manasoonne.

Saantiaao rene turuha cuha Faborone

¹⁷ Inae Jerosaleeun turuhacaanune janate, canacaanu coroajeein, canacaanu raaure, cuu nenacaauru- Jesocurisito coreniha cana nejeraauru.

¹⁸ Nii cojoanoote, canacaanu aina cuhin, Saantiaao rene turuha cuhe Faboro. Nii janate, cuu neeure satiin Jesocurisito esenetaeraauru coara-neein nenacaauru- bichauhenaauru.

¹⁹ Nitohaneinte, nii jitariin acaauru neeuruhane coitucuhane baiha, acaauru rai jitariin nunuhe caje coauneein, itolere que aina cuaain, Jorioniheichuru netonoai coroatajaniha Cana Coaunerane beebeje Faboro.

²⁰ Nii jaunte: “Caohatoha Cana Coaunerara,” naain, Cana Coaunera coroajeein:

“Inae coaraai-ichaso. Arajii oharaancanei cana araaichuru Jorioocuru netonoaite, esenetaaure. Satiin acaaurute, jataain cana rai nelatiha Moisesa aitoonjoane que aitiin tonoraacachene jerecure.

²¹ Nete satiin, nejelau ataneu nenacaauru-Jorioocuru rai jete, Moisesa aitoonjoa tonoraauruhane caohateein, quichaneein nejanoha canaanaine, jabereco macohi cari saera teeuruhane caohateei, chaen cana ichaonijihanai que ichaooruhane jianein ichaooruhane coina jete aitohi, naain ii beeure.

²² Tonareei jana, canacaanu rai, nii queta. Cha icharichaacheta. Satiin cachate, cau turuhine coitucuha cureeincha. Nihei chunei coitucuelanaala nainejerinaainta.

²³ Aihana jaun, cana Jorionichaachene ichao rijijieein, ichaohine coitucuuruhane coina, cau caa jenaain canacaanu aina nenacaaurucana araaichuru, Cana Coanera rai naitoonjoa nainacuruhane coina-nenacaauru

²⁴ amaaui ii jiniichaaincha. Chaen iitonoai, Jorioniheichuru jana neein iicha ichai caje nuculucohine coina, ii coturiji loroaecaain joerateein, nii ii aina unacaauruhacha teeninuuru-itolere coreteeute, rai coturiji loroaecaain joeratenaa nainecurumiincha. Nii banate: ‘Acaentaite, Moisesa aitoonjoa tonorae. Aihana jaun chujian nohanihate, joenreein nere rocohin coulurujeeure.’ naaurureein-satiin cachaaurura.

²⁵ Nena laen, Jorioniheichuru netonai esenetaaurera rai, quiricha cuhane: ‘Coa acaauru chosineein acaauruhacha teiecaanto raiinara araaichuru tenojoi-lenone quihachera.

Nijiaonrihachu, ichana jabereco quiichenera. Nijiaonrihachu chaen, raro ruluhin sonojoin lenone niha natiin quiichenera. Nijiaonrihachu, nejelau ene- inara sinijierane lanaala nenea aina ichaohichera.’ naain laenecaanulura,” naaure nii Saantiaao rene turuhin nenacaauru- Jesocurisito esenetaeraauru coaraauru Jorioocuru- bichauhenaauru, Faboro rai.

Ita taojiaauruna jaan loreri- Teenforo asae Faboro mucuuruhane

²⁶ Nii jaunte, niritiin Faboro letoauruhana jaun, nii jenaain cuu nenacaauru- Jorioocuru amaain, nii cojoanoo Teenforo acatiha jetao, acaauru aina jiniiquiin neculucoore. Nii baiha jetaote, Teenforo asae enohin jetao, “Naaonjoai banana, caa Cana Coanera rai canacaanu aitoonjoa nainarichaanuhincha. Jana naaonjoaain banana, Cana Coanera belaihacaanune jaan- itolere terichaanuhicha,” naain jetao bee Faboro.

²⁷ Inae caaunsi janone naiinane lalajeeuruhane jana jetaote, Teenforo asae Faboro eruhin, cachaauru suujua rohecaahre- Asia batane caje unacaauru- Jorioocuru. Nitohaneein Teenforo asae Faboro eruhin jetaote,

²⁸ rene cuhin ruhanihajaaintiin leeochoauru Isaraelitaneeuruhane cotijiaain, nujuae soaijiin:

“Canejeraauru, canacaanu coroatajanecuche. Caa cachate, itolere atane sacutaain, cacha relaa amuhemujuera. Itolere Jorionichaache neecha rautai que, nechujataaen cana cairichaa, itolere Moisesa aitoonjoan tonoraacachene caohateein, chaen, caa ita taojiaain- Cana Coanera bajanaanaja- Teenforo quene maajein

ereinchurura. Chaentechu, nejelau cachaauru-Curiecocuru cau enohain, caa ita taojiananaja-Teenforo aansaerate, jataaen colalajinacai niha, Cana Coaunera loreri nihana jaun natiincha,” naaure jetao.

²⁹ Jauriaa Efeso caje unaa Torofimo aina, nii neseu coaracuruhane jaun jetaotera, “Teenforo asae jecha nii Torofimo enoaelu Faboro,” naain aitocure.

³⁰ Nii jaun jetaote, cajihaneein suujua cuaain, satiin obajeein, soroneein ruhaneure, satiin-nii neseu nenacaauru cachaauru, codoonetiin Faboro mucuuruhane coina. Nitohaneein inae mucuhin jetaote, tarataracaain mitaare, nii ita taojiaauruhane jaan Teenforo caje. Nitohaneein tarataracaain mitaain jetaote, enonaanaja- acuu- jua fuhitocure jetao,

³¹ cuu atinacaneein Faboro sooruhane coina, niqui.

Nii jana jetaote, le lauriin Romanocuru soon- daro curuaanaa- comaandaanti rai beeorihure:

“Leinjiin ainate, satiin nejerateure Jerosaleeun nenacaaurura,” naain jetao beure.

³² Nii jaun jetaote, coitucuuriin luhecotariin nii rijieeoritiin, acaauru curuaanaacuru, acaauru rai soondarooru, naaonjoaain jitariin taojiaain jetao, soroneein cuhin, nii neeuruha cachaaurune jaun turuha cue comaandaanti. Nii acaauru curu- aanaacuru, acaauru soondarooru, naaonjoaain aina cuha nii acaauru comaandaantine coariin jetaote, Faboro faohacuruhane jianecure.

³³ Nitohaneein cuhin jetaote, Faboro roha tu- ruhin, Faboro mucuhin, coroatajai *cadena* que ichoharate. Nii baiha jetaote, acaauru caje bajae:

Taroso cocoaicha neein neeunra. Atiin jereenunna, cachaauru rai erete, aonacurumiincha,” naa Faborone jana,

⁴⁰ jeriha nii comaandaantine jaun jetaote, nii ininaanajaaun nichaaurain, cachaauru rai biji sarasarari Faboro, inauhene curuatoroain, curuaequiin aonajeeuruhane coina. Nii jaun cuu inauheneicha, curuatoroain aonajeeuruhane jana jetaote, Ebereeo ere cuhane cuaain:

22

¹ “Canu ere aonacuche, canejeraauru, ichauhenaauru, naaonjoaihunrina, canu jabereco coreniha caa que ere inara raite, aonaquichera,”

² naain jetaote, acaauru ere- Ebereeo cuhane cuaain, acaauru rai aitohane aonaain jetao, curuatoroain, inauhene curuaaequiin aonajeeure. Nii jana jetaote, inauhene curuaaequiin, aonajeeuruhane jana jetao:

³ “Canuhetonoaina- Joriooneun. Silisia batane que nena Tarosone, nejanohanaaneein neen. Nena laaen cau, Jerosaleeun fojianohineein neanaaneeun. Jataain itolere coitucuhin nena- Camalieli relanojoneeina, rauhijiriin cana inoasihuru jerenohi rijijieein nerelaain neenlu. Nii jaunna, itolere bana, cacoichana aina cutaain, Cana Coaunera jerenohin ichana jereun, nii ena netojoeein ichaquichene rijijieein.

⁴ Canuhetonainachu, caa Ena Nena Ichaonaa Caohacha esenetaain tonoraain-sacuurera rerohecaain, atinanacaneeinchuru, tabaauru mucuhin caresero cuhaneuru,

teratenajarejetoonly, satiin quichaauru, enecuru, naaonjoaihunru aina curuaaecaain.

⁵ Satiin batirichuru curuaanaa, satiin Jorionichaachene coaraneein nenacaauru ichauhenaauru, naaonjoaaihunrite, rai nota que nii coaraneein neeure. Acaaurute, nii Damasoco nenacaauru cana araaichuru- Jorioocuru rai, quiricha letoaaure, jerecuruha acaauru netonoaine, Jesocurisito esenetaeraauru ariin mucunajaain, cau Jerosaleeun uhanajaanune, caseteco coaracuruhane coina,” naain jetaote:

Jesocurisito coitucuhin, esenetaane nunuheti-hane beebejiha Faborone

(Ich 9.1-19; 26.12-18)

⁶ “Nete mucunajaanune coina, Jorionichaachene coaraneei nenacaauru ichauhenaauru caje erenaa rocohin, aina Damasoco cuhanune jana, enoto chujutaain turuhelalajeein, bero cuhane cuujihanune jana, luhantiin, dede caje conotiin, luhecotariin canu que jilenete.

⁷ Nii jaunne, coasiha nuluna caaun, nii canu cunaja caje nalatoon atane ichoae. Nii janate, canu curuaa que, cacurujuatein: ‘Saoro, Saoro, chanuna, jataain, caniha nejeratein cacairichaaeriin, carerojoecaaita.’

⁸ naain tonihana janane:

‘Chaneein inaate Curuaanaa.’ naain, bajaanune janate:

‘Canuna, nii iicha cairichaaerii Nasarete cocoaicha- Jesoso neeunra.’ naain catoonrae nii erenaa.

⁹ Nii canu corihaniha cunacaauru netonoaite, nii cono coaraain, acaauru netonai nesoonetoore. Nete laaen, nii carai irihane aonacurene.

¹⁰ Nii jaunna:

‘Chatohanaina ichareeunte, Curuaanaa,’ naain bajaanune janate:

‘Chajaain nimichuhin, nii cuujueeine jaun Damasoco neseu cunihute, cuu, ichei, iicha chane-nenu beeuruhinera.’ naain, catoonrae Cana Curuaanaa.

¹¹ Nii jana, maosaneein caratiriha nii conone jaunte, canu biji que canu mucuhin, canu taraetaraecaain, camaaure nii canu corihaneraauru, Damasoco neseu tiaaincha.

¹² Nii janate, cuu nelu, leinjiin cacha- Ananihasineein curuajaain, nii Damasoco neseu. Nii jetaote, jeriha Cana Coaunerane rijijieein, rauhijiriin caohacha ichaain, Moisesaacha laenailu tonoraeraneein ne. ‘Acate, caohacha cachaneein nera.’ naauruha que, satiin Damasocoo nenacaauru- Jorioocuru.

¹³ Nii Ananihasite, turuhin cacoharaain: ‘Ichaso Saoro, coaiteen, enacoauneein conohine inotara.’ naane rijieeoritiinte, inae enacoauneein conoha canotane jaun, nii Ananihasi coaraaun.

¹⁴ Nii baihate, carai:

‘Cana inoaesihuru Coaunera- Cana Coaunerate, ii coaraain, ichotijiae, niicha jerenohi coitucuhin, esinae rauhijiriin caoacha nejesina icharaneein nena coitucuhin, chaen raaje nujuae caje ichei irihane aonaaine coinara.

¹⁵ Iite, ichaajenihane, nii iicha coarai coaraneein, aohanraneein, beebjiha curiquiin,

itolereenein chauratane que- nenacaauru sacutaaincha.

¹⁶ Chajaain, caeneeneje lanaala cuhin, Cana Curuaanaa Jesocurisito bajaain nebaotisaerateeute, ii colucomiincha.’ naain caletoe nii Ananihasicha,” naain jetaote:

“Naaonjoaainte, Joriooniheichuru rene caletoe Cana Curuaanaara,” naain beebejiha Faborone

¹⁷ “Inae Damasoco caje cauhin, Jerosaleeun turuhin, cuu nena Teenforo asae enohin, Cana Coaunera bajaanune janate, carai ecocoe Cana Curuaanaara.

¹⁸ Carai ecocohinte: ‘Chajaain luhecotariin caa Jerosaleen caje amuura. Cauhacha neein canu ere beebejeeine, coatia chesenetaaururihaainta.’ naane janane:

¹⁹ ‘Canu Curuaanaa, acaaurute, raotojoeein, satiin sinacocacuru naineein ii ere tonoraeraauru mucuhinchuru raanu, caseteconeeuruhane coinane coitucuurera. Chaentechu, tabaauru faoharatihanune coitucuure raotojoeeincha.

²⁰ Chaen, ii ere beebejera Eseteba sohin jaoruhane coina, mucuhin, ajeri que bodoosihuruhane janane, cuu neeunlu canuhetonoai, sohin jaoruhane coarajihanune coinara. Chaennachu, canu, nii soeraauru cachaauru- cajione beraichaneein neeunlura.’ naanune saijieeinte:

²¹ ‘Chajaain cuhachanihura. Canune eletohaun, coriajai ataneeuru nenacaauru rai, canu ere beebejiha cuhine coinara.’ naain caletoe,

Cana Curuaanaara,” naain jetaote, acaauru rai, beebeje Faboro.

Comaandaanti bijihu niha Faborone

²² Nii jaun jetaote, inauhene aonajeeonrihuru-
ruhane baiha jetao, nujuae soaijiin jetao:

“Ichaonaa nainiheine caa cachata. Letonoanein, caa cana rai chauratane caje betacaainera,” naauruha

²³ nujuae soaijiin, cajionene maajeein romasi-
inchuru, cajihanein ucuun cuaainchuru, butu-
uneneenanain riajaanina jaun jetaote,

²⁴ soondarooru loreri asae, Faboro
joerateein jetao, bisichate niqui soondarooru
curuaanaa- comaandaanti, “Naaonjoain
ichacaanne corenihate, caniha obajeein caque
nejerateurera,” naain biha Faborone coina
niqui.

²⁵ Nejetaote, inae bisihuruhane coina,
ichohacuruhane jana jetao:

“Roma rai sioraranooru nihanatiin, bisichene
coina nootejian- cocoainanojoneein neeicheta,”
naain bajaain jetaote: “Nii ichoae tacaain,
niheichu, ‘Naaonjoain corenihate, ai caa
cachara.’ naain coitucueralanaala, Roma rai
siorarano casetecana nainiheeicheta,” naa nii
comaandaanti que jaurii- cafitaan rai Faborone
jaun jetaote,

²⁶ nii comaandaanti coinetein jetao:

“Coaraain aihu, taa cacha ainara, Roma rai sio-
rarano jetaora,” naain jetao be nii cafitaan.

²⁷ Nii jaun jetaote, Faboro rohan nichuuntaain
jetao:

“Esinae chachu rauhijiriin, Roma rai siorarano neeinta,” naain bajaa nii comaandaantine jana jetaote:

“Esinae rauhijiriine aca neeunra,” naa Faborone jaun jetaote:

²⁸ “Caraita, banejelanaala core coriqui que, Roma rai siorarano nihanune coinara,” naa nii comaandaantine jana jetaote:

“Canu nejanoha caje coauneeina aca neein neeunra,” naain jetao, tonorae Faboro.

²⁹ Niritoha Faborone aonaain jetaote, caje amuhacooaure nii bisinaa jereraauru. Nii comaandaanti netonoain jetaote, coasiha nesoonete, Roma rai siorarano nihane saiijeein, *cadena* que Faboro ichoaratihana jaun.

Jorioocuru curuaanaacuru, acatiha niha Faborone

³⁰ Nii cojoanoon jetaote, caohachaaain rauhijiriin, Faboro colurujueeruhane jaan leranu coitucuha rauhijiriine coina jetao, jauriaanejeein Faboro caje *cadena* batuhichateein, jitariin Jorioocuru curuaanaacuru, batirichuru curuaanaacuru, naaonjoaihunri taojiaerate comaandaanti. Nitohanein, taojianaarateein jetaote, nii baiha Faboro raerateein, acaauru acatiha te jetao, cuu irihane aonajeeuruhane coina.

23

¹ Nii jaun jetaote, nii Jorioocuru curuaanaacuru netaojiaain nenacaauru coarajeein jetao:

“Chasocuru, enanetjoeeine ichaaojoeein raotojoein casuujua coaraain neeun, Cana Coaunera notaracae,” nae jetao Faboro.

² Nii jaun jetaote, cuu niha batirichuru curuaanaacuru curuaanaa- Ananihasineein curuajaine jaun jetao, nii Faboro roha nenacaauru letoae jetao, nii Faboro ujuae faohitocuruhane coina.

³ Nii jaun jetaote, nii batirichuru curuaanaacuru curuaanaa rai:

“Cana Coaunera netonaite, ishoeratereein, coitucuha nocoetohi inatiin, caohachaaishuujua coariheei rijitohina jaunra. Esinae rauhijiriin baaso ichacaaune coaraaine, aitoha Cana Quiricha cuhanene tocohaneein ichaaine coinete, nii ii nelauriana jaun, nelauriaai. Coatia aitoha Cana Quiricha cuhanene reroitiin, casoerateine coina niheita,” naain jetao tonorae Faboro.

⁴ Nii jaun jetaote,

“Niritiina, Cana Coaunera rai batirichuru curuaanaacuru curuaanaa nocoeje chanureeite,” naaure jetao, nii cuu- nenacaauru.

⁵ Nii jaun jetaote,

“Batirichuru curuaanaa nihane coitucuhaaunnaate, chasocuru,” naain tonoranajaain jetao, “Cana Coaunera Quiricha inoasesi cuhane: ‘Coa inara curuaanaa que, tonaain baasoneein iri-achera.’ naa natiinna, coitucuenihanune jaun aitoonra,” nae jetao Faboro.

⁶ Nii baiha jetaote, “Caa batirichuru curuaanaacuru tabaaurute, sadosseeone. Jana tabaaurute, fariseeocurune,” naain, nainain coarana-jaain jetaote:

“Chasocuru, canuhetonaina fariseeo neeun, fariseeo caje nefoeratenaaneein nenea nichaaunna jaun. Canuhetonai, ichanana nainiha onacaurune esenetaanune corenihate, cacoluruhecore,” nae jetao tonijiaain Faboro.

⁷ Niritoha Faborona jaun jetaote, nejesinajeein, ita cotaicha rijitocure nii fariseeocuru aina sadoseeocuru. Niritiin jetaote, ita cotaicha rijitiin jetao, ita caje nelerucure,

⁸ “Ohane baiha jera, caje ichanaai nihei cacha. Chaen jera nihei Cana Coaunera letono-anjer- auru. Chaen jera nihei cacha suujue, cacha corii,” naauruha sadoseeocurune jaun. Jana, fariseeocurute laaen, niha nitohanaine esene- taure, itolereneein.

⁹ Nitohaneein, cuu ita rai nujuae soaichuruha, satii cuu nenacauruna jaun jetaote, fariseeocuru laurineeuruha nii cuu nenacauru cacha relaaurerana jaun jetao, Faboro cocoaeratiha nimichuhin jetao:

“Coatia chatohaneei baaso ichaain nihei caa cachata. Jerihanete, leeinjiin suujue, rai erecai- hara. Ainihane, Cana Coaunera letono leeinjiin anjerate rai erecaihara,” naaure jetao, nii Cana Coaunera Quiricha Inoaesi que cacha relaaurera- fariseeocuru.

¹⁰ Nii jaun jetaote, jelai choae jauhecotojoeriin, nejesinajeein ita suujua rerohecaain, ita que nejerateeuruhana jaun jetao, nabana cunaitaain, Faboro teeuruhane coataa jetao nii coasiha rai soondarooru tabaauru cotijiaain jetao, nacoauneein jelaiha soondarooru loreri

asaae jetao Faboro joerate, nii soondarooru curuaanaa- comaandaanti.

¹¹ Nii cojoanotiin, Faboro rai ecocohin jetaote:

“Chaque casilanaala, laraajiin, chaque tonajelanaala, raotojoein neura. Cau Jerosaleeun, quere beebejeeine rijitoein, jerichanetojoein, Romau cuhin, Romau nenacaauru rai netonai, quere beebejeeinete nera,” nae jetao Faboro rai, Cana Curuaanaa.

Ita suujuau tacaain, Faboro sohin jaonaa jerecuruhane

¹² Nii cojoanoon jetaote, janone ita suujuau tacaure Jorioocuru tabaauru, Faboro sohin jaoruhane coina. Nitohaneein, ita suujuau tacaain jetaote: “Faboro sohin jaonaarein tiaain, coatia lenoneein, acau coriahacacheein. Jana, nii saijieein, Faboro sohin joelanaala lenoneein, acau cohin, naaonjoacachene, cana carichaaaine Cana Coaunerara,” naaure jetao,

¹³ jenachoonca amuritiin Jorioocuru, Faboro sohin jaoruhane coina, ita suujuau tacaain.

¹⁴ Nitohaneein, coaacuruhana jaun jetaote, batirichuru curuaanaacuru, Jorioocuru coaraauru bichauhenaauru, naaonjoaihunri rene turuha cuure jetao. Turuhin jetaote:

“Faboro sohin jaohacaanune reein tiaain, coatia lenoneein, acau coriaacaanuhinta. Jana, nii saijieein, Faboro sohin joelanaala, lenoneein acau cohin, naaonjoacaanune, canacaanu carichaaaine Cana Coaunerara,” naaure jetao, acaauru rai.

¹⁵ Niritiin jetaote: “Aihana jaun, inara le lauriin neiniquichene, inara leeochoauru

aina, nii coaraneein neiniquichene, esine rijitjoeein eresi: ‘Caohachaaain rai rucuhenaai bajaacaanu cajene coina.’ naain esine rijitjoeein, comaandaanti caje bajaain, cotihacuchete, inara rene jaoha uuruhane jana cojoaain, turuasichuruhane ajiniha, sohin jaohacaanura,” naaure jetao.

¹⁶ Nii jana jetaote, beorihuruhana jaun jetao, coitucuuriin, nii Faboro rai biha cue jetao, soon-darooru loreri asae turuhin, rai calaohi riji- rai bai calaohi.

¹⁷ Niritiin bihane jaun jetaote, leinjiin cafitaan cotijiaain jetao,

“Carai caa enamanaa amaaui comaandaanti renete, leinjiin erenaa beenera,” nae jetao Faboro.

¹⁸ Nii jaun jetaote, nii enamanaa amaain jetao, comaandaanti acatiha turuhaain jetao,

“Nii caseteconeein nenea Faborote, carai ereein caletoe, ii rene caa enamanaa turuanune, ichei leinjiin erenaa bihane coinara,” naain jetao, biha nii cafitaan, nii comaandaanti raine jana jetao,

¹⁹ biji que, nii enamanaa mucuuriin tarataraji-aain, jelai amaain jetao:

“Tonai erenaate carai benaa jereeta,” naain bajaane jana jetaote:

²⁰ “Jorioocurute, ita suujuau tacaare, ii caje bajaauruha eresine, nii coaraneein nenacaauru rene Faboro letoaaine coina jetao. Esine rijitjoein: ‘Caje rai rucuhenaai bajaacaanu raotjoeine coinara.’ naaurureein jetao.

²¹ Nijiaonriha, nii esenetaain neenera. Jena choonca amuritiin acaauru cachaurute,

cohacure, bujuaihu netiin, letonoa jatoroain, Faboro sohin jaoruhane coinara. ‘Faboro sohin jaonaa reein tiaain, coatia lenoneein, acau coriaacacheein. Jana, nii saiijeein, Faboro sohin joaelanaala, lenoneein acau cohin, naaonjoaacachene, cana carichaaaine Cana Coaunerara.’ naauruha jetao. Leinjiin, ii letoaineeicha jetaote, cohajeeure,” naain biha nii enamanaane jana jetaote:

²² “Nijiaonriha, caa carai beeine rijitiin, chunei cacha rai beeinera,” naain jetao, nii enamanaa su-ujuateein letoae nii comaandaanti, cauha cuhane coina.

Coberenadoro Ferisi acatiha neruujue coina, Faboro letoaaauruhane

²³ Nii jaun jetaote, coroatajai rai cafitaan-curu cotijiaain, letoanajae jetao, coroata fashai soondarooru taojiaauruhane, tijaacha que cu-uruhane coina. Jana, caaunsi chooncanein cabario choae cuuhenenuuru, naaonjoaain neru-ujueeuru coina. Jana coroata fashai rejoin aina cuhenenuuru, naaonjoaain jetao neruujueeure, Sesareea cuuru coina. Nitohanein jetaote, ne-toona rijihu amuritoheriin, Sesareea cuuruhane coina jetao, niritiin erenaa te nii comaandaanti.

²⁴ Chaen jetaotechu, nichoae cuha Faborone coina, leeijiin cabario terateein jetao: “Nijiaon-riha chatoaneein cunaitaauruhane nainatejeein amaachenera. Nirijieein raotojoein raurono tu-ruanichuchera,” naain jetao, caohatiin beraicha-teen, Coberenadoro Ferisi rene, Faboro turuaer-ate jetao nii comaandaanti.

²⁵ Chaen jetaotechu, acauru aina quiricha laenaain letoae, Coberenadoro rai, nii comaandaanti. Cuu jetaote, nii niicha letoai quiricha cuhane jetao:

²⁶ “Jataaen caohati Coberenadoro Ferisi neeine raina, ii coacuhin caa laenaain, ichei letoaaun. Canuna Calaudio Lisihasi neeun.

²⁷ Jorioocurute, caa leinjiin cacha mucuhin, sohin jaonaa coaacure. Nena, Roma rai siorarano nihane coitucuuriin, canu rai soondarooru taojiaain, acauru aina cuhin ichotera-teeun.

²⁸ Nitohaneeinna, ‘Cha jaun cha. Cha corenihacha caa colurujueeureta.’ naain caraajenhane coitucuhanune coina, acauru coarauru bichauhenaauru- rene amaaunlu.

²⁹ Nitohaneein, amaain bajaanune janate, acauru quiricha cuhane aitohane rijijieein que aitiin, joareein colurujueeure. Niha chatohaneein, sohin jaoruhana jaan lera colane techu, sohin jaonaa jerecure niqui. Nieichu, nii caresero cuhane nihane jaanu lera nihanatiin, nete, nii choae tacaain, sohin jaonaa jerecure.

³⁰ Nitohaneein, sohin jaonaa coaucuruha Jorioocurune coitucuurina, caa ii rene letohaun. Chaennachu, raotojoein, ii acatiha, caohachajeein colurujueeruhana jaan lera beein, rucuhecuruha caa colurujueeerane coina aitoonra,”

naain jetaote, quiricha laenaain letoae Coberenadoro Ferisi rai, nii comaandaanti.

³¹ Nitohaneein, erenaa teein letohanajaa co-

maandaantine jaun jetaote, Faboro amaaure jetao, janotiin nii soondarooru, Antipatriau tiaain, nii letoanajaane rijijieein.

³² Nii cojoano jetaote, jelaiha soondarooru loreri asae cauha cuure nii tijia que cunacaauru soondarooru. Jana cabario choae cunacaauru jetaote, Sesareea tiaain cuure jetao, Faboro jini-ichaain.

³³ Nitohaneein, cuhin jetaote, Sesareea turuhin jetao, nii Coberenadoro rai, nii comaandaanti letono-quiricha teein jetao, Faboro netonai teeure jetao.

³⁴ Nii jaun jetaote, quiricha jasaracaain erere-taain coaraane baiha jetao:

“Chaa cajete, unaa neeita,” naain Faboro caje bajaa nii coberenadorone jana jetaote:

“Silisia batane cajena unaa neeunra,” naain jetao rai be Faboro. Niritiin rai biha Faborona jaun jetaote:

³⁵ “Inae turuuruha nii icholurueraaurunena, ii ere aohareeunicha,” nae jetao Faboro rai, nii coberenadoro.

Nii baiha jetaote, nii caohatiin ajeri caje-Erodesi charatenohin-loreri asae Faboro fuerate, caohatiin beraichateein.

24

Coberenadoro Ferisi acatiha erejiha Faborone

¹ Saoqui janohi baiha neeoriin jetaote, turuha uhe nii batirichuru curuaanaacuru curuaanaa-Ananihasi, acaauru bichauhenaauru tabaauru, ita coulurujueeurera coroatajanera Teeorotorosi neei curuajai *abogado*, naaonjoainuri

uhaain turuha uhe. Acaauru jetaote, nii coberenadoro acatiha nichaauraaure, Faboro coulurujueeuruhane coina.

² Inae nitohaneein, Faboro mitaain, turuaauruhana jaun jetaote, nii coberenadoro rai ere jetao nii *abogado* Teeorotorosi:

“Jataaen narihara, curuaanaa Coberenadoro. Ii corenihate, raotojoein nihacache. Narihara, itolere coitucuhin, caohachaain cana atane rucuheca, nitohaneein ichaaine coreniha.

³ Itolere sacutaain, nitohaneein ichaaine coitucuhacaanu, inetono janonaa bana. Jataaente, caohati coberenadoro neein neeicha, Ferisi. Jataaena, ii coroaajihacaanu banejelanaalara,” naain irihane baiha jetaote, inae Faboro coulurujuenaa nunuhetein jetao:

⁴ “Nabana, ii rai caeneenejihacaanune coataa, atiin canacaanu aonaauna irihacaanu.

⁵ Caa cachate, itolere baaso uhai nejesina ne. Acate itolere, cana rai chauratane sacutaain amuhemujueein, Jorioocuru lerurucoai nejesina ne. Acate le laurii cacha- nasarenoneein curuajaihuri curuaanaa neein nenea nera.

⁶⁻⁷ Chaentechu, rautaenihacaanune asajaineein, nejelau cachaauru enoae Jorionichaanune rai Teenforo asae. Nii corenihana, mucuhacaanulu.

⁸ Caje nachuinti bajaaute, esinae rauhijiriin, itolere ichaane coreniha caa coulurujihacaane coitucuhi,” naain jetao, nii Faboro coulurujueeii ita coulurujueeuruha joricocurune, acaauru coroatajanera- *abogado* Teeorotorosi, coberenadoro Ferisi rai.

⁹ Nii jana jetaote, jerichanetojoein cuaain coulurujeeure nii cuu nenacaauru leeochoauru Jorioocuru netonai.

¹⁰ Nii ainate, Faboro rai, biji lalari jetao nii coberenadoro, iriha Faborone coina. Nii jaun jetaote:

“Nihei chaque tonajelanaalana, ichei erereeuni cajabereeo coreniha, ii cana atane rai- itolere ru-cuheraanu que nenaaneei, bajaanacaain, inoaelu caje coauneeine coitucuhanune jaunra.

¹¹ Lechoonca coroata janoheca, Jerosaleeun turuhin, Cana Coaunera bajaebajaecaaunera. Ichaajenihanete bajanaa naineeicha.

¹² Coatia chunei cacha aina, ita cotaihajihaa-nune jana caurucuruhi, chaaelai janonaa banata. Niheichu chaen, ita taojiananaja- Teenforo asae nihanatiin, chunei cachaauru rohehahaunta. Niheichu, ita taojiaauruhane jaancuru sinacacuru asae nihanatiin. Niheichu, cuu netiin chunijiun cachaauru rohehahaun.

¹³ Nii jaun, nihei, chunijiun cuain tonaain caluruecuruha caa cachaaurune jaanuta.

¹⁴ Nena caraajenihane, canu ichao bereeunicha, rauhijiriin. Canuna cana inoasihuru coauneraneein nena Cana Coaunera rai niicha jerei icharaneein neeunra. Nii Ena Ecoona Ichaonaa Caohacha- Jesocurisito tenojoine, canu, esenetaain tonoraaun, Cana Coaunera ere bera inoasiuruhacha laenanohineein nena nihana jaun. Nete, nii canacaanuhacha esenetai que, ‘Chaqueje nelatihei,’ naaure, caa canu coulurujueracuru.

¹⁵ Aihuruhane rijijieeina, canu netonai inae

cuu tihane bana, satiin onacaauru ichaterichaain Cana Coaunerana jaun, ichanacururichaain nechu aansainein onacaauru, caohacha cachaneein naaonjoainurine esenetaaun.

¹⁶ Nii jaauna, caohachaain rauhijiriin, jeriha Cana Coaunerane rijijieein, casuujua coaraain neeun, Cana Coaunera notaracae, satiin cachaauru notaracaene maajeein.

¹⁷ Itolere sacutaain, cajihaaneein amuhemuhecaaun bajaanacaaine baihana, coriqui uhaain, jelaaha canu ataneu caaun, itolere que necairichajeein ichaonacaauru rai teein acaauru coroatajanichaaunne coina, chaen, Cana Coaunera bajaanaja coloheri Teenforo asae, Cana Coaunera rai, itolere lenonecuru sohin tihanune coinara.

¹⁸⁻¹⁹ Nii ina ichaaun, nuculocohin, canu couhuri loroaloroariin joeratihanune baiha, aitoaha cana Quiricha Inoaesi cuhanene rijijieein. Coatia arajii cacha codoriaain, ichahaaunluta. Niheichu chunei cacha rerohecaenihanune janate, nii ita taojiananaja Teenforo asae canu coaracureluAsia batane caje unacaauru tabaauru Jorioocurura. Acaaurutejian uhin, cacoluruhecuruhane laaen caohachae, esinae rauhijiriin chatohanai baaso ichacaaunne coaracuruhane.

²⁰ Nete uurene. Caa cau turunacaauru Jerosaleen caje unacaurute, Jorioocuru curuaanaacuru, batirichuru curuaanaacuru, naaonjoaain acatiha teein, acaauru rai, cacoluruhecuruhana jana, ecu neeurelura. Acaaurute aihane jaun naine, chatohaneein baaso ichacaaunne coitucuhin cacoluruhecuruhane caohachae, nete nainecurenera.

²¹ Acaihanejei, nii cacoluruhecuruhane

banaachana, satiin codoaquiin aonajeeuruhane jana, tonijiaain: ‘Ichanana nainiha onaane esenetaanune corenihacha nachura, cacoulurujueein, canasina coauquichete.’ naaunlura,” naain jetao be Faboro.

²² Nii jaun jetaote, inae raotojoein, Nii Ena Ecoona Ichaonaa coitucuha, nii coberenadoro Ferisine jaun jetao, nirijieein nii ratiriin:

“Inae turuha comaandaanti Lisihazine banana, inara cotiaratereeuni enacoauneein, nii neruujue coina,” nae jetao, Ferisi.

²³ Niritiin jetaote, nirijieein mucuhineein Faboro sirichuruhane coina, cafitaan rai aite Ferisi. Chaen raotojoein Faboro rene turuhin, rai niicha latei teein naaonjoaain, aina erenaa nainecuruha belaichaaurune coina jetao aite.

²⁴ Nii cojoanoo cojoanoo jetaote, nacoauneein turuha uhe Ferisi, rai comasai Dorosila aina. Nii comasai jetaote, Jorioocuru bene ne. Nitohanein turuhin Faboro cotiharatiha Ferisine jaun jetaote, turuhin acaauru rai Jesocurisito esenetaain, tonoraane que, acaauru rai ereerejiha Faborona jaun jetao, cuu rautatiin aonajeeure, itolere que, acaauru rai ereerejihana jaun.

²⁵ Ne jetaote, “Caohacha nejesina ichaechajeein ichaoinete caohachae. Jana baasohacha ichajeein ichaohine caoachai, inae cuu tihane bana, satiin colurujih curichaaain Cana Coaunerana jaunra,” naain rai biha Faborona jaun jetaote laen nesooneete, nii Ferisi. Nesooneetiin jetaote:

“Inae, chajaain caunihu. Inae nainichaaune banana, coaiten ii cotiharatereeunicha,” nae jetao, Faboro rai, Ferisi.

²⁶ Niritiin jetaote, coriqui que, coretiha Faborone jeriha, jianihane coinana jaun jetao, araai saain nihane cotijiae, rai irihane coina Ferisi.

²⁷ Nirijieein, coroata jaanacaain ichaane baiha jetaote, coberenadoro nihane caje jetao mitue Ferisi. Inae mituha Ferisine jana jetaote, coreen-raniha enoe- Forisio Fesetoneein curuajai. Ne jetaote, jerecuruha Jorioocurune rijijieein ichaane coina jetao, caseteconein Faboro ratiriin jetao, mitue Ferisi, nabana baasoneein cotaairiin coaracuruha Jorioocurune coataa.

25

Feseto acatiha niha Faborone

¹ Inae coberenadoro nihane coina, Sesareea turuhin, coberenadoro neein enohane baiha jetaote, nichata janohane cuhane jetao, Sesareea caje, Jerosaleeun cue jetao Feseto.

² Nii jana jetaote, cuu rai Faboro coulurujueeure jetao, nii Jerosaleeun nenacaauru, batirichuru curuaanaacuru, Jorioocuru rai jataaen nelateein nenacaauru naaonjoainuri jetao, Faboro coulurujueeure.

³ Nitohaneein, coulurujueein jetaote:

“Atiin canacaanu rai, cau Jerosaleeun nii Faboro joerateeura,” naain bajaare jetao, bero cataaun coharateein, Faboro sohin joerateeuruhane coina coacuhin niqui.

⁴⁻⁵ Ne jetaote:

“Cuute, Sesareea caseteconein nedaelura. Nena, ena chajaaajoaain jelaiha cureunnicha. Inae jelaiha cuhanune janate, nainecure

cajiniichaain uhin, cuu teein, chaaelai que situha, nii cachane, coulurujuenaa nainecure inara rai jataain nelateineein nenacaauru-cocoinanacaihurura,” naachae jetao, acaauru rai Feseto.

⁶ Nii Jerosaleeun, fosa janone nihane, lechoonca janoneein nihane baiha jetaote, jelaiha Sesa-reea cauha cue jetao Feseto. Nii cojoanoo jetaote, ita coulurujueerera rucuhecuruhana jaan coloheri- *tribonal* asae rori ichoae nelauriaain jetao, Faboro raerate.

⁷ Inae Faboro turuaauruhane jana, enoha Faborone jana jetaote, rohan nichuuntaacoaain jetao, coulurujueure Jerosaleen caje uhin turunacaauru- Jorioocuru. Itolere baaso cuhane cuaaichuru, joaereein caje erenaa rocohichuru, coulurujueure jetao, baaso ichaenihane sainejeein. Nii jaun jetaote, esinae rauhijiriin erenaa nihane coitucuurene.

⁸ Nii jaun jetaote, acaentonai, rai jabereco coreniha jetao:

“Coatia chatonai baaso que irihaun, Jorioocuru aitoonjoa, Jorioocuru ichao coacuhinta. Niheichu, ita taojiananaja Teenforo coacuhin irihaunta. Niheichu Romanocuru curuaanaa coacuhin irihaun baasoneeinta,” naain jetao, ere Faboro.

⁹ Nii jaun jetaote, caohachaain Jorioocuru aina nedanaa jerihane jaun jetao:

“Cureeina Jerosaleeun, cuu teein nii ichei rucuhenacai rucuhecaaunne coinaneta,” naain jetao, Faboro caje bajae Feseto.

¹⁰ Nii jana jetaote:

“Nena jerichanejeein, Romanocuru curuaanaa-cana netonai curuaanaa- eenferadoro icharatenohi neruujueanaanaja coloherihu *tribonal* asae caa neeun, cau teein neruujueanaa nainichaaune coinara,” naain jetao, tonorae Faboro. Niritiin tonoraain jetao te: “Ii te, raotojoein Jorioocuru rai baaso ichaenihanune coitucuhin neeicha.

¹¹ Esinae rauhijiriin, jataain baaso ichaain, baaso que situhin nihanune coaraain, nii coreniha casohin cajaaonaa jerera nihane, coatia nii caohaterihaaun, coatia onaa coasihaaun. Jana, esinae rauhijiriin, erena nenihaane, nihei chunei acaauru rai canu tenaa nainihei, casohin cajooruhane coina. Nii jaunna, ii caje bajareeunni, raajenihane canu rai-rucuhenacai rucuheca Romanocuru curuaanaa- eenferadorone coinara,” nae jetao Faboro.

¹² Nii jaun jetaote, nii cuu nenacaauru rai coroatajaneraauru caohachaaain suujua rauhi coaraauru caje jetao bajae Feseto. Nitohanein, bajaane baiha jetaote:

“Inae Romanocuru curuaanaa, ii rucuhecane coina bajaaina jaunte, Romanocuru curuaanaa rene curiquiinha,” nae jetao Feseto, Faboro rai.

Curuaanaa Aquirifa acatiha niha Faborone

¹³ Nii baiha neenejeein jetaote, namujera Berenisi aina jiniiquiin cuhin, Sesareea turuha cue, curuaanaa *rey*- Aquirifa, Feseto coaraane coina.

¹⁴ Cuu araai janohin aina niha- nii curuaanaana jaun jetaote:

“Cautene leinjiin cache caseteconein Ferisicha ratirilura,” naain jetao, bee Feseto.

15 Niritiin beein jetaote: “Jerosaleeun turuhanune janate, carai coulurujeeurelu batirichuru curuaanaacuru, saain Jorioocuru bichauhenaauru, naaonjoainuri, casetecaanune coinara.

16 Nena, acaauru rai: ‘Coatiha nainihe aonaeniha cachane jana, nedaa coulurujeein niha namute cachane, nii coulurujuenojoi cache casetecain, chatoaneein tein, sohin joaera jereein, naaonjoaain niha Romanocuru rai rauhineti. Niha ita coulurujueranete, ita acatiha netiin, nii colurujera aina iriha nii coulurujuenojoinete jere Romanocuru rai rauhicha.’ naaina acaauru rai beeunra,” naain jetao beebeje Feseto.

17 Niritiin beebejeein jetaote: “Nii jaunna, cau turuuruha nii satiin coulurujueurerane jana, nii cojoanoonecoriin, cache rucuhecaaunna jaan coloheri *tribonal* asae rori ichoae nelauriaain, nii cache raerateun, nii rucuhecaaunne coina,

18 inacojeein niqiu, ‘Chatohaneein jecha sosereein, chatohaneein Romanocuru curuaanaa aitoonjoa tonoraa cachane caohatihane coreniha jecha carene letoaaure.’ naain niqiu.

19 Nete, leinjiin acaihanejeein, nii acaauruhacha esenetai que aitiin, chaen nii onaalu Jesusoneein curuajai queecha maroain coulurujeeure, ‘Enanetojeein jete, ichoae,’ naa que Faborona jaun.

20 Nii jaunna, nii aina, chaa coitucuenihanune jaun, Faboro rai: ‘Cureeina Jerosaleeun, cuu nii

ichei rucuhencai rucuhequine coina' naain bajaun.

²¹ Nii janate, 'Cana curuaanaa, Romanocuru curuaanaa eenferadoro jete, rucuhere raajenhane,' naain bajae, cana curuaanaacha rucuhecane coina. Nii jaunna, rucuheca eenferadorone coina letoaanunereein tiaain, caseteconein nihane coina aitoon," naane jana jetaote:

²² "Canuhetonaina, iriha nii cachane aohana jereeunra," nae jetao, curuaana *rey* Aquirifa, Feseto rai. Nii jaun jetaote:

"Eresite aohanriquincha," naain jetao tonorae Feseto.

²³ Nitohaneein jetaote, nii cojoanoo, ita taojiaauruha cachaauruna jaan coloheri asae, netaojiaauruhane jana, enoha cuure jetao, jataain nelateineein neeuruhane coarateein Berenisi aina, *rey* Aquirifa, chaen soondarooru curuaanaacuru aina nii cuu nenacaauru nese cocoaichacuru, jataain nelateein nenacaauru naaonjoainuri aina jiniiquiin. Nii jana jetaote, Faboro joracaeratein jetao, raerate caresero caje, Feseto.

²⁴ Nii jana jetaote, inae turuaauruhane jana:

"*Rey* Aquirifa, satiin cau canacaanu aina netaojiaain nenacaauru, nocoacaa cacha coulurujuenojoin. Satiin Jorioocurute, carai coulurujueure. Saain Jerosaleeun nenacaauru, cau Sesareea nenacaauru, naaonjoaihunrite nujuaen soaisoaihanaain, 'Sohin joaerateeura.' naain jataain ohane jerecure.

²⁵ Nete, chatoaneein baaso ichaene, caa cacha. Nihein sohin jaoha- cachana jaan leranu carai. Nete raajenhane rucuheca- cana curuaanaa- Romanocuru curuaanaa- eenferadorone coina, bajaana jaun, inae nii jerichaauna jaun, ucuae letoareeunicha,” nae jetao Feseto.

²⁶ Niritiin jetaote:

“Nete nene, ‘Naaonjoaain que situhin, naaonjoaain ichaana jaunte, caa cacha coulurujueeura.’ naain beein, laenaain, canu curuaanaa Romanocuru curuaanaa- eenferadoro rai, beein quicha letoaaene. Nii jaunna, satiin cau neeichene jaun, caa raerateeun, caohachaain, ii cau neeina jaunra curuaanaa Aquirifa. Inara acatiha teein, bajaanune, raotojoein tonaain ereeuruhane, laenaain letoanaa nainichaaun, cana curuaanaa eenferadoro raine coinara.

²⁷ Jana, ‘Naaonjoaain corenihana, caa ii rene, caa cacha letoaaunra.’ naain chaaelai que tonaain benihanunete, ‘Chanuna joaereein, caa cacha letoae, lera colane.’ naain nii que, nererojocare cana curuaanaa- Romanocuru curuaanaara,” nae jetao Feseto.

26

Coulurujueeuruha Jorioocuru najaa lera biha curuaanaa Aquirifa rai Faborone

¹ Nii jaun jetaote, Faboro rai:

“Inae laen naineein, ii jabereco coreniha ereeina,” naa *rey* Aquirifane jaun jetaote, acauru rai ucuun biji sijitaain jetao:

² “Jataaenna coroaeejeun, *rey* neeine acatiha, cau ererichaaunine jaunra, *rey* Aquirifa. Aihana

jaun, atiin canu ere aonaanuna, itolere que cacoluruhecuruha Jorioocuru najaa que, erete aonaaain coitucuhicha.

³ Iite laen, jitariin itolere Jorionichaanune ichao coitucuhin, ita rerohecaain ita rai ereerecaanune jaanne maajeein coitucuhin neeicha- curaanaa. Nii jaunna, atiin quere aonaaine jereenra- curuaanaa,” naain jetaote:

Jaiti Cana Coaunera coitucuhin, esenetaenihane bana, rai nichao biha Faborone

⁴ “Satiin Jorioocurute, canu ichao coitucuure, acaauru aina ichaorejetocooaunlu, canu ataneu, chaen Jerosaleeun, naaonjoaihun, canu enam- anacane caje coauneeina jaun.

⁵ Chaen techu, raotojoein fariseeoneein ni- hanune coitucuhin, rauhijiriin benaa nainecure ii rai, jerecuruhane. Nii coitucuhichene rijijieeina, leeochoaauru amuritoheriin jataain rauhi- jiriin, canaacha esenetai tonoraera neein niha- caanu.

⁶ Cana inoaensihuru rai Cana Coaunera aitoon- joa nii niicha letoanaa jerei canaacha cohajei es- enetaain tonoraanune corenihate, caa cacouluru- jueein, caa chaatiha canu turuaerateeurera.

⁷ Canacaanu lechoonca coroata laurii Israeli cocoaichacuru- foeratenojoein nihacaanunena, nii cana foerateeurera rai Cana Coaunera aitoonjoa cohajihacaanu enanetojoein. Nii jaunte, Cana Coaunera corojeein bajajeein, naitoonjoan niicha jerenohin ichacaun, jiicho, janotiin, naaonjoainchuru. Nii cana inoaensihuru rai Cana Coaunera aitoonjoa- canaacha cohajei ere

tonoraanune corenihate, caa cacouluruhecure Jorioocurura, *rey* Aquirifa.

⁸ Chanuna onacaauru ichatiha Cana Coaunerane esenetaeneeiche inara.”

Jesocurisito ranojoihunru rohecaain cairichaerichaaetohalune biha Faborone

⁹ “Canuhetonainechu, jauriaa, ‘Caohacha jecha ichaaun,’ naain, Nasarete cocoaicha Jesoso ere esenetaain tonoraeraauru rohecaain, acaauru cairichaaain,

¹⁰ Jerosaleeun batirichuru curuaanaa letononeein caresero cuhanena maajeein arajii Jesocurisito esenetaeraauru teraterejetoonlu. Chaennachu, tabaauru sohin jaoruhane rautatiin coroaerejetoonlu.

¹¹ Inaajoan sanein chaainti, acaauru casetecaraetoonlu, ‘Inae jian laaen, tonorarihaacaanuhinta.’ naain, nii acaauruhacha esenetai acaauruhacha ere tonorai- Jesoso ere tonoraauruhane jianecuruhane coina. Jataaenna, nechuhansainein mijiaainein, acaauru rohecaeraaetoonlu, naain coriaae nejelau ataneu- nenacaauru neseeurune maajeein cuhinchurura.

Coaiten, ‘Naaonjoaaina, nunuheteen, Jesocurisito coitucuhin esenetaain tonorana nunuheteenlura.’ naain biha Faborone

(Ich 9.1-19; 22.6-16)

¹² Nitohanein, Damasoco neseeu nenacaauru mucuhin raanune coina coacuhin cuhanu, batirichuru curuaanaa letononeeine janate,

¹³ bero cuhane cuujihanu, turuelalajeeine jana, enoto chujutaain, luhecotariin, canu, nii

canu aina unacaauru, naonjoainihacaanune rohan enoto cono amurijiriin conotiin, luhantiin lanaanete dede cajera, *rey* Aquirifa. Nii jaunne, saain jiniiquiin,

¹⁴ atane ichoae nemarotihacaanune janate, carai Ebereeo ere cuhane cuaain: ‘Saoro, Saoro, chanuna jataen caniha nejerateein carerojoecai. Nechu jataaen ichaajenihanete, baaso ichaain, ijiabereeon cairichaaain, cunaitaa nii aaicha.’ naain canu caje bajaane jana ne:

¹⁵ ‘Chaneeinaate curuaanaa.’ naanune janate: ‘Canuna- nii iichaa cairichaaerii- Jesoso neeunra.’ naainte:

¹⁶ ‘Chajaain nimichuuna, ichei erete aonaaicha. Cauna ecocoon, ichei irihanune, canu letononeein neeine coinara, chaen ena, caa iicha coarai beein, ii que caa baiha- quiicha coaratenenine maajeein beein, canuneein nihanune coitucuerateeine coinara.

¹⁷ Canuna, Jorioniheichuru, Jorioocuru, naonjoaihunri caje, ii ichoteratiha cureeunicha. Acaauru renena caa ena elotoareeunnicha.

¹⁸ Coanaanihute, acaauru nota jirichaer-anuque, acaauru rai canu ere beebejeeite, Acaauru Coanera nichaanune coitucuhin, quere tonoraain, canune maajeein coitucuuruhine, nabana taeneein cuajeein, moconajaera ere tonoraain sacuelanaala, canu, nosa caje cacha mitaeranichaaunne coitucuuruhane, nosa coreniha caseteconeein neeuruhane rai- neeuru caje nichoteein, Acaauru Coanera nichaanune rene tacanaa nainecuruhane coina, leechaauru Jesocurisito ranojoihunru aina jiniiquiin neeuruhane coinara.’ naainte caletoe Cana

Coanera Calaochi Jesusora,” naain jetao:

Rai ereein letoaa Jesocuristone tonoraa Faborone

¹⁹ “Nii jaunna, dede caje ecocohin- caletoaera lacoelanaala,

²⁰ jauriaanejeein Damasoco neseeu nenacaauru rene turuhin, acaauru rai Jesocuristo ere beebejeeunra, *Rey* Aquirifa. Nii caje cuaaina, Jerosaleeun nenacaauru rai beebejiha cuun, itolereenein Jodea batane sacutaain nenacaauru raine maajeeinchuru, chaen Jorioniheichuru raine maajeeina beebejeeunra, baaso ichajeein, neosatihajeein ichaoruhane jianein, Cana Coanera esenetaain, niicha jerenohi rijijieein ichaohin, inae esinae rauhijiriin Cana Coanera esenetaeraneein ichaoruhane coarateeuruhane coinara.

²¹ Nii corenihate, ita taojiananaja Teenforo asaae canu eruuruhane jaun, canu mucuhin, casonhin, cajaanaa jerecure Jorioocurura.

²² Nete atiin, cacorataaniha Cana Coaneranee jaun, enanetojoeein jaiti ichaojoeein, Cana Coanera ere beebejeein sacuunra, satiin-cairicheihuru rai, saain cocoainanacaihuru raine maajeeincha. Coatia chaaelai janonaa bana, Cana Coanera ere bera inoansihuru- Moisesa, naaonjoaihunri aitoonjoa jojohin, rerohin irihaaunta. Jerichanetojoeina, rauhijiriin, ‘Naaonjoarichaaain jetao,’ narejetocuruhalune rijitojoeein:

²³ ‘Ohanete ne nii Cana Coanera letononeein unaa- Mesahasicha. Nete, nitohanein ohane baiha, aca niicha ranojoihunru ajiinchateraniha,

oo caje ichanananeein niha cureeincha. Nii bai-hate, itolere sacutaain, beebejenojoneein niha cureein, satiin cacha nota jirichaeraaunu quera, nii aina, Cana Coaunera coitucuuruha, satiin cana araaichuru necoina, chaen nejelau ataneu nenacaauru niha natiinine coinara.’ naain aitoroae-tooruhane rijitoeina aitoonra,” naain Aquirifa rai beebeje Faboro.

Jesocurisito esenetaain, tonoraa curuaanaa Aquirifane jereein, rai ereerejiha Faborone

²⁴ Niritiin, ereerejiha jabereco coreniha Faborone jana jetaote, rai nujuae soaisoain:

“Mainajiriin nerelaacha neeine jaunna, nesooneejoaain joareein ereeite, Faboro,” naa rai Fesetone jana jetaote:

²⁵ “Coatiana nesooneejoaain joareein irihaaunte, caohati coberenadoro Feseto. Caa aitocoaunne jaante, esinae rauhijiriin erenaane.

²⁶ Cauter ne, caa curuaanaa *rey* Aquirifa-itolere niriinanai coitucuera. Nii jaunna, chaque tonajelanaala, nacatiha caa ereerejeeun, acaentonai niriinanai coitucuhin nihane jaun. Coatia chaaelai asinojoneein nena que caitono nihei.

²⁷ Cana Coaunera ere beracuru- *profetacuru* inoasihuru aitoonjoa esenetaaina, *Rey*-Aquirifa. Rauhijiriina, itonai esenetaaine coitucuunra,” naa Faborone jana jetaote:

²⁸ “Basijiin lanajeje, caque jererateeine jaun, canuhetonai Jesocurisito rainnein nihanunera,” naa curuaanaa *rey* Aquirifane jana jetaote:

²⁹ “Coatia jerihane, iicha aiheeta, curuaanaa. Satiin cau neein aonajeurera raina, Cana

Coaunera bajaaun, esenetana nainecuruhane, caa aihanune tocohaneein *cadena* que cositenojooineein nelanaala esenetaauruhane coinara,” nae jetao Faboro.

³⁰ Nii jaun jetaote, nimichuhin, naain jelai cure coberenadoro aina curuaanaa *Rey* Aquirifa, chaen, Berenisi, chaen, nii leeochoaauru cuu acaauru aina nelauriaain nenacaauru, naaon-joaihunri aina, cuu jelai teein,

³¹ nii que ereeuruha nejesinajeein, ita raine coina. Cuu jetaote, ita rai nejesinajeein:

“Coatia chatoanei baaso ichaai caa cachata. Cha corenihate, sohin joaerareta. Nainiheinchu, caresero cuhane nihanatiin caseteconein nihaneta,” naaure jetao ita rai nejesinajeein.

³² Niritiin, ita rai ereeuru baiha jetaote, Feseto rai:

“Raajenhane rucuheca satiin curuaanaanein nena- eenferadorone coina, aitoha caa cachane colanete, jianena naaineeicha,” nae jetao *Rey* Aquirifa, coberenadoro- Feseto rai.

27

Romau, Faboro letoaaauruhane

¹ Inae Italiau canacaanu letoanaa jerecuruhana jaunte, casetecocuru coaraain raeraanu que le laurii soondarooru- Eenferadoro raineein- curuajaihuru rai caftaan- Jorio neein curuajai rai, leeochoaauru caseteconein nenacaauru teeuruhane jiniichaain, rai Faboro netonai teure.

² Nii jaunna, Andaramitio cofauhana caje cuana cuhane cuhin coriae nena- Asia batane

que nenacaauru neseuru- cofauhanau tiaain cunaan bote cuhane fauhin, nesaru rai nihana jaun, cuhane fauhin cuhacaanu. Nii janate, ecu neein, canacaanu corihaniha uhe- Masedonia batane que nenea Tesaloneca cocoaicha Arisitaroco.

³ Nii cojoanoo, Sidoon cofauhanau turuhin, cuu najaurihacaanune janate, jataain Faboro belai, nii soondarooru curuaanaa Jorio. Casete-coneein cuha Faboro natiinte, bote caje iniin, belaihaauru rene bedaeniha Faborone coarajeein, cuu rai niicha latei teuruhane coaraje, belaiha cafitaan Jorio.

⁴ Nii Sidoon caje nesaruhina, canacaanu que tacaain uha cujuanane jaun, nii cujuana que acat- eraain, Chifere cobene jelon cuujihacaanu.

⁵ Nitohaneein cuhina, cucuana jera jaoha cuhacaanu, Silisia batane auha jelon. Inae cucuana jera jaohina, Silisia, Paanfilia, naaonjoain- uri batane auhaniha situhin cuhin, Lisia batane que nenea neseu- Mira turuhacaanu.

⁶ Cuute, Alejaandiria caje unaa leinjiin bote Italiau cuujenaa rue, nii soondarooru curuaanaa- cafitaan. Nii cuhanete, canacaanu fauherate, cuhane cuhacaanune coina.

⁷ Nitohaneeine, araai janohin, jataain jeraaen cuujihacaanu. Nii jaunna, necairichajeein turuhacaanu Nidoneein- niicha curuaateeuri jeraniha. Nii jana, jaiti canacaanu que tacaain uha cujuanane jaunna, Cureta cobena nichaae nitinonohin, Salomoonneein acaauruhacha curuaatei cobene jeraniha situha cuhacaanu.

⁸ Nitohaneeina, necairichajeein cuhin, Cureta auhanihacha rauhijiriin cuujueein, Laseaneein

curuajaai nese rohan nenea- Caohatiin Cofauhanainein curuajaihu turuhacaanu.

⁹ Inae carajaa cuhacaanune jaunte, nii tonohana inae cujuana aina jelarona que turuhelalajihana jaun, luhante- cucuana cuhane amunaa, banejeniha cujuanane jaun. Nii jaunte, acaauru rai:

¹⁰ “Aonacuchena caa que erete, aonaquiche. Jataaina banejelanaala, cana rai lunaa curichaain, caa amunaane coitucuun. Baana cauhacha nelanaalate, aihacachera. Saainte, nii iicha amai rucuhele aina jiniquiin nitajiha cureein, caa botera. Cana niha natiinte, onaa nainichaachera,” naain niqui suujuatenajae Faboro.

¹¹ Nete, nii bote erora, nii bote curuanaa cafitaan, naonjoainunru, ereecha tonorae, nii soondarooru curuanaa- cafitaan, Faboro ere tonoraelanaala.

¹² Nii jaunte, caohachaojoaeniha sanein, nii neeuruhane jaan cofauhanane jaun, cuu neein cujuana aina jelarona bitoanaa jerecurene. Nii jaunte, satiin lalajein, leecha fauhana- nii jeelai Cureta cobena que nenea- Fenisiau cunaa jerecure, cuu cujuana aina jelarona bitoauruhane coina. Jelaite, enoto soo jelon neein, cana raoto nichajai que, cana ajaabiji nichajai que naonjoain inanacae.

Cucuana cuhane niha cujuana tabaine

¹³ Nitohaneeinte, “Tonaje lanaala jecha cuujerichaanuhin,” naain nesaruhin cuhacaanu, enoto soo jelon neein ajaabiji nichajai caje uha raujiaain aasaeriin jouhaquiin- cujuanane jaun.

Nitohaneein kuhina, Cureta auhaniha cuujiha-
caanu niqui.

¹⁴ Nete, nii baiha neeoriin, enoto soo nichaae
cuujueein cana raotono nichajai que, enoto mitu
dararo caje uhe jataain mijieeinetiin cujuana. Ni-
ite, bote que tacaain, richorocoe.

¹⁵ Nitohaneeinte, richorocoeain, cuanaa
jerichaanune jaan edacai que, bote cuae
nii cujuana, que tacaain macohi auriteein,
acatena nainenihacaanune jaun. Nii jaunna,
cuu canacaanu amanaa jerihane jaan jelon,
canacaanu amaane coarajihacaanu.

¹⁶ Nitohaneein kuhina, leinjiin obena laaojiri
Caaodaneein curuajai rohan situha kuhacaanu.
Ucuajai que sanein mijieeinetiin tacaeniha
cujuanane jaunna, jataain necairichaaoriin,
tijichaaain canacaanuhacha amai-
naluha botene nichoteeuruhana jaan-
bote laaojiri inacaanu.

¹⁷ Nitohaneein mucuhin tararaain inaacaanune
baihate, cuu, inori que, nii kuhacaanune jaan
bote ichohacure, nunaane coina. Nitohaneeinte,
carene araraca- Siretenein curuajai que tacanaa
coasichuruhane jaun, cujuana aina amuuruhane
jaan bela serichure, ocoai nichaae cuain,
cujuana ainaacha cuujueeuruhane coina.

¹⁸ Nii cojoanoo, jaiti mijieeinetiin uha cujua-
nane jaunte, cucuana kuhane, nii bote coner-
acuru jaonaa nunuheteure.

¹⁹ Nitohaneeinte, nesarucuaanune nichata jano
kuhane, bela nujuaauru tabaauru, chaen itol-
ere nii nichotihacaanune que nelatelanaala ne-
nacaaurune majeein jaoore.

²⁰ Nitoaneeine, araai janohin enoto

coarilanaala, nii arasijie nihanatiin coarinihacaanu. Nechu jataain nirijieein nesurocoriheijijieein, bote nalaaene amuneein sacuha fichafichanaane jaunne, “Inae jecha ecu ohacaanune nitajerichaanuhin,” naacaanu niqui.

²¹ Nitohaneein, araai janohin lenonelanaala nihacaanune jaunte, satiin canacaanu cataaun nichaauraain:

“Coaracuche cachaurute, quere tonoraelanaala, cuhacha nenea richae, Cureta caje cana uhaichelu. Colane chachu, cuu raotojoein nihacache. Colane, catohanai baaso que siturihaacache. Nii colane, chaaelai que siturihaacache.

²² Nijiaonriha joaereein, inara suujua cuaaichene. Coatia leinjiinejeein orihaain chunei cache. Caa botete laaen, nitajiha cureein.

²³ Enene cojoanotiinte, canu rene, rai cache neein- letononeein nihanune rai, letono anjera letoae- Cana Coaunera.

²⁴ Canu acatiha ecocohinte: ‘Coaa casihara, Faboro. Atiinte, Romanocuru curuaanaa- eeneradoro acatiha tururiquiinha. Ii corenihate, atiin onaa caje nichotiha cuurureein saain nii ii aina bote cuhane nenacaaurura.’ nae carai Cana Coaunera letono- anjera.

²⁵ Aihane jaun, cha que tonajelanaala, joaereein inara suujua cuaelanaala, caa caitoonjoan esenetaachacuche. Nii aitoha Cana Coaunera letono anjerane tocohanihate cureein. Esinaete rauhijiriin aite. Canuna, esinae rauhijirin aito- hane coitucuhin esenetaun.

²⁶ Nete laen, leinjiin obena que tacaain bauleneto- ha caa botene jana, cuu nerarichaacheeincha,”

naain bee Faboro.

²⁷ Inae coroata semanaa nesarucuaanunena janate, Ariaticoneein curuajai cucuana cuhane cuujihacaanu, janotiin. Nii janate, dede catai rijiu, cuu cajianeein bote amaa cujuanane jana, inae cucuana auhaniha nichuuntaacaanune que nainacure bote beraihurera- marinerooru.

²⁸ Nitohaneeinte, inae coitucuuruhane jaun, nucuhaano cojounacateein coaracuruhane jana, nichatachoonca saota metorone rai nucuaano. Nii caje cuujueein, coaiteen nucuaano cojounacateein coaracuruhane janate, coroatachoonca caaunsi metorone rai nucuaano.

²⁹ Nii jaunte, ajeri que tacanaa coasia, bote roeniha jenaain anajiin nenea coata- aancla nalaure, cuu bote acateein, cuu mucuhane coina. Nii nalaecuruhane nainihate, Cana Coanera bajaebajaaecure, chajaain janohane coina.

³⁰ Nii janate, bote macohiniha anajiin nenea coata- aanclauru nalaera rijijieein, nii- naluha botene nichoteeuruhana jaan- bote laojoiri faunaa nunuheteure nii bote beraihurera- marinerooru, nii bote caje sorooruhane coina.

³¹ Nii janate, coaranajaain, nii soondarooru curuaanaa cafitaanun rai beein, nii soondarooru raine maajeein beein:

“Berainajaeneeichenete, caa bote ratiriin sorooruha acaauruhachane, nenereein nichoteeichene jaanura,” nae Faboro.

³² Nii jaunte, acaauruhacha amaemajei bote laojoiri ichora saaujihure, nii soondarooru, acauhanau naluhane coina.

³³ Inae janonaa raite, satiin acauru rai, lenonecuruhane coina:

“Inae coroata semanaa, nirijieein caohachaaan lenonelanaala neein, situha cujuana aina fichafichanaane cohaquichenera.

³⁴ Aihana jaun, chajaain chaelainiji que lenonecuchete, nii aina abaantaain nichotena nainequichene, nichoteeiche. Coatia nitajerihaaan leinjiinejeein nihanatiin chunei couturiujicha,” nae Faboro.

³⁵ Niritohane baihate, satiin acatiha teein, faan teberiaain, nichoae Cana Coaunera bajaane baiha, nii faan tatuhin, beeunebeeunein que lenone Faboro.

³⁶ Nii jaunte, lenonena coajueeurenihane baiha, inae satiin lenonecure.

³⁷ Itolereeneina, coroata fasha caaunsi choonca saotanein, nii bote cuhane nihacaanu.

³⁸ Nitohaneine jerenihacaanune jaun tiaaojoaain, nainaain lenonichaanune baiha, nii canacaanu lenone tirico caute jaohacaanu cucuana cuhane, nesaraca nii botene coina.

Cucuana cuhane naluha botene

³⁹ Nii janate, inae janoe. Nete, “Caelai caara,” naain, nii atane coitucuurene nii bote beraihurera marineroru. Nete atiin, cuu- cucuana auha leororo- carene siricha coaraain, cuu nii bote jauriaanaa coacure niqui.

⁴⁰ Nitohanein, cuu jauriaanaa coacuhinte, nii bote laracaauruha acau cataaunna jaan anajiin nena coata- aanclauru ichora saujiin ratirihure. Nitohanein teinte, bote cocoihacuru, roeneraauunu que nelateein nena cosi lecoaracaure. Nii baihate, bote macohiniha nena bela

tocoore. Nii jaunte, nii aina inae erojoein cucuana auhania nichuuntae nii bote.

⁴¹ Nitohaneein kuhinte, nichuuntaain carene araraca rarohaqui choae, baulenetoha cue nii bote. Nii jaunte, caohatiin baulenetoha nii bote macohi nichajaine jaun, carene rarohaco choaae liquiinetiin, rurujuanacaje lanaala nedae nii bote macohi. Nii jaunte, jataaen mijieinein tacaafichafichanaana jaun, fichafichanaa caaun, nefeejein, nichalunihaje bote roe nichajai.

⁴² Nii jaunte, nii caseteconein cunacaauru sohajein jaonaa jerecure nii casetecocuru beraihureraauru soondarooru, nabana joichohin sorooruhane coataa.

⁴³ Nete, caohate nii soondarooru curaanaa cafitaan, Faboro coreniha, nabana Faboro netonai sohin jaoruhane coataa. Nitohaneein caohateinte, joichona inaurera letoae ichoaichania, acauhana naluhin cuhin, atane que cohanaacuruhane coina.

⁴⁴ Jana, leeochoauru, acaauru caaijie cuuruha tabara choaene jana, tabaauru leeochoauru netonoai cuuruha nii- bote nichalunena jerooru choaaene coina, letoanajae- nii cafitaan. Nitohaneeine, satiin, leeinjiin obene que neraain, onaa caje nichotihacaanu.

28

Malata cobena neraa Faborone

¹ Satiin, obene que neraaina, Malatanein curu-aaca nii obenene coitucuhacaanu.

² Jelai cocoaichacuru cachaaaurute, jataain cao-hacha nejeeuruhana jaun, saain canacaanu belai-hure. Nii janate, uheuheca elone jaun, jelarotohane jaun, enuha codoriaain mocohin, iihane jana, canacaanu cotihacure, nichaatihacaanune coina.

³ Nii janate, enuha cohi taojiaain raane jaun, usi jana tihajiha Faborone jana, iihaniha usine jaun, ajaano caaun sorohalaain, Faboro biji que tijileneein calae acano.

⁴ Nii Faboro biji que tijileneein calaa acanone coaraainte: “Jerihanete, soserena necaiha caa cachara. Cucuana cuhane naluhin, onaa caje nichotihane jaunte, ichaohane jerene, dedeeu nenea- nii rucuherrara,” naaure Faboro coarajeein, nii cuu nenacaauru cachacuru.

⁵ Nii janate, nii usi iihanei cataaun, nii acano chatachataain siheitiin, cuu tonajelanaala nee Faboro.

⁶ Nii jaunte, satiin, “Laraarichaain jecha,” naain cuu, laraacane coarajeeure. Nii janate, lara-caene. “Luhecotariin jecha cora aonaain, to-cojoaain tacaain oreein,” naainte niqui, cuu, carajaain coarajeeuruhane jana, tonajeerinihane jaun, suujua elonaain:

“Leeinjiin chosi necaihara,” naaure Faboro que.

⁷ Nii nihacaanune jaan rohante ne nii obene que nenacaauru coara Fobirio neein curuajai cacha rai atane. Nii Fobiriote, canacaanu belaaain, canacaanu rae, rai loreri asaae. Nii jaunne, cuu aina nihacaanu nichata janohin.

⁸ Nii janate, ajaa que jeraain ujuee caaun cunaiteein ecu niha nii Fobirio inacana jaun, rene

turuha cue Faboro. Rene turuhinte, coaraain nichoae Cana Coaunera bajaane baiha, nichoae biji merecaain, dadaain aonaane rijieeoritiin inae nerautae.

⁹ Nii coitucuhinte, satiin uure nii obene que nenacaauru leeochoauru cunaitenacaauru. Nii jaunte, rautanaaca Faborone jaun, nerautaa-coaain caaure.

¹⁰ Nii jaunte, satiin canacaanu belaihuruhane jaun, jelai caje amuhacaanune coina, bote cuhane fauhacaanune rai, cuujueein canacaanuhacha quiinenu que- canacaanu achanojoaaure, itolere amunaa rai nelatecuri tein.

Romau turuha Faborone

¹¹ Nitohaneein, cuu nichata ateein nii obeneu nihacaanune baihana, leinjiin bote- Alejaandiria caje unaa- cuu cujuana aina jelaronaa bitoha nena- bote cuhane fauhin, cuhacaanu. Nii botete, coujunacanu que nihane coina, fafone neein, acaauru chosichurune que Curiecocuruhacha tei- Castaro, Polosi, naain curuajaihuru ecaantooru- coujunaca amaerane, bote macohiniha tein.

¹² Nitohaneein cuhina, turuha cuhacaanu, Siracosa cofauhanau. Cuuna nihacaanu nichata janohin.

¹³ Nii cajena, nesaruhin cuujihacaanu, cucuana auhaniha, rauhijiriin Rejioo turuhacaanune coina. Nii cojoanoonte, cuujihacaanune jana, canacaanu cunjaja bote roe caje uhe, raujiaan jouhaquiin cujuana. Nii cojoanoon cojoanoonna, turuhacaanu Poteeolihi.

¹⁴ Cuuna, Jesocurisito coreniha cana nejer- aauru tabaauru ruhacuhacaanu. Acaaurute, canacaanu cotijiaain, cuu canacaanu chunaaure,

le semanaain acaauru aina nihacaanune coina. Nirijieein inacuhe inacujeein cuujueeina, tabi-icha turuujihacaanu Romau.

¹⁵ Nitohaneein cuhin, atane ichoae inacuhe inacujeein cuujihacaanune coitucuuruha nii Romau nenacaauru Jesocurisito coreniha cana nejeraaurune jaunte, canacaanu que taca uure, Apio rai Foro neseu tiaain. Nii jana, leechoaurute, Nichatajai Taberenaneein-acaauruhacha curuaatei neseu canacaanu cohacure. Nii cuu neeuruhane coaraante, corojeein, Cana Coaunera bajae Faboro. Nii ainate, raotjoein suujua aonae Faboro.

¹⁶ Nii jana, Romau turuhacaanune janate, jela loreri asae teein, nirijieein caseteconein, jianacoo teein, leinjiin soondaro que beraichaain, Faboro sirichuruhane coina jerecure.

Romau niha Faborone

¹⁷ Nitohaneein, nichata janojoein turu baiha neeoriinte, nii Romau nenacaauru- naraaichuru Jorioocuru rai nelateein nenacaauru- jitariin cotiharate Faboro, acaauru rai irihane coina. Inae satiin turuhacoaain, netaojiaauruhane janate, acaauru rai:

“Caraichuru, chaelai janonaa bana cana Jori-onichaachene que baasoneein irihaaunta. Niheichu, chaelai janonaa bana, cana inoasihuru ichao coacuhin baaso neein irihaaunta. Nii atiinte, Jerosaleeun cacoulurujeein, baaso ichara nihane rucuheraaunu que Romanocuruhacha coainanohi rai canu teure Jorioocurura.

¹⁸ Nii janate, jitariin caohachanainejeein, caje bajaauruhane baiha, caihanenaa jerecure,

neniha casohin cajooruhane jaan-leranune jaun niquicha.

¹⁹ Nena, onaa caje nichotihanune jerecureniha nii cacouluruheraauru Jorioocurune jaun, canu rucuheca satiin- curuaanaa neein nenea eenfer-adorone coina bajaaun, nii neniha caraaichuru coulurujihanune jaan lerane saijieeincha.

²⁰ Nitohanihana jaunna, inara jitariin cotihara-teeun, inara coaraain, inara rai irihanune coitucuhichene coinara. Cana Isaraelita nichaachene, canaacha cohajei esenetaanune corenihane, cau caa *cadena* que cositenojoneein neeunra,” naa acaauru rai Faborone janate:

²¹ “Coatiha chaelai quirichanejeein letoaauruhi Jodea caje canacaanu rai, ii que, ‘Acate, naaon-joaain que situhin nera.’ Nii jaunna, ii berenaa coitucuhenhacaanura. Niheichu, ucuajai caje turunacaauru- cana araaichuru- Jorioocuru nihanatiin, ‘Acate, baaso ichaechajeein ne jetaora.’ naain, ii que ereeuruhita.

²² Nena laen, nii le laurijieein- enanenaa Jorioocuru ichao beeine jerichaanura. Tonaai ii, nii queta. Itolere sacutaain, baasoneein nii que ereeuruhane coitucuhacaanune jaunna, ii, coitucuhina jaun, nii beeine aohana jerichaacaanura,” naaure Romau nenacaauru Jorioocuru, Faboro rai.

²³ Niritiinte, “Naaonjoaain cojoanonaa banana, turuha urichaanuhin, nii que ereei canacaanu raine, coitucuhacaanune coinara,” naaure. Nii jaunte, nii aitocuruhane cojoanonaa bana, netaojiaaure arajii cachaauru, nii niha Faborone jaan loreri asae. Nii jaunte, janone caje coauneein, acaauru rai ereereje

Faboro, Cana Coaunera Cojoanonaa que, sonafaajeein. Nitohaneeinte, Moisesa aitoonjoa quene maajeein, chaen Cana Coaunera ere bera inoaesihuru *profetacuruhacha* laenai, naajoainunru aina cuaain, acaauruhacha cohajei Mesihaseenein niha Jesusone esenetaauruhane coina, acaauru que jererateein, acaauru rai beebeje.

²⁴ Nii ainate, tabaauru, nii aitoaha Faborone esenetaain tonoraare. Jana, leeochoaurute, esenetaana jerecurene.

²⁵ Nitohaneeinte, ita suujua rijitojoenaa jere-lanaala, mituhajeein caunaa nunuheteeturuhane jaunte, acaauru rai:

“Esinaete, rauhijiriin nitohaneeichene coitucuhin, inara foerateeurera rai biha nere bera inoasi Isaihasine coina, berateein:

²⁶ ‘Caritiin benihu,
taa cachaauru rai:
Aonaquichene nihanatiin,
caohachaain aonaain,
coitucunaa naineriheeicheeinta.

²⁷ Chaen,
nii coaraqichene nihanatiin,
coaranaa jeriheeicheeinta.’
naain berateein:
‘Banejelanaala nauhacaa
acaauru suujuane jaunte,
raajenhane aonana jerecurene,
acaauru rai beraane nihanatiincha.
Niheichu,
acaauru notaracaae nihanatiin,
coana jerecuruhita.
Nii jaunte,

coitucunaa nainecurenera,
nabana nesoone caaun,
canu rene necohaleeuruhane,
acaauru rautaaain nihanune coataara.’
naain rai nere bera inoaesi- Isaihasi que beratelu
jetao, Cana Coaunera Suujuera.

²⁸ Aonacuche. Caa acaihanejeein Cana
Coaunera tenojoin jianacoon cana mitaeranu
esenetana jerelanaala, aohana jereneeichene
jaun, ena caje coauneein, Jorioniheichuru
rai beebejiha cureeunicha. Acaaurute laen,
aonaain esenetaain, tonoraa cuurureeincha,”
naa Faborone jaunte,

²⁹ nejesinajeein, mainajeein ita cotaain cauha
cuure Jorioocuru.

³⁰ Nitohaneeinte, cuu itolereneein, coroata
ajaanacaain neelu Faboro, nasae nihane coreniha
coretejeein, niicha sirii loreri asae. Nii jaunte,
rene turuha cunacaaurunihane, cuu ranajaque.

³¹ Nitohaneeinte, cuu tonajelanaala, Cana
Coaunera Cojoanonaa beebejeein, Cana
Curuaanaa Jesocurisito quene maajeein
ereerejenajaque, nii chunei rerohecaera colane.

Cana Coaunera Ere
New Testament in Urarina (PE:ura:Urarina)

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Urarina

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Urarina [ura], Peru

Copyright Information

© 2008, Bible League International. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Urarina

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

b7ea44d4-3dbd-507b-9a19-256b56fe9b07